

Visit Algerian delegation on Counter Terrorism

Program 29 October to 1 November 2006

"Prise de contact" with the aim of identifying and exploring possible topics or fields of future co-operation to reduce the threat of terrorism.

Head of delegation:

National Counter Terrorism Advisor to the President of Algeria,
Mr. Rezag Bara

Algerian Delegation:

- Mr. [REDACTED] (Ambassador of Algeria)
- Mrs [REDACTED] (Research dept at the office of the National Advisor)
- Mr. [REDACTED] (MFA)
- Mr. [REDACTED] (Ministry of Defence)
- Mr. [REDACTED] (Ministry of Justice)
- Mr. [REDACTED] (Ministry of Transport)
- Mr. [REDACTED] (Ministry of Finance)
- Mr. [REDACTED] (Algerian Embassy)

Sunday October 29

Arrival at Schiphol Airport

Monday October 30

12.30 hr. – 14.30 hr.

**Welcome and lunch offered by the National Coordinator on Counter Terrorism,
Mr. Joustra**

Venue: Hotel Des Indes
Lange Voorhout 54-56
Den Haag

15.00 hr. – 16.30 hr.

Presentation of the work by the National Coordinators staff

Venue: Office of the National Coordinator for Counter Terrorism
Zeezichtzaal
Oranjetuinengel 25
Den Haag

NCTb Role, position and composition and national strategy and policies on
Counter Terrorism (Director Policy and Strategy Department NCTb, [REDACTED])
The national threat analyses ([REDACTED])
Dutch policy on countering radicalisation and recruitment ([REDACTED])

16.30 hr. – 17.30 hr.

Presentation of the work by the National Police on Counter Terrorism

Venue: Office of the National Coordinator for Counter Terrorism
Zeezichtzaal
Oranjetuinengel 25
Den Haag

Deputy Head of Terrorism Unit ([REDACTED])

19.00 hr. – 22.00 hr.

Dinner hosted by National Coordinator for Counter Terrorism, Mr. Joustra

Venue: Johan de Witt huis
Kneuterdijk 4, Den Haag

Tuesday October 31

9.00 hr. – 10.00 hr.

The role of the Ministry of Justice in Counter Terrorism

Venue: Ministry of Justice
Schedelhoeckshaven 100
Den Haag

Introduction into general aspects of Counter Terrorism and Justice (Director International Affairs, [REDACTED]
Legislation and terrorism [REDACTED]
Radicalisation, minorities and integration [REDACTED]
Asylum and migration issues [REDACTED]

10.30 hr. – 11.30 hr.

The role of the Ministry of Finance in Counter Terrorism

Prinses Beatrixlaan 512
Den Haag

Countering financing of terrorism; the national strategy ([REDACTED])

Head of the integrity unit ([REDACTED])

12.00 hr. – 14.00 hr.

International relations and Counter Terrorism

Lunch hosted by Deputy Director General Political Affairs MFA, [REDACTED]

Restaurant Julien
Vos in tuinstraat 2a
Den Haag

15.00 hr. – 17.00 hr.

Fieldvisit Rotterdam Port Security;

Port Security officer ([REDACTED])
World Port Centre
Wilhelminakade 909
Rotterdam

Wednesday 1 November

Departure from Schiphol Airport

Aan	NCTb
Van	DBS
Datum	19 oktober 2006
Onderwerp	Achtergrondinformatie Algerije (t.b.v. bezoek National Counter Terrorism advisor to the President of Algeria, Mr. Bara Rezay)

Algemeen

Algerije is een volksrepubliek met ca. 33 mln. inwoners. De Islam is staatsgodsdienst. Ondanks het ontbreken van godsdienstvrijheid is er een kleine katholieke minderheid.

Geschiedenis

Frankrijk kolonialiseert Algerije midden 19de eeuw. Het *Front de Libération Nationale (FLN)* voert vanaf 1954 een onafhankelijkheidsstrijd. Dit resulteert in 1962 in de Democratische Volksrepubliek Algerije.

Het leger treedt op als beschermer van de staat. Als in 1991 de verkiezingen worden gewonnen door het islamistische *Front Islamique du Salut (FIS)* plegt het leger een staatsgreep. Het FIS wordt verboden. Frankrijk steunt deze staatsgreep. Algerije is immers — weliswaar door ondemocratische ingrijpen van het leger — van het 'islamitische gevaar' gered. De islamitische wereld reageerde geschokt op deze dubbele moraal.

Aan de FIS gelieerde groeperingen, waaronder de *Groupe Islamique Armée (GIA)*, starten vervolgens in 1992 een guerrillaoorlog. Vanaf 1998 dooft deze strijd langzaam uit. In 2002 zijn de belangrijkste guerrillagroepen vernietigd of ontwapend. De guerrillaoorlog heeft vermoedelijk 120.000 slachtoffers geëist.

In 1999 wordt de huidige president Abdelaziz Bouteflika gekozen (in 2004 wordt hij herkozen). Momenteel stabiliseert Algerije. De rol van het leger verschuift naar de achtergrond. De democratisering zet langzaam door. Onder president Bouteflika richt Algerije zich steeds meer op het buitenland.

Binnenlands terrorisme

Het terrorisme neemt na 2002 scherp af. De twee belangrijkste terroristische organisaties zijn de eerder genoemde *Groupe Islamique Armée (GIA)* en de *Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat (GSPC)*. Beiden worden door

de Amerikaanse overheid gekwalificeerd als *Foreign Terrorist Organization*.

De GIA heeft nog maar 100 leden en geen leider meer. De GSPC — oorspronkelijk een afsplitsing van het GIA¹ — is intussen de grootste groepering geworden met wellicht 4000 leden.

De GSPC wil de Algerijnse regering omverwerpen en een islamitische staat vestigen. De groep richt zich op Algerijnse, Franse en Amerikaanse doelen. De GSPC verklaart in 2003 trouw te zijn aan Al Qaeda. Wat deze verklaring in de praktijk zal betekenen is vooralsnog onbekend. September 2006 kondigt Al Qaeda leider Ayman al-Zawahri aan dat samen met de GSPC de strijd tegen Franse en Amerikaanse doelen wordt aangebonden.

Juni 2004 vermoordt het Algerijnse leger de leider van de GSPC, Nabil Sahraoui. Toch is de groep nog steeds in staat om aanslagen te plegen: juli 2004 blazen ze een elektriciteitscentrale op. De GSPC is vooral actief in dunbevolkte regio's en in de Sahel.

Buitenlands terrorisme

Binnen Algerije neemt het terrorisme af, maar het land wordt wel beschouwd als belangrijk exporteur van terroristen. Zowel in Europa als de VS zijn veel Algerijnen aangehouden op verdenking van terroristische activiteiten.

De GSPC heeft cellen in Frankrijk, Spanje en Italië. Het netwerk van de organisatie reikt tot in Azië, Afrika en Europa. In 2003 zouden 2.800 Algerijnen door Al Qaeda worden getraind in Afghanistan².

Samenwerking met Frankrijk, EU en VS

Frankrijk is als voormalig kolonisator de belangrijkste handelspartner van Algerije. In Frankrijk wonen 2 mln. Algerijnen. Velen meer zouden wel een visum willen. Onder andere uit angst voor terrorisme geeft Frankrijk echter veel minder visa af dan voorheen.

In 2001 sluit Algerije een verdrag met de Europese Unie. Algerije participeert in de NAVO Middellandse Zee-dialoog en NAVO-marineoefeningen en is

¹ De GSPC splitst rond 1990 af van het GIA omdat het GIA ook burgerdoelwitten koos. De GSPC beperkt haat doelwitten tot leger, overheid en buitenlandse bedrijven.

² Jane's Defense Weekly, het aantal wordt door deskundigen betwijfeld.

geïnteresseerd in deelname aan de NAVO-patrouilles op de Middellandse Zee met het doel terroristische activiteiten op te sporen.

Algerije steunt de Verenigde Staten in hun strijd tegen het terrorisme'. De VS steunen op hun beurt Algerije in haar strijd tegen terrorisme (met name tegen de GSPC) door technische assistentie, militaire training en uitrusting. Zo worden Algerijnse manschappen in de Sahel getraind door Amerikaanse *special forces*.

Algerijnse autoriteiten hebben recentelijk informatie gedeeld met Europese landen en de VS over terroristen van Algerijnse origine. De CIA deelt op haar beurt informatie met de Algerijnse geheime dienst.

Twee incidenten: in 1999 wordt de in Afghanistan opgeleide Algerijn Ahmed Ressam gearresteerd als hij probeert vanuit Canada de VS binnen te komen. Hij wordt veroordeeld voor het zogenaamde millenniumcomplot (geplande bomaanslagen in Los Angeles). Zijn 'collega's' onderhielden banden met de GIA en Al Qaeda. Januari 2003 worden zes Algerijnen gearresteerd in een Londens appartement. Er werden sporen van het giftige ricine aangetroffen.

Mensenrechten

De situatie rond mensenrechten is verbeterd noch verslechterd. Sinds 1992 geldt de noodtoestand, omdat sprake zou zijn van 'aanhoudend terrorisme'. Er zijn minder meldingen van geweldsmisbruik door de autoriteiten. Maar marteling, willekeurige arrestaties en eenzame opsluiting vinden nog steeds plaats. De overheid perkt de persvrijheid opnieuw in, journalisten zijn opgepakt en kranten gesloten. Verschillende Europese en Arabische journalisten mogen niet in Algerije werken. Geweld tegen vrouwen en kindermisbruik zijn algemene verschijnselen.

Achtergrondsnotitie t.b.v. bezoek Algerijnse delegatie o.l.v.

Kamel Rezag Bara aan Nederland,

30 – 31 oktober 2006.

1. Ontwikkelingen sedert de onafhankelijkheid

Algerije (Democratische Volksrepubliek Algerije) werd in 1962 onafhankelijk. Hieraan was een bittere onafhankelijkheidsstrijd van negen jaar voorafgegaan, die naar schatting anderhalf miljoen mensen het leven kostte. De macht kwam in handen van de Armée de Libération Nationale (ALN) en zijn politieke arm, de Front de Libération Nationale (FLN). De eerste president werd Ben Bella, die voor een socialistische koers koos. De verhouding tussen het leger (voortgekomen uit de ALN) en de politiek (FLN) is nog steeds in sterke mate bepalend voor de verhoudingen in de Algerijnse politiek. In 1965 leidde de minister van defensie Houari Boumediene een militaire coup. In die periode kwam de exploitatie van de enorme gas- en olievelden in Algerije op gang. In 1976 werd een nieuwe grondwet aangenomen. Algerije werd een éénpartijstaat en Boumediene president. Het waren de hoogtijdagen van de Beweging van Ongebonden Landen, waarin Algerije een toonaangevende rol speelde.

Na de dood van Boumediene in 1978 werden presidentsverkiezingen gehouden. De pragmatische Chadli Bendjedid volgde Boumediene in 1979 op. Hij koos voor versoepeling van het dirigistische en autoritaire regime, maar kreeg te maken met instorting van de olieprijs, recessie en opkomst van islamitisch fundamentalisme naar het voorbeeld van Iran. Een andere factor was de groeiende structurele werkloosheid die het gevolg was van een bevolkingsexplosie in de gouden jaren '70. Weer een andere bron van spanningen was de arabisering van de overheid en het onderwijs, die leidde tot vervreemding van de Berbers, die ongeveer éénvijfde van de bevolking uitmaakten. Deze ontwikkelingen gingen gepaard met toenemend appèl van fundamentalistische interpretaties van de islam, die het draagvlak van de seculiere staat en het gezag van de FLN ondermijnden.

De vrije val van de olieprijs stortte Algerije in de jaren '80 in een diepe recessie, waarin de sociale spanningen tot ontlading kwamen. Chadli diende in februari 1989 een nieuwe grondwet in, die van Algerije een meerpartijendemocratie maakte. Op 12 juni 1990 behaalde het Front islamique du Salut (FIS) de overwinning bij de gemeenteraadsverkiezingen. Het FIS stond de vorming van een islamitische republiek voor. In juni 1991 leidden confrontaties tussen het FIS en ordetroepen tot de arrestatie van president Abassi Madani en vice-president Ali Belhadj van het FIS, die pas in 2003 in vrijheid zouden worden gesteld. Op 26 december 1991 won het FIS de eerste ronde van de parlementsverkiezingen. Voor het tot een tweede ronde kwam, greep het leger in. President Chadli werd in januari 1992 tot aftreden gedwongen. Een Haut Comité d'Etat kwam aan het bewind, die de gerespecteerde Boudiaf als president koos. In februari 1992 werd de noodtoestand afgekondigd. Het FIS werd verboden en de leiders van deze beweging werden gedetineerd of vluchten naar het buitenland. Extremistische leden van het FIS besloten tot gewapende strijd. Op 29 juni 1992 werd president Boudiaf vermoord. De periode van terrorise was in volle kracht losgebarsten. Geweld kenmerkte Algerije in de jaren '90. Naar schatting 150.000 personen verloren het leven. Rond de eeuwwisseling trad een kentering op en verbeterde de veiligheidssituatie in

Algerije. Hoewel de noodtoestand nog aanhoudt, heeft het FIS geweld afgezworen en is de Armée islamique du Salut ontbonden.

In 1999 werd Abdelazziz Bouteflika tot president gekozen. Hij heeft een essentiële rol gespeeld in het transformatieproces, waarin Algerije sinds de eeuwwisseling verkeert. Zijn eerste ambtstermijn werd gekenmerkt door inspanningen om de binnenlandse vrede te herstellen. In 2004 werd hij herkozen. Hij zette zijn programma van nationale verzoening, hervorming van de economie en opening naar het buitenland voort.

2. Staatsinrichting

Algerije kent een bicamerale stelsel. De Assemblée populaire nationale met 380 leden en de Conseil de la nation met 144 zetels vormen respectievelijk het lagerhuis en het hogerhuis. De Assemblée wordt gekozen door directe verkiezingen. De Conseil wordt voor éénderde door de president benoemd en voor tweederde bepaald door de Wilaya's (departementen). De belangrijkste politieke partijen zijn: Front de Libération Nationale (FLN: partij van president en premier), Rassemblement nationale démocratique (RND), Front des forces socialistes, Rassemblement pour la culture et la démocratie (RCD), Mouvement pour la réforme nationale (Islah, islamistisch), Mouvement de la société pour la paix (islamistisch) en de Parti des travailleurs. Staatshoofd is de president, die voor vijf jaar gekozen wordt. De president benoemt de premier. De premier zit het kabinet voor. De huidige premier is Abdelazziz Belkhadem. Een mogelijke wijziging van de grondwet, die op stapel staat, zou de mogelijkheid geven om de president voor nog eens vijf jaar te kiezen. Ook voorziet dit voorstel in de post van vice-president.

3. Recente politieke ontwikkelingen

Wellicht de meest in het oog springende ontwikkeling is de wijze waarop Algerije vorm geeft aan de omgang met het recente verleden. Op 29 september 2005 is een referendum gehouden over de Charte pour la réconciliation nationale. Met een opkomst van 79% en een meerderheid van 97% voorstemmers is de Charte aangenomen. De Charte pour la réconciliation nationale voorziet in een amnestieregeling voor verantwoordelijken voor gewelddadigheden in de jaren '90. Voor personen die zich met terroristische activiteiten hadden ingelaten, bood de Charte de mogelijkheid om een burgerbestaan op te bouwen. De Charte had echter geen betrekking op daders van massamoorden, verkrachtingen en aanslagen in de openbare ruimte. De amnestieregeling was tot 31 augustus j.l. van kracht. De Charte voorzag verder in genoegdoening voor slachtoffers van de gewelddadigheden en nabestaanden van vermisten en in de politieke uitsluiting van hen, die wederom de islam zouden misbruiken op de wijze zoals dat in de jaren '90 heeft plaats gevonden. De EU HoM's hebben voorafgaand aan het referendum hun steun uitgesproken voor het plan voor nationale verzoening.

De resultaten van de Charte zijn nog niet bekend. Schattingen gaan uit van ongeveer 200 personen die gebruik hebben gemaakt van de regeling om uit terroristische groepen te treden. Recent is de ex-FIS leider Rabah Kebir teruggekeerd naar Algerije na een verblijf van vijftien jaar in Duitsland. Het is nog onbekend hoe opvolging zal worden gegeven aan het amnestiebeleid.

De slagkracht van de belangrijkste terroristische beweging, de Groupe Salafiste pour la Prédiction et Combat (GSPC), is op een niveau van 1200 strijders gebleven. Daarmee is deze

groep nog steeds een bedreiging van de veiligheid in Algerije. Aanslagen vinden gereeld plaats; slachtoffers zijn met name overheidsfunctionarissen. Zwaartepunt vormen de gebieden tussen Algiers en de Tunesische grens en het diepe zuiden van Algerije. In de steden is het veelal veiliger door de vele controles. In plattelandsgebieden wordt de onveiligheid versterkt door criminale activiteiten die veelal als financieringsbron voor terroristen dienen.

President Bouteflika werd eind 2005 voor een spoedoperatie in het Franse militaire ziekenhuis Val de Grâce opgenomen. Begin dit jaar hervatte hij zijn werkzaamheden, maar gedurende de zomer was hij langere tijd van het publieke toneel afwezig. Officieel heet het dat hij in goede gezondheid verkeert, maar er circuleren vele andersluidende geruchten.

Voor het einde van dit jaar is een referendum aangekondigd over wijziging van de grondwet. Aanvankelijk ging de aandacht vooral uit naar de opheffing van het artikel dat een derde ambtstermijn voor een president verbiedt en dus de weg voor een herverkiezing van Bouteflika in 2009 zou openen. Gezien de geruchten over de gezondheid van de president krijgt nu de voorgenomen instelling van een vice-presidentschap meer aandacht, omdat hiermee een mogelijk machtsvacuüm wordt voorkomen.

4. Buitenlands beleid

Bouteflika heeft een actief buitenlands beleid gevoerd en daarmee Algerije uit het isolement gehaald waarin het gedurende het "décennie noire" (terorisme) verkeerde. De betrekkingen met het oude moederland Frankrijk zijn nauw maar gevoelig. Incidenten kunnen de sfeer bederven, zoals bij het door president Chirac nagestreefde Vriendschapsverdrag dat nog niet is getekend. In het algemeen zijn met andere landen aan de overzijde van de Middellandse Zee en met de EU sterk verbeterd. Algerije is danig opgeschoven in de richting van het Europese waardepatroon op politiek, economisch en sociaal gebied.

Ook met de VS onderhoudt Algerije intensieve betrekkingen: de aanslagen van 11 september 2001 hebben de VS Algerije doen ontdekken als partner bij de bestrijding van terrorisme. Ten aanzien van de NAVO heeft Algerije het beleid omgegooid: enkele jaren geleden was de NAVO nog anathema, nu loopt Algerije aan kop onder de zuidelijke Middellandse Zeelanden in zijn samenwerking met het bondgenootschap. Met Marokko blijft de patstelling over de Westelijke Sahara voortduren: Algerije verlangt uitvoering van het zelfbeschikkingsrecht volgens de beginselen van het dekolonisatieproces. Interessant zijn de betrekkingen met Iran: Algerije duldt geen Iraanse inmenging in binnenlandse aangelegenheden (terorisme), maar is wel gevoelig voor het argument van discriminatie inzake nucleaire energie. Met betrekking tot het Israëlijch-Palestijns conflict volgt Algerije de Arabische lijn en verwijt het Westen te meten met twee maten.

Binnen de Afrikaanse Unie heeft Algerije zich begin dit jaar geprofileerd op het onderwerp van illegale migratie, mede ter voorbereiding van een Euro-Afrikaanse ministeriële bijeenkomst in Tripoli. Het initiatief kwam echter in de schaduw te staan van een dito regionale conferentie te Rabat, waarbij Algerije overigens verstek liet gaan.

5. Economie

De sterk gestegen prijzen van olie en gas op de wereldmarkt hebben Algerije in een financieel comfortabele positie gebracht. Algerije heeft een groot deel van zijn buitenlandse schulden versneld afbetaald. De liberale en open wet op de minerale brandstoffen werd tot

teleurstelling van de grote oliemaatschappijen in de afgelopen zomer in restrictieve zin aangepast met meer toezicht van de nationale oliemaatschappij Sonatrach. Maar aan suggesties van president Poetin (hij bezocht Algiers in februari jl.) om tot een gaskartel met de RF te komen, gaf Algerije geen gehoor.

Intern poogt Algerije de hoge gasopbrengsten om te zetten in een ambitieus programma voor de verbetering van de infrastructuur en een diversificatie van de economie. Doel is een jaarlijks economisch groeicijfer van 8%. De hoge werkloosheid wordt teruggedrongen en een substantiële loonsverhoging deze zomer poogde soelaas aan werknemers te geven en natuurlijk ook enig politiek gewin aan de regering te bezorgen. Structurele aanpassingen (modernisering van het bankwezen, sanering van de onroerend goed sector en controle van de zgn parallelle economie) vinden stapvoets plaats. Buitenlandse investeringen worden aangemoedigd.

6. Mensenrechten

Over de mensenrechtensituatie in Algerije in de afgelopen jaren is in juli 2006 een rapport verschenen van Amnesty International. Amnesty heeft zorgen geuit over de wijze waarop om is gegaan met verdachten van terrorisme. Amnesty International protesteert tegen marteling van terrorismeverdachten en tegen langdurige wederrechtelijke detentie. Met name de rol van de Algerijnse veiligheidsdienst DRS wordt in dit verband genoemd.

7. Nederlands – Algerijnse betrekkingen

De Nederlands – Algerijnse betrekkingen zijn over de laatste jaren verbeterd. Illustratief zijn in deze zin de bezoeken die zowel de minister van Buitenlandse Zaken (in 2005) als de minister van Economische Zaken aan Algerije hebben gebracht, evenals het tegenbezoek van de Algerijnse minister van Buitenlandse Zaken afgelopen jaar. De bezoeken waren ander meer gericht op een hechtere (economische) relatie met Algerije. Onderwerpen die op de agenda stonden waren interne hervormingen, samenwerking tussen Algerije en de EU, de situatie in de Westelijke Sahara, terrorismebestrijding en energie. Dit laatste thema stond ook centraal tijdens het bezoek van de minister van Economische Zaken in januari 2006. De achtergrond van dit bezoek was dat de huidige periode in Algerije gekenmerkt wordt door de toenemende stabiliteit en economische liberalisatie. Deze ontwikkelingen vragen om actief inspelen door het Nederlandse bedrijfsleven.

De Algerijnse gasleveranties vormen een aanmerkelijk economisch belang voor Nederland. Om hier verder vorm aan te geven, zal meer geïnvesteerd moeten worden in infrastructuur t.b.v. LNG terminals in Nederland en Algerije. De samenwerking tussen Nederland en Algerije is ook in een verklaring opgenomen, die op 16 januari 2006 door de minister van Economische Zaken Brinkhorst en de Algerijnse minister van Energie en Mijnbouw Khelil is ondertekend. Hierin is sprake van het management en de exploitatie van (haven)terminals, de toegang tot de terminals in de haven van Rotterdam en exploratie van energiebronnen in Algerije. Nederlandse bedrijven als Shell, Gasunie trade and supply en Havenbedrijf Rotterdam hebben veel belang bij intensieve samenwerking. In andere sectoren is nog ruimte om de economische betrekkingen verder aan te halen.

De Nederlandse export naar Algerije is de afgelopen jaren toegenomen. In 2003 werd er voor € 214,2 miljoen geëxporteerd, in 2004 voor € 242 miljoen en in 2005 voor € 223 miljoen. Daarmee lijkt 2005 een trendbreuk. De hoofdmocht van de Nederlandse export komt voor

rekening van voedingsmiddelen, levend vee, machines en vervoermaterieel, chemische producten en kunststof. De Nederlandse import uit Algerije is van een grotere orde. In 2003 werd er voor een bedrag van € 772 miljoen geïmporteerd. In 2004 was dit bedrag opgelopen tot € 1033 miljoen en in 2005 tot € 1471 miljoen. Dit bedrag kwam grotendeels voor rekening van minerale brandstoffen en producten daarvan.

Buitenlandse
Zaken

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Tel.: 070-3 486 486
Fax: 070-3 484 848
Internet: www.minbuza.nl

Algerije

Hoofdstad Laatst bijgewerkt juni 2005

- 1 Inleidende gegevens**
- 2 Feitelijke en cijfermatige gegevens**
- 3 Beschrijvende kenschets**
- 4 Nederlandse betrekkingen/beleid**

klik voor een grotere kaart

1 Inleidende gegevens

Naam land	Algerije
Naam landenmedewerker	[REDACTED]
Afdeling	DAM/NA
Datum	Juni 2005
Standaardbronnen	<p>Als bronnen voor het landenoverzicht wordt zoveel mogelijk van de beschikbare interne gegevens van het Ministerie van Buitenlandse Zaken gebruik gemaakt.</p> <p>Daarnaast zijn de (meest recente edities/cijfers van de) volgende bronnen gebruikt:</p> <p>Algemene gegevens: Regional Surveys of the World, Europe Publications</p> <p>Demografische gegevens: Human Development Report, CIA World Factbook</p> <p>Economische gegevens, Economic Intelligence Unit</p> <p>Ontwikkelingsrelevante factoren: Human Development Report, UNDP</p> <p>Handelsbetrekkingen met Nederland: EVD</p> <p>Investeringscijfers, De Nederlandsche Bank</p>
Aanvullende bronnen	IMF rapporten

2 Feitelijke en cijfermatige gegevens

2.1 Algemene gegevens

Oppervlakte	2.381.741 km ² (70x Nederland)
Hoofdstad	Algiers
Inwonertal	32,1 miljoen (2004, schatting CIA World Factbook)
Bevolkingsdichtheid	13,4 inwoners per km ² (2004)
Godsdienst	De Islam is de officiële godsdienst die door naargenoeg de gehele bevolking beleden wordt.
	De officiële taal is het

Taal	Arabisch. Daarnaast wordt veel Frans gesproken. Een vijfde van de bevolking spreekt Berber-talen.
Nationale feestdag (en)	19 juni herdenking aftreden Ben Bella; 5 juli onafhankelijkheidsdag; 1 november verjaardag van de revolutie; het Algerijnse weekend valt op donderdag en vrijdag.
Klimatologische gesteldheid	Mediterraan aan de kust, semi-aride of steppeklimaat tot aan de Hoge Plateaus van de Sahara-Atlas, woestijnklimaat ten zuiden daarvan.

2.2 Staatkundige gegevens

Staatsvorm	Democratische Volksrepubliek
Staatshoofd	President Abdelaziz Bouteflika. Bouteflika is tevens minister van Defensie.
Premier	Ahmed Ouyahia
Minister van Buitenlandse Zaken	Mohammed Bedjaoui
Minister van Energie	Professor Chakib Khelil
Parlement	Tweekamerstelsel. De 380 leden van de Assemblée Populaire Nationale (Tweede Kamer) zijn rechtstreeks gekozen. De 144 leden van de Conseil de la Nation (Eerste Kamer) zijn voor tweederde getrapt gekozen en voor eenderde door de president aangewezen.

2.3 Demografische gegevens

Natuurlijke bevolkingsgroei	1,5 % per jaar (2000-2015)
Geboorten (per 1000 inwoners)	17,76 (2004, schatting CIA World Factbook)
Overlijdens (per 1000 inwoners)	4,61 (2004, schatting CIA World Factbook)
Levensverwachting	71,1 jaar (v), 68,0 jaar (m) (2002)

2.4 Economische gegevens

BBP	US\$ 76,8 miljard (2004)
Economische groei	6,1 % (2004, schatting EU), 6,1 % (2003)
BBP per capita	US\$ 2392 (2004)
Inflatie	4,5 % (2004), 3,5 % (2003)
Beroepsbevolking per sector	Overheid (32 %), landbouw (14 %), bouw en publieke werken (10 %), Industrie (13,4 %), handel (14,6 %), anders (16 %) (2003)
Werkloosheid	26,2 % (2003, schatting CIA World Factbook)
Uitvoer	US\$ 34,3 miljard (2004)
- belangrijke	Olie, gas, condensaat. Algerije

producten	is na Rusland de grootste leverancier van gas aan Europa.
- belangrijkste partners	Italië, VS, Frankrijk
Invoer	US\$ -/- 16,2 miljard (2004)
- belangrijke producten	Kapitaalgoederen, voedingsmiddelen, halffabrikaten
- belangrijkste partners	Frankrijk, Italië, Spanje
Valuta	Algerijnse dinar, AD
Buitenlandse schuld	US\$ 22,8 miljard (2003)
Debt-service ratio	13,6 % (2003)
Saldo handelsbalans	US\$ 18,1 miljard (2004)
Lopende rekening betalingsbalans	US\$ 9,8 miljard (2003)

2.5 Ontwikkelingsrelevante indicatoren

Groeisectoren	Energie, industrie, landbouw.
Energiesituatie	Algerije is exporteur van m.n. olie en gas.
Human development index	0,704 (2002, 108 e plaats)
Human poverty index	21,9 % (2002, 43 e plaats)
Gender-related development index	0,688 (2002, 89 e plaats)
% inwoners die de leeftijd van 40 niet halen	9,3 % (2000-2005)
Alfabetisering (% 15 jr. en ouder)	59,6 % (v), 78,0 % (m) (2002)
% mensen met toegang tot voldoende drinkwater	89 % (2000)
% mensen met toegang betaalbare tot essentiële medicijnen	95-100 % (1999)
% kinderen tot 5 jaar met ondergewicht	6 % (1995-2002)

2.6 Betrekkingen met Nederland

Hr. Ms. Ambassadeur	De heer drs. H.J.W.M. Revis (sedert augustus 2004)
Geaccrediteerde ambassadeur in Nederland	De heer Benchaa Dani (sedert november 2004)
Postennetwerk	Ambassade te Algiers
Nederlandse gemeenschap in Algerije	Een tiental personen, merendeel gehuwd met Algerijnse onderdanen.
Algerijnse gemeenschap in Nederland	1.100 personen.

2.7 Handelsbetrekkingen met Nederland

Nederlandse uitvoer	€ 214,2 miljoen (2003)
belangrijke	voedingsmiddelen, levend vee, machines en vervoermaterieel,

producten	chemische producten, kunststof (primair).
Nederlandse invoer	€ 772,6 miljoen (2003)
- belangrijke producten	Minerale brandstoffen, smeermiddelen, e.d.
Investeringen vanuit Nederland	Op zeer beperkte schaal (in transport-, olie- en gassector)
Investeringen in Nederland	Onbekend

3 Beschrijvende kenschets

3.1 Geschiedenis

Algerije heeft een lange geschiedenis. Phoeniciërs, Romeinen, Vandalen, Arabieren, Berbers, Spanjaarden, beheersten delen van het land voor kortere of langere tijd. Blijvend is de voetafdruk van de Arabieren geweest die in de 7e eeuw het gebied veroverden en zich vermengden met de inheemse Berber bevolking. Vanaf de 16e eeuw vielen delen van Algerije in het Ottomaanse Rijk. De 'beys' van Algiers genoten een grote mate van onafhankelijkheid. Nederland sloot al in 1616 een verdrag van vriendschap en handel met de toenmalige bey. In 1830 nam Frankrijk Algerije in. In 1834 werd Algerije een kolonie en in 1848 werden de regio's om Algiers, Oran en Constatine departementen van Frankrijk.

Algerije verkreeg de onafhankelijkheid in 1962. Hieraan was een bittere onafhankelijkheidsoorlog van negen jaar voorafgegaan die naar schatting ander half miljoen personen het leven kostte. De macht in de nieuwe Republiek Algerije kwam in handen van de Armée de Libération Nationale (ALN) en zijn politieke arm, de Front de Libération Nationale (FLN). De eerste president werd Ben Bella, die het FLN tijdens de onafhankelijkheidsoorlog in het buitenland had vertegenwoordigd. Onder de eerste Algerijnse grondwet beschikte de president over grote bevoegdheden. Ben Bella koos voor een socialistische kaers. In 1965 leidde de minister van defensie en voormalig ALN commandant Houari Boumediene een militaire coup. Het parlement werd ontbonden, de grondwet opgeschort en het gezag kwam in handen van een militaire raad onder leiding van Boumediene. In de elf jaren van het militaire bewind kwam de exploitatie van de enorme gas- en olievelden in zuid Algerije op gang. Met de inkomsten kon een industrieprogramma worden gefinancierd en een verzorgingsstaat worden opgebouwd. Pas in 1976 kwam er een nieuwe grondwet. Algerije werd een éénpartijstaat en Boumediene president.

De FLN was geen eenvormige organisatie maar fungeerde als koepel voor verschillende fracties en allianties, die onderling wedijverden om de macht. Het militaire establishment behield veel invloed achter de schermen. Na de dood van Boumediene in 1978 volgden presidentsverkiezingen. De pragmatische Chadli Bendjedid, die eveneens tijdens de oorlog ALN

commandant was geweest, volgde Boumediene op. Chadli kreeg te maken met steeds verder oplopende sociale spanningen. Een factor was de groeiende structurele werkloosheid die het gevolg was van een bevolkingsexplosie in de gouden 70'er jaren. Een andere factor was de arabisering van de overheid en het onderwijs die leidde tot vervreemding van de Berbers, die ongeveer een vijfde van de bevolking uitmaakten. Een belangrijke factor was voorts het toenemend appèl van fundamentalistische interpretaties van de Islam, die het draagvlak van de seculiere staat en het gezag van de FLN ondermijnden. In de dertien jaren van Chadli's presidentschap werden de religieuze fundamentalisten bediend met een nieuwe wet op het familierecht die vrouwen juridische handelingsbevoegdheid ontnam. De Berbers kregen Berber radioprogramma's en een universitair curriculun Berber studies. De vrije val van de olieprijs stortte Algerije in de 80'er jaren in een diepe recessie waarin sociale spanningen tot ontlading kwamen. In de 'zwarte oktober' van 1988 vielen bij rellen honderden doden. Chadli ging voor een oplossing die Algerije op zijn grondvesten zou doen schudden: een nieuwe grondwet die van Algerije een meerpartijen democratie maakte.

Eind 1991 vonden de eerste vrije parlementsverkiezingen plaats. In de eerste ronde behaalde het Islamistische 'Front Islamique du Salut' (FIS) een grote overwinning en zou, naar algemeen wordt aangenomen, waarschijnlijk in de tweede ronde de absolute meerderheid hebben behaald. Voor het zover kwam, trad in januari 1992 de president af, werd de tweede verkiezingsronde geannuleerd en trok het leger de macht naar zich toe. In februari 1992 werd de noodtoestand aangekondigd. Het FIS werd verboden en de leiders van deze beweging werden gedetineerd of vluchten naar het buitenland. Extremistische leden van het FIS besloten tot een gewapende strijd. Het geweld, en ook de noodtoestand, houdt nog aan, ook al heeft het FIS geweld afgezworen en in de 'Armée Islamique du Salut' ontbonden. Naar schatting 150.000 personen verloren het leven.

3.2 Staatsinrichting

In november 1996 werd door middel van een referendum de grondwet herzien. Deze herziening legde veel macht in handen van de president. Hij is onder andere verantwoordelijk voor defensie, buitenlands beleid, de benoeming of het ontslag van de premier, de benoeming van de gouverneur van de Nationale Bank en de rechters. De wetgevende macht berust bij het parlement, dat uit twee kamers bestaat.

3.3 Binnenlandse politiek

De parlementsverkiezingen van 30 mei 2002 veranderde de samenstelling van de Assemblée Populaire Nationale ingrijpend. De FLN won 199 van de 385 zetels, een winst van 128 zetels. De RND, dat een toevluchtsoord vormt voor ex-FLN-ers die geen concessies aan de religieuze fundamentalisten en Berbers wensen,

duikelde naar 48 zetels, een verlies van 107 zetels. Islamistische partijen behaalden een kleine zetelwinst maar hun vertegenwoordiging in het parlement bleef klein. Partijen die hun electorale basis hebben in het onrustige Kabylië boycotten de verkiezingen. Het opkomstpercentage (42 %) vertegenwoordigde een historisch dieptepunt.

FLN leider Ali Benflis ging na de verkiezingen in 2002 zijn tweede termijn als premier in. In mei 2003 werd hij door President Abdulaziz Bouteflika ontslagen. RND leider Ahmed Ouyahia nam de leiding van de regering over. De positie van Benflis binnen de FLN is verzwakt nadat besluiten op een FLN congres begin 2003 onder het voorzitterschap van Benflis, waaronder het besluit Bouteflika niet tot FLN presidentskandidaat te benoemen, door een rechtbank onrechtmatig verklaard werden.

Op 8 april 2004 vonden de eerste presidentsverkiezingen plaats, waarin een stem op een kandidaat van fundamentalistische huize mogelijk was. De uiteindelijke strijd ging tussen zes kandidaten: de zittende president Bouteflika en Ali Benflis, beide behorend tot de (FLN), Abdallah Djebabla, leider van de fundamentalistische MRN-Islah partij, die in het parlement de stem van de Islamistische oppositie vertegenwoordigde, , Said Sadi, leider van de (RCD), Louisa Hanoune, leider van de Trotskistische Parti des Travailleurs (PT) en Ali Fawzi Rebaline, oprichter van de (AHD 54) een tot dusver volstrekt onbekende nationalistisch getinte partij. Relevant voor het klimaat waarin de verkiezingen plaatsvonden is dat Abassi Madani en Ali Benhadj, in 1991 respectievelijk vice-president van het thans nog verboden FIS, in juli 2003 na twaalf jaar gevangenschap hun vrijheid herkregen.

Zittend president Bouteflika werd in de eerste ronde met 84,99 % van de stemmen herkozen tot president van Algerije. De vijf eerste jaren van het presidentschap van Bouteflika, die tot de FLN behoort en in 1999 de enige presidentskandidaat was, hebben in het teken gestaan van het initiatief van de president tot nationale verzoening ('concorde civile') en een heroriëntatie van Algerije op Europa. Er kwam een amnestieregeling voor islamistische militanten en een, nog te ratificeren, associatie-overeenkomst met de EU. Sinds het voorjaar van 2001, toen rellen in Kabylië uitbraken, staat het Berber vraagstuk weer prominent op de politieke agenda. Bouteflika maakte van het Berber een 'nationale taal', maar deze concessie heeft de roep om een mate van autonomie voor Kabylië niet tot zwijgen kunnen brengen. Een wetsvoorstel vrouwen in het familierecht weer rechtspersoonlijkheid te geven bleef in het parlement liggen.

De verkiezingen in 2004 hebben president Bouteflika een versterkt tweede mandaat opgeleverd. De verkiezingen hadden een democratischer karakter dan die in 1999, alleen al omdat er ditmaal een serieuzer verkiezingsstrijd en meer kandidaten waren. Ook heeft het leger zich niet in het electorale proces gemengd.

3.4 Mensenrechten

Algerije blijft ondertussen leven onder de schaduw van de terreur van jihadisten. Aanslagen in steden zijn afgenoemt maar het geweld houdt delen van het platteland nog in de greep. Een aantal terroristische organisaties, waarvan de salafistische GSPC, schokt regelmatig met zeer bloedige acties. In het voorjaar van 2003 bracht deze GSPC het Algerijnse leger bij Tebessa, aan de grens met Tunesië, zijn zwaarste verlies sinds 1961 toe. Mensenrechten

Met de noodtoestand nog van kracht blijven er voor de veiligheidsdiensten ruime bevoegdheden en voor burgers beperkingen in het genot van de civiele vrijheden. Er zijn geloofwaardige berichten dat bij de opsporing en vervolging van verdachten ontsporingen plaatsvinden. Na de presidentswisseling in 1999 is Algerije toch een weg op gegaan waarin positieve ontwikkelingen zijn te noemen. In 2000 kwam er een amnestie voor circa 3000 gewapende Islamisten. In 2001 bleek voor het eerst een zekere gevoeligheid voor de roep verantwoording af te leggen over het optreden van de veiligheidsdiensten. Er werd een onderzoek gelast naar het optreden van de gendarmerie in Kabylië in het voorjaar van 2001. De uitkomst was een rapport met kritische bevindingen die leidden tot de terugtrekking van de gendarmerie uit enkele steden in Kabylië. Positief is ook dat meegewerk is aan de verbetering van de internationale monitoring van de mensenrechtensituatie. In 2003 werd de VN Speciale Rapporteur inzake Vrijheid van geloof in Algiers ontvangen en kregen Amnesty International, Human Rights Watch en de International Crisis Group toegang tot het land. Het ICRC kreeg sinds 1999 toegang tot het land wanneer hiernaar werd gevraagd en heeft thans in Algiers een vertegenwoordiging. Met betrekking tot verzoeken van de VN Werkgroep inzake gedwongen en onvrijwillige verdwijningen, de VN Rapporteur inzake buitenrechtelijke, standrechtelijke en willekeurige executies en de VN Rapporteur inzake foltering is de situatie ongewijzigd; op hun verzoeken in Algiers te worden ontvangen kwamen geen positieve reacties.

De verdwijningen in de negentiger jaren vormen een zwarte bladzijde. Het aantal verdwijningen in Algerije wordt volgens Human Rights Watch in de negentiger jaren alleen overtroffen door het aantal in Bosnië. Van staatswege hebben de Observatoire nationale des droits de l'homme en de Commission Nationale Consultative pour la protection et promotion des droits de l'homme taken gehad met betrekking tot de verdwijningen, maar deze instellingen hebben beperkte onderzoeksbevoegdheden. De Nationale Commissaris voor de Mensenrechten bepleitte voorjaar 2003 bij de President een nieuwe commissie in het leven te roepen toegerust met bevoegdheden verdwijningen te onderzoeken en met middelen zijn gezag te doen gelden. Een 'ad-hoc mechanisme' is intussen door de president in het leven geroepen dat de dialoog met verbanden van nabestaanden van verdwenen personen moet onderhouden.

3.5 Sociale situatie

De economische groei heeft geen gelijke tred gehouden met de snelle bevolkingsgroei. Onder jongeren bedraagt de werkloosheid 70 %. 22 % van de Algerijnen leeft onder de armoedegrens. Tekortschietende huisvesting in de steden als gevolg van de trek naar de steden en een verwaarloosde stedelijke infrastructuur dragen verder bij aan de sociale malaise. Een zeer zware aardbeving in mei 2003 in het noordwesten met vele duizenden slachtoffers verergerde de noden.

Participatie aan het basisonderwijs is 99 % en voor het middelbaar onderwijs 60 %, maar het percentage analfabetisme bij personen van 15 jaar en ouder is nog hoog (38 %). De lonen in zowel het onderwijs als de zorgsector zijn laag, hetgeen regelmatig resulteert in stakingen. Hoewel de gezondheidszorg sinds de onafhankelijkheid sterk verbeterd is, komen aan armoede gerelateerde ziekten de laatste tijd vaker voor.

Onder invloed van het fundamentalistisch gedachtegoed is de positie van de vrouw in Algerije in de jaren '80 en '90 verslechterd. Dit geldt met name voor de stedelijke, meer westers georiënteerde middengroepen. Er ligt een wetsontwerp dat beoogt de 'Code de la Famille' te wijzigen. Alhoewel de voorgestelde wijziging een verbetering zou zijn t.o.v. de huidige sociale en juridische positie van de vrouw, hadden Algerijnse vrouwenorganisaties gehoopt op verderstrekkende wijzigingen.

3.6 Economische situatie

Na jaren van negatieve groei, mede het gevolg van de verlamende uitwerking van het geweld op het dagelijks leven, verbeterden de perspectieven vanaf 1994. Een overeenkomst in 1994 met het IMF en de Wereldbank bracht een programma van leningen en een structureel aanpassingsprogramma, waaraan ook de EU heeft bijgedragen. Voorts kwam er een schuldenregeling met de Club van Parijs die de druk van de schulddienst op de begroting aanzienlijk verlichtte. De overgang naar een markteconomie heeft de arbeidsmarkt verslechterd. Het officiële werkloosheidscijfer is 29 %. Vele werklozen zoeken hun heil in de informele 'zwarte' economie.

In het huidige regeringsprogramma wordt de nadruk gelegd op de noodzaak van economische groei en integratie in de wereldconomie, die moet worden gerealiseerd door aanmoediging van (buitenlandse) investeringen en het uitvoeren van een privatiserings- en liberaliseringsprogramma. Hiertoe werden onderhandelingen met het oog op toetreding tot de WTO geïntensiveerd, een tariefontmantelingsprogramma geïnitieerd en een associatie-akkoord met de EU gesloten.

3.7 Milieubeleid

Het milieu in Algerije wordt bedreigd door bevolkingsgroei, overexploitatie van natuurlijke

hulpbronnen, watertekorten en verwoestijning. Een specifiek probleem betreft de uitgebreide industriële capaciteit die in Algerije is opgebouwd in een tijd dat er nog maar geringe aandacht voor het milieu bestond. De ontwikkeling van schone technologie wordt gestimuleerd en het principe 'de vervuiler betaalt' wordt ingevoerd. Het parlement aanvaardde in 1997 een driejaarplan voor het milieu. Naast dit plan is eveneens in 1997, met steun van de Wereldbank, de eerste fase van een nationaal milieu-actieplan opgesteld. Belangrijke aandachtspunten in het plan zijn: gevarenlijke afvalstoffen, voortschrijdende verwoestijning en erosie, drinkwater en afvalwaterzuivering.

3.8 Buitenlands beleid en veiligheidsbeleid

Het buitenlands beleid van Algerije kreeg na de onafhankelijkheid een sterk anti-kolonial en niet-gebonden karakter. Algerije onderhield ook goede relaties met de toenmalige Sovjet-Unie. In de jaren '70 werden de contacten gaandeweg meer op het Westen gericht en vervulde Algerije ook regelmatig een rol als bemiddelaar in het Midden-Oosten conflict. De rol van Algerije op het internationaal toneel is de laatste jaren evenwel afgangen. Onder President Bouteflika ontstond Algerije nieuwe initiatieven. De banden met Europa, en met name Frankrijk, werden aangehaald en na 11 september 2001 intensiveerden de banden met de VS zodanig dat wordt gesproken van een 'strategisch partnerschap'.

De relatie met buurland Marokko is nog altijd een gevoelige. De grenzen zijn sinds 1994 gesloten. Algerije steunt Polisario in de Westelijke Sahara kwestie en herbergt in de westelijke woestijn bij Tindouf 150.000 vluchtelingen uit de Westelijke Sahara. Met buurlanden Tunesië en Libië zijn de betrekkingen weinig intensief.

Algerije vervult een actieve rol in het zoeken naar een oplossing voor verschillende conflicten in Afrika. Tot juli 2000 was Algerije voorzitter van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE). Deze is sinds maart 2001 omgevormd tot de Afrikaanse Unie. Algerije was de motor achter de Afrika-Europa top die in april 2000 te Kairo werd gehouden. Ook speelde Algerije een belangrijke rol in NEPAD.

Algerije maakt deel uit van de Union du Maghreb Arabe (UMA) tezamen met Tunesië, Libië, Marokko en Mauritanië. De doelstelling van de UMA is regionale samenwerking en integratie. Tegenstellingen tussen Algerije en Marokko, waarvan de prominentste de Westelijke Sahara betreft, hebben een zodanige hypothese gelegd op het UMA initiatief dat in de praktijk tot op heden weinig is bereikt.

3.9 Betrekkingen met de EU

De relatie tussen de EU en Algerije werd in 1976 geformaliseerd door de inwerkingtreding van een handels- en samenwerkingsovereenkomst met een voornamelijk handelsoptiek karakter. De

samenwerking tussen de EU en een twaalftal zuidelijke Middellandse-Zee-partners, waaronder Algerije, is door middel van het Euro-mediterraan Partnerschap (het 'Barcelona-proces') geïntensiveerd. Dit Partnerschap bestaat uit een politiek, economisch en cultureel volet die worden vormgegeven door een regelmatige politieke dialoog, handelsliberalisering (inclusief diensten- en kapitaalverkeer) en moet uiteindelijk leiden tot een Euromediterrane vrijhandelszone en intensieve samenwerking op sociaal en cultureel gebied. Als tegemoetkoming in de kosten van de structurele aanpassing van de economie stelt de EU aan de Mediterrane partners zogenaamde MEDA-fondsen ter beschikking. De MEDA fondsen die ten behoeve van Algerije zijn gesteld lopen in de honderden miljoenen EURO's.

De EU moedigt Algerije aan voort te gaan met het democratiseringsproces en economische hervormingen. In 1997 besloot de EU de politieke dialoog met Algerije te intensiveren. Sindsdien zijn er over en weer vele bezoeken op politiek en ambtelijk niveau afgelegd en onderhandelingen over een Euro-Mediterraan Associatieverdrag met Algerije afgerond. Ondertekening van het Associatieverdrag vond plaats tijdens de Euro-mediterrane top in Valencia in april 2003. Sinds maart 2005 is het Associatieverdrag door alle partijen geratificeerd.

4 Nederlandse betrekkingen/beleid

4.1 Betrekkingen met Nederland

Nederland onderhoudt sinds 1616 diplomatische betrekkingen met Algerije. In augustus 1994 is de toenmalige Ambassadeur, tezamen met de diplomatische staf teruggeroepen in verband met de veiligheidssituatie. In oktober 1996 is de Nederlandse Ambassade weer gereactiveerd.

4.2 Bezoeken

In juni 1995 en september 1997 heeft de Algerijnse minister van Buitenlandse Zaken een bezoek gebracht aan Nederland. In april 1997 bezocht de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Algerije als fungerend Voorzitter van de Raad van Ministers van de Europese Unie; dit ter voorbereiding van de Malta Conferentie in het kader van het Barcelona-proces. In maart 1998 bracht een Algerijnse parlementaire delegatie een bezoek aan Nederland. In oktober 2001 bracht de Nederlandse staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Benschop, een bezoek aan Algiers.

4.3 OS-activiteiten

Algerije is geen OS-programmaland. Via het UNHCR heeft Nederland in 1995 fl. 2 miljoen gulden beschikbaar gesteld voor de opvang in Tindouf van vluchtelingen afkomstig uit de Westelijke Sahara. Het Nederlandse bedrijfsleven maakte in 1995 gebruik van het ORET-programma (Ontwikkelingsrelevante

Exporttransacties) ter waarde van fl. 5,1 miljoen. In 1998 is steun verleend aan een traumazorgproject (TPO-SARP) in Algerije. In het kader van het project Vrijheid van Meningsuiting is ondersteuning verleend aan de Fédération International des Journalistes voor een internetproject en een documentatiecentrum in Algiers. Ook is bijgedragen aan het opzetten van het vrouwentijdschrift Ounoutha.

4.4 Activiteiten Nederlandse posten

De post verricht alle reguliere werkzaamheden. Gezien de veiligheidssituatie in Algerije is het functioneren van de post aan praktische beperkingen onderhevig. Er is ondersteuning verleend aan de Nederlandse handelsmissie (NCH) die in november 1998 Algerije bezocht en vervolgens aan de Nederlandse inzending op de International Trade Fair te Algiers in oktober 1999 en mei 2000.

4.5 EVD activiteiten

De EVD, een agentschap van het Ministerie van Economische Zaken, biedt aan Nederlandse bedrijven die zich op buitenlandse markten willen begeven, een scala aan instrumenten op zowel informatie- en voorlichtingsterrein als op het gebied van promotionele activiteiten. Nauwe samenwerking met zijn uitgebreide netwerk dat o.a. bestaat uit ambassades, consulaten en overige steunpunten in het buitenland, stelt de EVD in staat Nederlandse bedrijven adequaat met actuele informatie over buitenlandse markten te ondersteunen.

De beschikbare informatie heeft betrekking op o.m. de verschillende fasen van het zakendoen zoals voorbereiding, marktselectie en -bewerking en kansen op overheidsmarkten. De regio-informatie managers en het Export Informatiecentrum staan de ondernemer met raad en daad bij. Daarnaast biedt de EVD informatie aan o.m. via publicaties zoals landenorientaties, het vakblad Buitenlandse Markten en het internet.

Het EVD voorlichtingsprogramma, dat uit spreekdagen en voorlichtingsbijeenkomsten bestaat, geeft de Nederlandse ondernemer de mogelijkheid zich in eigen land op buitenlandse markten te oriënteren. Aan deze bijeenkomsten dragen de handelsafdelingen van Nederlandse diplomatische posten, handelssteunpunten en andere handelsbevorderende organisaties bij.

Op promotioneel terrein brengt de EVD Nederlandse bedrijven in contact met potentiële buitenlandse zakenrelaties, zgn. matchmaking, via inkomende of uitgaande handelsmissies. Deze activiteiten hebben een collectief karakter. Meer informatie over genoemde onderwerpen en contactpersonen bij de EVD is te vinden op de EVD-website of via het Export Informatiecentrum (070 - 7788888). De EVD-landenspecialist voor Algerije is mw. Marjolein Vink (070-7788606).

4.6 Exportfinanciering

Zie voor het meest recente Atradius landenbeleid de [internetsite](#). Het ministerie van Economische Zaken kent een aantal generieke regelingen voor investeringsfaciliteiten, haalbaarheidsstudies (PESP), rentesubsidies (BSE), herverzekering van investeringen (RHI). Meer informatie is te vinden op de [internetsite](#) van EZ. Het door de FMO uitgevoerde IBTA-programma (Investeringsbevordering en technische assistentie) is open op Algerije.

4.7 Verdragen met Nederland

Onder dit kopje zijn de belangrijkste verdragen met Nederland opgenomen.

Overeenkomst tot instelling van een gemengde commissie voor economische en technologische samenwerking

23 juni 1986, 's-Gravenhage

Trb. 1986,77(Ne,Fr);1989,173

In werking getreden op 5 september 1989

Overeenkomst betreffende de luchtvaart

22 maart 1987, Algiers

Trb. 1988,16(Nr,Fr);1993,4

4.8 Ambtsberichten

Onder dit kopje zijn de belangrijkste conclusies van de beschikbare ambtsberichten per laatste updatedatum opgenomen.

23/12/2003 Algemeen ambtsbericht over de situatie in [Algerije](#).

4.9 Beleidsnotities

Niet van toepassing.

4.10 Kamervragen

Onder dit kopje staan de belangrijkste kamervragen opgenomen.

• [Vragen van het lid Koenders \(PvdA\) over persvrijheid in Algerije, ingezonden 7 juli 2004](#).

see-also

[Terug naar hoofdpagina Algerije](#)

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Tel.: 070-3 486 486
Fax: 070-3 484 848
Internet: www.minbuza.nl

Counter Terrorism Policies in the Netherlands

1. National Policy

The Netherlands attaches great importance to the national and international fight against terrorism. International cooperation is crucial to this task. In combating terrorism the Netherlands takes a so-called broad approach, addressing not only acts of violence themselves, but also the chain of events that precedes them. The idea is to take action at the earliest possible stage in the causal chain that turns someone into a terrorist, rather than simply taking repressive measures when a potential terrorist becomes active. Along with preventive measures, fighting terrorism itself is also part of the remit of the intelligence and investigative services. In addition, in order to step up the fight against terrorism in the Netherlands and increase the likelihood of prosecution, a number of changes have been introduced to national legislation. The most important of these is the Crimes of Terrorism Act, the key provision of which is stiffer penalties for crimes committed with terrorist aims.

2. Institutional Structure

The National Coordinator for Counterterrorism (NCTb)

Approximately 20 agencies in the Netherlands are involved in combating terrorism. A National Coordinator for Counterterrorism (NCTb) has been appointed to improve coordination among all these agencies. The NCTb is responsible for analysing intelligence and other information, developing policy and coordinating counterterrorist security measures. Combining these tasks increases the effectiveness of Dutch counterterrorist efforts. The NCTb office and staff fall under the responsibility of two ministers: the Minister of Justice (the lead minister for counterterrorism) and the Minister of the Interior and Kingdom Relations. In terms of organisation and management, the office falls under the Ministry of Justice. In the event of a terrorist incident, the National Coordinator for Counterterrorism is in charge of the decision-making process.

The General Intelligence and Security Service (AIVD)

The AIVD, a Directorate-General of the Ministry of the Interior and Kingdom Relations, is the security and intelligence service of the Netherlands. Its statutory responsibility is to help protect national security. Consequently, the fight against terrorism has become the AIVD's top priority. To that end it collects information on individuals and organisations that pose a threat to the democratic legal order or other vital state interests, and gives advice on measures to safeguard national security.

AIVD members do not have law enforcement authority and cannot investigate criminal offences. In case of a specific terrorist threat the AIVD alerts other authorities (such as the Public Prosecution Service).

The Military Intelligence and Security Service (MIVD)

The MIVD falls under the Ministry of Defence and is the intelligence and security authority for defence issues and matters of a predominantly military character. It is responsible for strategic military intelligence, operational intelligence, counterintelligence and security products, with a particular emphasis on support for military units on missions abroad. On an international level the MIVD has longstanding relations with the intelligence services of many friendly nations and takes part in NATO and European Union intelligence and security activities. On a national level it works together with all the agencies involved in counterterrorism. For example, it has been participating since early 2005 in the Counterterrorism Information Centre (*CT-infobox*).

The National Police Services Agency (KLPD)

The Dutch police is organised into 25 regional forces and one national corps: the National Police Services Agency (KLPD). A regional police force is charged with policing a specific area, the 'police region'. Some tasks however can be carried out more efficiently and effectively by a national police force. The KLPD is a key player in preventing and combating terrorist attacks and plays a pivotal role in linking the Dutch police to other national and international agencies.

The following services within the KLPD are active in the area of counterterrorism:

- The National Criminal Intelligence Department (DNRI), which is the 'intelligence clearinghouse' for investigative activities in the Netherlands, occupies a central place in information coordination.
- International Police Services (DIN) maintains contacts with foreign investigative and police services.
- The Department for Specialist Criminal Investigation Applications (DSRT) provides technical support, interception and infiltration in the interest of preventing terrorism.
- The Counterterrorism and Activism Unit of the National Crime Squad coordinates cases and investigates suspected terrorists.

- The Royalty and Diplomatic Protection Department (DKDB) protects key figures in Dutch society, including members of the royal family and holders of high political office.
- The Special Interventions Service (DSI), currently being established, will operate in the upper reaches of the spectrum of force to counter terrorist threats.
- The Railway, Traffic and Water Police help protect the country's main infrastructure.
- The Operations Support and Coordination Department backs up the KLPD itself, the regional police forces and other public agencies in maintaining public order and safety.

The exact division of labour in the partnership between the KLPD and the 25 regional force is currently being worked out.

The Royal Military Constabulary (KMar)

The Royal Military Constabulary (*Koninklijke Marechaussee*) is a military police force with a national command structure and a variety of tasks, both civil and military. Among other things it is responsible for policing civil aviation and controlling the movement of persons at Dutch borders. In this connection it carries out security surveillance and extra measures at airports for so-called 'high-risk flights'. KMar units are also deployed for special security operations and interventions. The KMar Special Service ensures a continuous flow of information among the intelligence and security services.

The Public Prosecution Service (OM)

The Public Prosecution Service is charged with maintaining the legal order through the criminal justice system. This involves:

- exercising authority over police investigations;
- deciding whether to prosecute persons suspected of criminal offences, and conducting the prosecutions; and
- executing court orders.

The National Public Prosecutor's Office, a division of the Public Prosecution Service, is in charge of prosecuting terrorist networks, coordinating cases and maintaining international contacts on fighting terrorism through the courts. In carrying out its investigations it has authority over the investigative activities of the National Crime Squad.

A separate task of the Public Prosecution Service, apart from criminal law enforcement, is its efforts to dissolve or ban legal entities (such as foundations) whose actions are contrary to the law or their own objectives. This includes foundations that contribute to flows of funds linked to terrorism or disseminate terrorist ideas. This task is assigned to a second prosecutor's office operating at national level: the National Public Prosecutor's Office for Financial, Economic and Environmental Offences, which deals with cases of fraud and money laundering. It also works with the Fiscal Information and Investigation Service/Economic Investigation Service (FIOD/ECD) and has authority over its investigative activities.

The Immigration and Naturalisation Service (IND)

The Immigration and Naturalisation Service is the agency responsible for implementing aliens law in the Netherlands. It has strengthened various processes as part of the fight against terrorism. Even before 2 November 2004, the day that filmmaker Theo van Gogh was murdered, it had been recognised that more cases should be handled from a counter-terrorist perspective. In the light of the current situation the decision has been made to expand the IND's capacity, enabling it to investigate 500 cases per year.

The operational approach recommended by the Counterterrorism Information Centre can in some cases lead to action being taken under immigration law. The IND's Special Investigations Section decides how best to apply immigration legislation in the fight against terrorism. This involves using the options offered by the Aliens Act and the Netherlands Nationality Act in order to attain specific results in individual cases. These options include revoking residence permits, refusing to grant residence permits, delaying the granting of residence permits, etc.

The Counterterrorism Information Centre

The Counterterrorism Information Centre is a collaborative body formed by the General Intelligence and Security Service (AIVD), the Immigration and Naturalisation Service (IND), the National Police Services Agency (KLPD), the Military Intelligence and Security Service (MIVD), the Fiscal Information and Investigation Service/Economic Investigation Service (FIOD/ECD) and the Public Prosecution Service (OM). Participation by the FIOD/ECD is currently on a trial basis. The Counterterrorism Information Centre, which falls under the AIVD, contributes to the fight against terrorism by centralising and comparing information on people associated with terrorism. Consulting, comparing and analysing the data that the participating agencies feed into the Counterterrorism Information Centre makes possible rapid analysis and evaluation of the available information. The results of the evaluation make

clear what measures the partners concerned could take. The multidisciplinary evaluations within the Information Centre can lead to recommendations to the participating services and bodies, for example about measures they should take.

3. Counteracting Radicalism and Radicalisation

Dutch public policy against radicalisation aims at counteracting and containing tendencies towards violent radicalisation and recruitment of people for terrorist ends. This policy consists of two pillars: preventive measures and repressive measures.

Preventive measures

Social cohesion and resistance

The Dutch approach to radicalisation is aimed first of all at eliminating potential breeding grounds, so as to stop people from becoming susceptible to radical ideas. The set of measures designed to achieve this end is meant to give people a greater stake in Dutch society and increase social cohesion. The point is to create the preconditions for social participation and ensure that even vulnerable groups enjoy society's benefits. Considerable attention is devoted to strengthening immunity to subversive influences and counteracting the potential appeal of extremism and possible intimidation by radicals and their sympathisers. Measures aimed at prevention and social integration include programmes with the following goals:

- a programme developed in dialogue with minorities and Muslim organisations aims at counteracting radicalisation by strengthening social ties and civil society, in particular by combating discrimination in the labour market and in the hospitality industry;
- in relation to education: making schools safer and developing educational programmes for teachers and students with a heightened commitment to combating all forms of discrimination;
- promoting mutual understanding among cultures, through sports and activities for young people;
- fostering labour market participation, for example by expanding apprenticeship programmes for young people;
- strengthening local infrastructure by training professionals and developing a social network of key community figures;
- increasing young people's knowledge of Islam, for example through a summer school organised by the FORUM Institute for Multicultural Development.

Our approach to the Internet embraces both preventive and repressive measures.

Preventive measures include providing information and alternative perspectives. Repressive measures are aimed at removing or blocking websites that foster hatred or disseminate illegal material. Such steps may involve recourse to the courts.

Repressive measures

The most malignant expressions of radicalism can be combated through the criminal law. They include acts of violence, threats of violence, incitement to violence, propagation of hatred, as well as a number of other acts committed with the intent to bring about social upheaval. Once people are convicted, accessory penalties can also be imposed that will hinder them from carrying on with their activities. One such penalty is stripping them of the right to vote or be elected. The effectiveness of using criminal law against radicalism depends to a great extent on mastering the grey area between behaviour that would constitute a criminal offence and behaviour that is merely deemed to be socially unacceptable. In the Netherlands two counter-strategies can be put to work in this grey area: tackling hotbeds of radicalisation and conducting person-specific interventions.

Tackling hotbeds of radicalisation

Hotbeds of radicalisation are organisations, groups or locations where activities and statements are to be found that contribute to their radicalisation process. The Dutch approach aims to prevent the activities, behaviour or opinions of the hotbeds of radicalisation (or their representatives) from enabling or facilitating the radicalisation of those who seek them out. In this way radicalisation processes can also be prevented from ultimately leading people to carry out violent or terrorist acts. By means of this approach national and local authorities seek to counteract and contain processes of radicalisation, and at the same time eliminate breeding grounds that can produce terrorist attacks or threats.

Targeting hotbeds of radicalisation involves the coordinated use of *existing* powers and tools of the national and local authorities, under direction of the National Coordinator for Counterterrorism (NCTb). The decision whether or not to intervene depends on several factors. One must determine for example both whether the hotbed does in fact facilitate radicalisation and whether there are means at hand to counteract the process. The questions can be answered with the help of a multidisciplinary analysis, which is drawn up on the basis of information available from various public agencies (including the intelligence and security services and police).

Intervening in these hotbeds of radicalisation can involve administrative, financial or communication tools or the options afforded by immigration law. The measures taken can inspire change by means of various incentives. They can entail not only extra vigilance or sanctions on the authorities' part, but also an approach based on stimulating certain kinds of behaviour or engaging in discussion. Keeping track of the measures' impact is also part of the process.

Person-specific interventions

Person-specific interventions aim to prevent a person from committing or preparing to commit a terrorist attack. The goal is to keep such a close watch on someone who poses a potential terrorist threat and on his environment that it becomes obvious that he is the target of some sort of action by the authorities. This makes it more difficult for that person to continue to contribute to terrorist activity or preparation for terrorist activity. This incidentally does not mean 24-hour-a-day surveillance.

The interventions are mainly carried out by local police and may consist of visible surveillance, home visits by a neighbourhood coordinator or community police officer, contact with relatives or neighbours, or a visible presence around a mosque or other meeting places. A periodic evaluation is made to determine whether these interventions are still the most appropriate means at the authorities' disposal.

4. Financing of Terrorism

Criminal sanctions

Act implementing the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism (New York, 9 December 1999)

This Act, which took effect on 1 January 2002, among other things expanded criminal liability for terrorist preparations, inasmuch as the requirement that preparations must be made jointly with others has been dropped. This means that financing terrorism is now defined in accordance with the Convention.

Article 46 of the Dutch Criminal Code covers criminal sanctions for financing terrorism. Penalties under article 46, paragraph 3 can be as high as 15 years' imprisonment. Financial support to any form of terrorist organisation, terrorists or terrorist attacks falls under this article.

Furthermore these acts can be tried under Dutch criminal law and before Dutch courts when committed abroad and directed against a Dutch national or when the suspect is in the Netherlands (Criminal Code article 4, paragraph 14). Criminal proceedings are also possible if the offender is a Dutch national and terrorism has been financed from abroad. In addition, financing a terrorist organisation may constitute participation in a terrorist organisation, which is prohibited by Criminal Code article 140a and punishable by 15 years' imprisonment. Financing terrorism is of course also punishable as aiding and abetting a terrorist offence.

Seizure and forfeiture

Dutch practices relating to confiscating the proceeds of crime (including financing terrorism and money laundering) or property used to finance terrorism is based on articles 33 and 33a (confiscation of goods) and article 36e of the Criminal Code. Under articles 33 and 33a all goods that are obtained wholly or largely by means of the criminal offence; goods used to commit or prepare the offence; goods used to obstruct the investigation of the offence; or goods manufactured or intended for committing the offence, and rights *in rem* and *in personam* pertaining to these objects, are subject to forfeiture. Article 36e allows for value-based confiscation, meaning that the offender must pay a sum of money to the state not exceeding the value of illegally obtained profits deriving from: (1) the particular offence for which the offender was convicted (article 36e, paragraph 1); (2) similar offences, where there is sufficient evidence that they were also committed by him (paragraph 2); or (3) other criminal activity (paragraph 3), when criminal financial investigation establishes that it also resulted in illegally obtained profits.

Freezing of assets

In addition to freezing terrorist-related assets pursuant to EU Council Common Position 2001/931 and EU Council Regulations 2580/2001 and 881/2001, the Netherlands can freeze such assets on a national basis under the Sanctions Act 1977 if this is necessary to keep or restore international peace and security, advance the international legal order or fight terrorism. **The Act was amended in 2002 to bring it into line with the Netherlands' international obligations to fight terrorism and monitor compliance with financial sanctions.** Among other things the amendments eliminate the restriction to particular countries or regions, so that people and organisations without any demonstrable link to such a country or region are now also covered by the Act. They also expand the financial tools available for ensuring compliance with the sanctions.

These Dutch measures (and others) ensure that 'internal terrorists' mentioned on the EU list drawn up pursuant to 2001/931, but not directly affected by European freezing obligations, will also have their assets frozen. Obligations and prohibitions under Dutch law are similar to those under applicable EU Council Regulations.

In specific cases the Minister of Foreign Affairs and the Ministry of Finance review relevant information and decide whether it should lead to an order for the freezing of assets. If so, they issue a ministerial order, which takes effect on publication in the Government Gazette.

Under a decree pursuant to the Sanctions Act 1977 on reporting transactions that may be linked to terrorist financing, financial institutions are required to report any request for a financial service made by or involving a natural or legal person, group or entity appearing on the EU list. In such cases these institutions have to notify the Disclosure Office for Unusual Transactions, which passes on the relevant details to the competent authorities when appropriate.

The Fiscal Information and Investigation Service/Economic Investigation Service (FIOD/ECD) oversees compliance with Dutch financial disclosure legislation. In addition, under legislation adopted in early 2002 the financial supervisory authorities (*De Nederlandsche Bank* (the Dutch central bank), the Pensions and Insurance Board and the Netherlands Authority for the Financial Markets) oversee financial institutions' capacity to act effectively to counter the financing of terrorism.

Any breach of provisions of the Sanctions Act 1977 that relate to applicable Council Regulations or national legislation pertaining to the freezing of assets is an offence under the Economic Offences Act. If such a breach is intentional, the perpetrator may be sentenced to up to six years' imprisonment. This penalty is comparable to the maximum sentences that can be imposed under the Criminal Code for intentionally financing terrorism. However, intent is not a requirement for conviction; violation of the Sanctions Act 1977 is also an offence when committed negligently. In that case the Economic Offences Act provides for imprisonment for up to one year.

5. Legislation

1. The Act amending and supplementing the Criminal Code and certain other laws in connection with crimes of terrorism (Crimes of Terrorism Act). Parliamentary Paper 28 463.

The Crimes of Terrorism Act took effect on 10 August 2004, implementing the EU Framework Decision on counterterrorism of 13 June 2002.

- The existence of **terrorist intent** when committing a previously punishable offence was defined as a crime of terrorism and – when possible – made liable to a **heavier penalty**. Heavier penalties were also provided for several offences when committed with a view to committing a terrorist offence.
- **Jurisdiction** over terrorist offences was expanded.
- Membership of **terrorist organisations** was made a criminal offence.
- **Conspiracy** to commit a number of serious terrorist offences was defined as a separate criminal offence.
- **Recruiting someone for jihad** was brought into the realm of criminal law.

2. Act amending the Code of Criminal Procedure and certain other laws to regulate powers to demand data (Authority to Demand Data Act)

This Act took effect on 1 January 2006, incorporating general powers to demand data into the Code of Criminal Procedure. When third parties – persons, organisations and firms – have data at their disposal that can be useful in investigating crimes, it may be necessary to acquire those data for investigative purposes. The powers granted are in keeping with means of obtaining evidence already present in the Code of Criminal Procedure, notably powers to seize physical objects.

Proposed legislation

In addition to the legislation already mentioned, several bills are now under consideration:

- 1. Bill amending the Code of Criminal Procedure, the Criminal Code and certain other laws in order to expand scope for investigating and prosecuting terrorist crimes**
This bill proposes among other things to allow information-gathering in an exploratory investigation, allow body searches without concrete suspicion of a criminal offence, and permit the conferral of special investigative powers on the basis of indications of a crime rather than only on the basis of reasonable suspicion.
- 2. Bill amending the Code of Criminal Procedure to regulate cross-examination of protected witnesses and certain other subjects (Protected Witnesses Bill)**

This bill would allow courts to investigate information in the hands of the General Intelligence and Security Service (AIVD) by cross-examining witnesses and grant more leeway to take account of state security in cross-examination. It also alters the legal rules of evidence so that reports by the intelligence and security services will from now on be considered fully valid written evidence in all circumstances.

3. Bill ratifying the European Convention on the Recognition of the Legal Personality of Non-Governmental Organisations concluded on 24 April 1986 in Strasbourg, and introducing rules concerning organisations included on terrorism lists and other organisations whose goals or activities are contrary to public policy

This bill is aimed at expanding the possibilities under civil law of banning terrorist organisations. Among other things, it makes it a criminal offence to take part in continuing the work of a banned or terrorist organisation.

4. Bill containing rules concerning imposition of restrictive measures on persons in the interests of national security, and concerning rejection or revocation of administrative decisions in the interests of national security (National Security Administrative Measures Bill)

Under the provisions of this bill, people linked to terrorist activity or to support for terrorist activity can be required to report periodically to the authorities or prohibited from entering certain areas or being in contact with certain people. These measures can be imposed on the basis of facts or circumstances that are in themselves insufficient grounds for criminal prosecution but do justify taking steps. The bill further empowers municipalities and administrative bodies to withdraw grants or permits from people or organisations linked to terrorist activity or to support for terrorist activity.

6. International cooperation

The Ministry of Foreign Affairs coordinates Dutch input in international bilateral and multilateral bodies and forums for counterterrorist cooperation. To this end the Ministry established the Terrorism and New Threats Unit in August 2005.

United Nations Conventions on Terrorism

The Netherlands has signed and ratified the 12 UN conventions on terrorism. In September 2005 it signed the International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism. It means to ratify this convention as soon as possible. The Netherlands supports the work of the UN Security Council and fulfils its obligations under UN Security Council anti-terrorism

resolutions. In July 2005 the Netherlands reported to the Al Qaida and Taliban Sanctions Committee on measures that have been taken to suppress terrorism in the Netherlands.

European Union Measures

The Netherlands is fully committed to combating terrorism together with its partners in the EU, on the basis of both the EU Counter-Terrorism Strategy, adopted by the European Council of 15-16 December 2005, and the EU Action Plan on counterterrorism. The Strategy and Action Plan take a four-pronged approach: preventing radicalisation and recruitment both in Europe and internationally; protecting people and infrastructure; investigating and prosecuting terrorists; and preparing to better handle the aftermath of a terrorist attack. The Netherlands gives particular priority to further improving the exchange of information, keeping to the deadlines for implementing the EU Action Plan and concentrating on the part of the Action Plan on combating radicalisation and recruitment.

Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF)

The Netherlands is a member of both the Financial Action Task Force on Money Laundering and MONEYVAL (the FATF-style regional body for Europe) and a supporting nation of the CFATF (the FATF-style regional body for the Caribbean). The Netherlands fully endorses the standards in FATF recommendations and actively seeks worldwide compliance.

International cooperation and mutual legal assistance

Book 4, Title X of the Dutch Code of Criminal Procedure provides the general framework for international cooperation and mutual legal assistance. In most cases the Netherlands does not make the existence of a treaty a precondition for assisting another country, provided that reciprocity is guaranteed. A treaty basis is required, however, for the use of coercive measures or for examinations under oath.

Extradition

The domestic legal framework for extraditing and (within the EU) handing over suspects consists of the Dutch Extradition Act and Surrender of Persons Act. Extradition is only possible under a treaty. Furthermore the Netherlands will only extradite its nationals for prosecution in another country if that country guarantees that the person concerned will be allowed to serve the converted sentence in the Netherlands.

Relevant Council of Europe Conventions

- European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, entry into force for the Netherlands on 15 May 1969

- Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, entry into force for the Netherlands on 12 April 1982
- Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime, entry into force for the Netherlands on 1 September 1993
- Council Framework Decision number 2003/577/JHA of 22 July 2003 on the execution in the European Union of orders freezing property or evidence, entry into force for the Netherlands on 1 August 2005
- European Convention on Extradition, entry into force for the Netherlands on 15 May 1969
- Additional Protocol to the European Convention on Extradition, entry into force for the Netherlands on 12 April 1982
- Second Additional Protocol to the European Convention on Extradition, entry into force for the Netherlands on 5 June 1983
- European Convention on the Suppression of Terrorism, entry into force for the Netherlands on 19 July 1985
- European Convention on the Supervision of Conditionally Sentenced or Conditionally Released Offenders, entry into force for the Netherlands on 1 January 1988
- European Convention on the International Validity of Criminal Judgements, entry into force for the Netherlands on 1 January 1988
- European Convention on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters, entry into force for the Netherlands on 19 July 1985
- Convention on the Transfer of Sentenced Persons, entry into force for the Netherlands on 1 January 1988
- Additional Protocol to the Convention on the Transfer of Sentenced Persons, entry into force for the Netherlands on 1 October 2002
- Criminal Law Convention on Corruption, entry into force for the Netherlands on 1 August 2002
- Additional Protocol to the Criminal Law Convention on Corruption, entry into force for the Netherlands on 1 March 2006
- Protocol Amending the European Convention for the Suppression of Terrorism, to be ratified by the Netherlands shortly (Act of approval adopted 1 December 2005)

Justitie

Memo

7

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Kopie aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

NCTb
Delegatieleden bezoek Algiers 3 - 5 dec 2007
[REDACTED] DBS
422
29 november 2007
Dossier

Bijgaand het dossier tbv het bezoek aan Algerije tav de bilaterale samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding van 3 t/m 5 december 2007. Daarin zijn opgenomen:

- Programma
- Samenstelling delegatie
- Verslag en conclusies van bezoek Algerijnse delegatie aan Nederland
- Verdere uitwerking en mogelijke conclusies nav onderhavig bezoek
- Situatieschets Algerije
- Landenfiche Algerije
- Achtergrond Algerije/betrekkingen Nederland Algerije
- Beschrijving CAERT
- DTN-11
- Aantekening Financiering terrorisme MinFin
- BOT nota bestrijding financiering terrorisme
- Europese strategie tegengaan financiering terrorisme
- Aanpak Internet
- Europese samenwerking op het gebied van aanpak Internet
- Beleidsduiding Radicale Dawa
- Nederlands beleid op het gebied van tegengaan radicalisering
- Conclusies internationale conferentie Countering Radicalisation
- Voorstel samenwerking Havenbeveiliging

Justitie

Memo

8

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan NCTb
Van DBS
Doorklesnummer(s) 416
Datum 28 november 2007
Onderwerp Bezoek Algerije 3 — 5 december 2007

Van 3 tot 5 december 2007 zal de NCTb een bezoek brengen aan Algerije.
Bijgaand het dossier tbv dit bezoek

Delegatie

De delegatie zal bestaan uit de volgende 6 personen:

dhr [REDACTED] (NCTb)
dhr [REDACTED] (directeur DKA)
dhr [REDACTED] (Plv Directeur DBS)
dhr [REDACTED] (Analist DKA)
dhr [REDACTED] (Hoofd DPZ/TND Buza)
dhr [REDACTED] (Projectleider Security- Modaliteiten& Infrastructuur bij de Haven Rotterdam)
dhr [REDACTED] (Directie Financiële Markten bij het Ministerie van Financiën)

[REDACTED]

Vluchttijden

De Heren [REDACTED] en [REDACTED] en [REDACTED] op zondag naar Algiers vertrekken. De rest van de delegatie zal het volgende vluchtschema naar Algiers volgen:

3 december 2007 (AirFrance)
06.45 Amsterdam naar Parijs (aankomst 08.05)
09.35 Parijs naar Algiers (aankomst 11.55)

5 december 2007 (Alitalia)
17.45 Algiers naar Milaan (aankomst 19.40)
21.20 Milaan naar Amsterdam (aankomst 23.15)

28 november 2007

Programma

Maandag 03 december

- 11.55 uur Aankomst Algiers (vanaf Parijs)
Transport naar Residence El Mithak
14.30 uur Bezoek aan het Centre African des Etudes et Recherche sur le Terrorisme
19.00 uur Diner aangeboden door "Cellule Renseignement Financer"

Dinsdag 04 december

09.30 - 12.30 uur

Panel discussie

- Inschatting van de terroristische dreiging
- Tegengaan van radicalisering

13.00 - 14.00 uur

Lunch

14.30 - 16.30 uur

- Ontmoetingen met Sector deskundigen
- Ontmoeting met verantwoordelijken van het Ministerie van Transport
- Vertegenwoordiging van het ministerie van Financiën
- Dienst verantwoordelijk voor aanpak Cyber terrorisme/Internet

19.00 uur

Diner aangeboden door Nederlandse ambassadeur te Algerije

Woensdag 04 december

08.00 uur

Vertrek per vliegtuig naar de Haven van Arzew

28 november 2007

14.30 uur

Aankomst in Algiers

14.30 - 16.30 uur

Evaluatie van het bezoek en afspraken over vervolg

17.20 uur

Vertrek vanaf Algiers naar Milaan

**Rencontre d'experts Algérie / Pays-Bas
dans le domaine de la lutte contre le terrorisme
La Haye, 30-31 octobre 2006**

*****

Relevé de Conclusions

*****

Dans le cadre du renforcement de la coopération entre l'Algérie et les Pays-Bas en matière de lutte contre le terrorisme et les questions de sécurité qui lui sont connexes, une réunion d'experts s'est tenue du 30 au 31 octobre 2006 à La Haye (Pays-Bas).

La délégation algérienne était conduite par M. Kamel Rézag Bara, Conseiller auprès de Monsieur le Président de la République, et celle des Pays-Bas par MM. Tjibbe Joustra, Coordonnateur National pour la Lutte contre le Terrorisme et M. Pieter de Gooijer, Directeur Général des Affaires Politiques près du Ministère des Affaires Etrangères.

Cette rencontre traduit la volonté commune des deux pays d'entamer le dialogue et la concertation dans le but de dégager les éléments d'un programme de coopération dans le domaine de la lutte contre le terrorisme et de sécurité qui lui sont connexes.

Les échanges entre les deux délégations ont permis d'exposer leur vision en matière de lutte contre le terrorisme, de coufronter leurs vues sur l'identification et l'évaluation de la menace, et d'exprimer leur volonté commune d'œuvrer de concert au renforcement du cadre de la coopération dans les divers domaines de la lutte contre le terrorisme et les questions de sécurité qui lui sont connexes.

Après discussions, les experts des deux pays ont identifié les thèmes suivants qui pourraient se prêter à des actions de coopération dans une série de domaines présentés ci-après :

1. Coopération Policière

La formation des policiers en matière de gestion de sécurité des ports notamment dans les domaines de la détection de faux documents, d'explosifs, des armes à feu et de drogues.

2. Coopération dans le domaine du Cyber-terrorisme

Echange d'expérience et appui technique dans tous les domaines de la lutte contre le cyber-terrorisme.

3. Coopération en matière de sécurité portuaire

Renforcement de la coopération dans le cadre de la sécurité maritime notamment en matière d'analyse (ou évaluation) de la menace.

4. Coopération en matière de lutte contre le financement du terrorisme

- Les deux délégations ont exprimé leur détermination de coopérer en matière d'échange du renseignement financier.
- La délégation algérienne a, pour sa part, proposé la conclusion entre les deux pays d'un accord de coopération en matière de lutte contre le financement du terrorisme qui devrait constituer le cadre juridique de l'échange du renseignement financier.

5. Coopération douanière

- Assistance en matière de contrôle des marchandises et voyageurs.
- Echange d'expérience en matière d'intégration du paramètre sécuritaire dans la gestion des risques et ce conformément à la convention de l'Organisation Mondiale des Douanes en la matière.

6. Coopération judiciaire

Reconnaissant l'importance de la coopération dans les domaines de la réadmission, l'extradition et l'entraide judiciaire en matière pénale, les deux délégations expriment leur intention d'en définir ensemble les modalités concrètes.

Dans ce cadre la délégation néerlandaise reconnaît l'importance que la coopération judiciaire avec l'Algérie revêt également dans le cadre de la lutte antiterroriste. Les Pays-Bas et l'Algérie sont tous deux parties à la convention des Nations unies contre la criminalité transnationale organisée et aux protocoles y afférents concernant la traite des personnes, le trafic illicite de migrants et la fabrication et le trafic illicites d'armes à feu, ainsi qu'aux conventions des Nations unies pour la répression des attentats terroristes à l'explosif et du financement du terrorisme. Ces conventions offrent des possibilités de coopération judiciaire et policière. Une concertation plus approfondie permettra de préciser la forme concrète de cette coopération.

7. Dialogue et coopération politique

La délégation néerlandaise a fait part d'une demande de l'organisation d'un séminaire sur l'étude des processus de radicalisation (violente et non violente) pour bénéficier de l'expérience algérienne dans la détermination de ses indicateurs.

*****

Les deux délégations ont mis en évidence leur volonté de programmer une prochaine réunion qui se tiendra à Alger au cours du premier trimestre de l'année 2007.

*****

Alger, le

Pour la partie algérienne

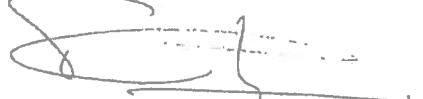
M. Kamel Rézag Bara

La haye, le

Pour la partie néerlandaise

M. Tjibbe Joustra

M. Pieter de Gooijer

Coopération algéro-néerlandaise en matière de lutte contre le terrorisme

Introduction

Dans le prolongement de la visite aux Pays-Bas de Monsieur Kamel Rézag Bara en octobre 2006, ce document reprend et explicite les éléments des conclusions établies afin de fournir la base de la coopération bilatérale algéro-néerlandaise en matière de lutte contre le terrorisme et d'en déterminer les orientations pratiques. Sous cette forme précisée, les conclusions feront l'objet de concertations entre l'Algérie et les Pays-Bas durant la visite de travail qu'effectuera le NCTb en Algérie du 3 au 5 décembre 2007. Pour chaque point soulevé, un « acteur » principal est désigné, chargé de la réalisation des activités prévues.

1. Sécurité portuaire

Responsable : Société du Port de Rotterdam (Rotterdams Havenbedrijf)

En matière de sécurité portuaire, nous proposons d'aborder le partage des connaissances en plusieurs phases, en commençant par une évaluation initiale de la situation dans les ports algériens, éventuellement suivie d'activités d'étude et de conseil plus spécifiquement axées sur les entreprises.

Évaluation initiale de la sécurité portuaire

Cette évaluation servira à brosser un tableau de la situation dans les principaux ports algériens, afin de faire des recommandations pour combler les lacunes éventuelles. L'accent sera mis sur les points à résoudre au niveau du port, de la région ou du pays. Il faudra se rendre sur place, dans les ports et les terminaux accueillant des navires hauturiers, afin d'évaluer les points suivants :

- le risque perçu dans chaque installation portuaire
- l'organisation et la mise en œuvre des activités de sécurité (y compris le niveau de formation et de connaissances)
- systèmes de communication et d'alerte
- contrôle d'accès
- zones à accès interdit ou restreint (security restricted areas)
- surveillance du site
- flux de marchandises
- avitaillement des navires
- flux de bagages
- évaluation, contrôle et remaniement des plans de sûreté des installations portuaires (Port facility security)

Il serait souhaitable de se rendre dans les quatre ports principaux et, pour chacun d'entre eux, d'examiner deux installations portuaires, ce qui nécessiterait environ cinq jours. Le concours des autorités locales et nationales ainsi que des entreprises concernées sera indispensable.

Cette évaluation initiale se conclura par un rapport, qui indiquera les activités de sécurité dont la mise en œuvre à l'échelle nationale est satisfaisante, ainsi que les activités perfectibles, avec des recommandations à l'appui. À l'issue de l'évaluation, il sera également possible de déterminer l'opportunité d'une démarche de conseil auprès des entreprises. Si cette démarche se révèle souhaitable, des études complémentaires seront réalisées dans chaque entreprise concernée et permettront d'indiquer les améliorations nécessaires à chacune des situations spécifiques.

2. Coopération juridique

Responsable : ministère de la Justice

Les Pays-Bas comme l'Algérie reconnaissent l'importance du processus de retour et de réadmission ainsi que de la coopération pénale internationale. Les deux pays sont parties à plusieurs conventions multilatérales de coopération judiciaire et policière.

La nature des activités de coopération sera définie à partir d'un inventaire détaillé, dressé par une délégation du ministère de la Justice néerlandais, en collaboration avec la partie algérienne. Cet inventaire donnera un aperçu des souhaits et des besoins communs dans les deux domaines, ce qui permettra de préciser sous quelle forme la coopération pratique pourrait être renforcée et d'évaluer dans quelle mesure les cadres existants s'y prêtent. Une rencontre d'experts des deux délégations constituera la première étape.

3. Coopération en matière de lutte contre le terrorisme sur Internet

Responsable : NCTb

Nous avons convenu d'échanger nos expériences et nos moyens techniques concernant tous les aspects de la lutte contre le terrorisme sur Internet. À cette effet, une délégation néerlandaise pourrait se rendre en Algérie à l'été 2007 afin d'inventorier les connaissances algériennes en matière d'Internet – pensons notamment aux applications techniques, aux résultats de recherches, aux contre-mesures et aux moyens législatifs. Cette visite sera également l'occasion d'étudier l'importance d'Internet dans la lutte contre le terrorisme menée par l'Algérie. L'inventaire fournira la base d'un plan d'action permettant le partage de l'expertise et de la connaissance d'Internet.

4. Dialogue et définitions des orientations politiques

Responsable : NCTb

Dans les conclusions, la délégation néerlandaise exprime le souhait d'organiser un séminaire traitant du processus de radicalisation, violente ou non. L'objectif est de mettre à profit l'expérience algérienne en la matière, en particulier pour établir des indicateurs.

Les Pays-Bas inviteront donc une délégation algérienne, composée de trois experts, à participer à un séminaire au cours duquel seront présentées les expériences passées et présentes de l'Algérie en lien avec la définition de sa politique et ses mesures de lutte contre la radicalisation. Cette rencontre, qui aura pour but de permettre l'échange des différents points de vue et approches, se déroulera à l'automne 2007.

5. Financement du terrorisme

Responsable : ministère des Finances

L'Algérie et les Pays-Bas ont exprimé le souhait d'intensifier leur coopération dans le domaine de la lutte contre le financement du terrorisme. Concrètement, cela implique pour la période à venir d'étudier les possibilités de coopération structurelle en matière d'échange d'informations. La nature des informations concernées exige que cet échange se fasse par l'intermédiaire des cellules de renseignement financier algérienne et néerlandaise. Il est donc essentiel que l'Algérie devienne membre à part entière du groupe Egmont. Les Pays-Bas l'aideront à effectuer les démarches en ce sens, en s'appuyant sur l'évaluation des mesures prises par l'Algérie, qui sera réalisée en 2007 par le GAFI. Un plan d'action sera élaboré à partir des conclusions d'une délégation d'experts du ministère des Finances qui se rendra en Algérie courant 2007. Ce plan intégrera aussi l'examen des possibilités d'élaborer une législation adaptée et d'instituer une assistance mutuelle, en concertation avec le ministère de la Justice.

6. Fraude documentaire

Responsable : Maréchaussée royale

Le Centre d'expertise contre la fraude à l'identité (Expertise Centrum Identiteitsfraude en Documenten) aidera les autorités algériennes à fonder un bureau de lutte contre la falsification. Une formation de base sur les documents d'identité sera proposée, ainsi qu'une formation de niveau 1. Cette formation, qui se déroulera sur 4 jours, abordera non seulement les thèmes du programme « DOC 1 », mais aussi la structure pyramidale et les objectifs d'une organisation de lutte contre la falsification, ainsi que l'exploitation des connaissances acquises et le mode de transfert des connaissances. Ces formations peuvent être organisées indifféremment aux Pays-Bas et en Algérie.

7. Coopération douanière

Responsable : Douane / ministère des Finances

Afin d'élaborer le programme de coopération, une délégation algérienne sera conviée aux Pays-Bas. Lors de la première visite de travail, les échanges auront pour objet le contrôle des marchandises et des voyageurs ainsi que le partage des expériences en vue d'établir des indicateurs de risques. Le programme de travail pourrait être le suivant :

- découverte de la Douane néerlandaise ;
- initiation à la gestion des risques par l'administration fiscale et le Centre pour le développement de produits, à Utrecht ;
- visite au centre d'information de la Douane (service des douanes de Rotterdam) ;
- visite au bureau des douanes de Rotterdam ;
- visite au bureau des douanes Ouest à Schiphol.

Cette visite de travail sera l'occasion d'aborder tant les aspects stratégiques que les questions de mise en œuvre, ce dont il faudra tenir compte dans la composition de la délégation. Le

Centre pour le développement des compétences et la communication de l'administration fiscale (BCKC) sera chargé de la coordination de la visite. Le programme pourra être modifié en fonction des souhaits de la partie algérienne. La date de cette visite de travail sera fixée en concertation avec le BCKC et selon les disponibilités. Une seconde visite pourra éventuellement être organisée ultérieurement.

Buitenlandse
Zaken

De Democratische Volksrepubliek Algerije

Hoofdstad Algiers

oppervlakte	2.381.741 km ² (70x Nederland)
inwonertal	32,9 miljoen (2006)
bevolkingsgroei	1,2 % (2007)
BBP/capita	US\$ 7.600 (2006)
economische groei	2,8 % (2006)
handelstalen	De officiële taal is het Arabisch. Het gebruik van Frans is wijd verspreid, vooral in overheids- en zakenkringen. Eén vijfde van de bevolking spreekt Berber-talen.
grootste religies	De Islam is de officiële godsdienst die door nagenoeg de gehele bevolking wordt beleden.

Betrekkingen met Nederland

Overzicht van de betrekkingen met Nederland op het terrein van politiek, economie, cultuur en ontwikkelingssamenwerking, inclusief bilaterale verdragen.

[Betrekkingen met Nederland \(PDF\)](#)

Ambassades, consulaten en consulaire informatie

[Ambassades en consulaten van Nederland in Algerije](#)
[Ambassades en consulaten van Algerije \(zoek op Algerije\)](#)

[Reisadvies Algerije](#)

[Legalisatie van documenten uit Algerije](#)

[Ambtsberichten](#)

Meer informatie

[Ministerie van Buitenlandse Zaken van Algerije](#)

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Bezuindenhouwseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Tel.: 070-3 486 486
Fax: 070-3 484 848
Internet: www.minbuza.nl

Zie ook

[EU-betrek](#)

[CIA World](#)

[Wereldbar](#)

[IMF](#)

[UNDP Hun](#)

[Developm](#)

[Indicators](#)

Algerije

1 Betrekkingen met Nederland

1.1 Context

Algerije maakte in de jaren negentig een lange periode van burgeroorlog door. Islamitische milities en de staat raakten na een militaire interventie in het verkiezingsproces, in een langdurige en bloedige strijd verwikkeld. Aan weerszijden werden wrecheden begaan en met de mensenrechten was het slecht gesteld; zo is er nog steeds geen helderheid over de vele verdwijningen die toen plaatsvonden. Het aantal slachtoffers wordt geschat op 150.000. De staat van beleg duurt onverminderd voort. Om de strijd te normaliseren en in het reine te komen met het verleden, werd in 2005 bij referendum een charter voor nationale verzoening aanvaard. Dit charter voorziet in gratieregeling voor veroordeelden op een bepaalde categorie lichtere vergrijpen en het voorziet in steun aan de families van de slachtoffers van het terrorisme. Mensenrechtenorganisaties als Amnesty International wijzen er op dat tevens een einde is gemaakt aan de mogelijkheid van strafvervolging voor excessen gepleegd in de strijd tegen het terrorisme. De huidige president Bouteflika zet zijn beleid van nationale verzoening ook in zijn tweede ambtstermijn voort.

Inmiddels heeft Algerije de moeilijke jaren negentig achter zich gelaten. Vergelijken met de situatie in 1994, toen Algerije nog akkoorden afsloot met het IMF en de Wereldbank, is de economische situatie in het land nu drastisch veranderd. Algerije heeft het dirigistische, socialistische economische model definitief verlaten en zich tot markteconomie ontwikkeld. Dit proces gaat onverminderd voort. De overheid heeft hierbij veel aandacht voor privatisering van staatsbedrijven en verbetering van het particuliere investeringsklimaat. Een structurele zwakte is echter dat 98% van de exportwaarde nog steeds gebaseerd is op de olie- en gasindustrie. Door de economische groei in Algerije is de werkloosheid in de laatste paar jaren gedaald. De werkloosheid onder jongeren is over het algemeen hoog, hetgeen samenhangt met de leeftijdsopbouw van de bevolking. Er heerst veel armoede, de woningtoestand is nippend; onderwijs en gezondheidszorg zijn voorwerp van kritiek. Participatie aan het basisonderwijs is 99%. Voor het middelbaar onderwijs is dat minder. Het percentage analfabetisme bij personen van 15 jaar en ouder is nog hoog. De lonen in zowel het onderwijs als de zorgsector zijn laag, hetgeen geregelde resulteert in stakingen. Onder invloed van het fundamentalistische gedachtegoed is de positie van de vrouw in Algerije in de jaren '80 en '90 verslechterd. Dit geldt met name voor de stedelijke, meer westers georiënteerde middengroepen.

1.2 Politiek

Nederland onderhoudt sinds 1604 betrekkingen met Algerije. Na de onafhankelijkheid van Algerije in 1962 knoopte Nederland diplomatische betrekkingen met Algerije aan. In augustus 1994 trok Nederland zijn diplomatieke

staf terug in verband met de veiligheidssituatie. Sinds oktober 1996 is de Nederlandse Ambassade weer geactiveerd. Deze post verricht alle reguliere werkzaamheden.

De relatie tussen de EU en Algerije werd in 1976 geformaliseerd door de inwerkingtreding van een handels- en samenwerkingsovereenkomst met een voornamelijk handelpolitiek karakter. De samenwerking tussen de EU en een twaalftal zuidelijke Middellandse-Zee-partners, waaronder Algerije, krijgt vorm door middel van het Euro-mediterraan Partnerschap (EUROMED). De EU moedigt Algerije aan het democratiseringsproces en de economische hervormingen door te zetten. In 1997 besloot de EU de politieke dialoog met Algerije te intensiveren.

1.3 Economie

De aanzienlijke olie- en gasvoorraden waarover Algerije beschikt en de beschikbare kennis, expertise en infrastructuur in Nederland maken een verdere samenwerking op energiegebied nuttig voor beide landen. Algerije is in potentie een belangrijke toeleverancier van LNG (vloeibaar gas) aan de LNG-aanlandingsterminals, die in Nederland voorzien zijn. Ook in andere sectoren liggen kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven. Gedacht kan worden aan de landbouw en de watersector. In maart 2007 ondertekenden Algerije en Nederland een investeringsbeschermingsovereenkomst (IBO) waarin beide landen onderschrijven dat zij wederzijdse investeringen goed zullen behandelen.

Voor de meest actuele informatie over economische en handelsbetrekkingen kunt u terecht op de website van de [LVD](#).

1.4 Cultuur

Algerije en Nederland onderhouden geen culturele samenwerkingsrelatie.

1.5 Ontwikkelingssamenwerking

Algerije is geen OS-programmaland. Via het MATRA-KAP (Nederlands programma Maatschappelijke Transformatie - Kleine Ambassade Projecten) worden in Algerije NGO's gesteund op het gebied van persvrijheid, vrouwenrechten en bewustwording van mensenrechten in bredere zin. Nederland stelt via verschillende organisaties hulp beschikbaar voor de opvang van vluchtelingen afkomstig uit de Westelijke Sahara in Tindouf, Algerije.

1.6 Verdragen

Voor de meest actuele informatie over de bilaterale verdragen kunt u terecht bij de [verdragenbank](#) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

nr. 79 motie-Pechtold over een onderzoek naar het Nederlandse antiterrorismebeleid

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat sinds enkele jaren terrorisme een prominente plek op de agenda heeft gekregen en dat de overheid deze gevoelens van onveiligheid begrijpelijkwijls heeft willen beantwoorden met antiterrorismemaatregelen, maar dat de meeste van deze wetten geen natuurlijk evaluatiemoment kennen en dat horizonbepalingen grotendeels ontbreken;

overwegende dat antiterrorismemaatregelen effectief en proportioneel dienen te zijn;

van mening dat genomen maatregelen in onderlinge samenhang alsook in Europese en internationale context beoordeeld dienen te worden;

van mening dat gedegen reflectie in een periode van relatieve rust op dit gebied een zorgvuldige voorbereiding van eventueel nieuw beleid kan bevorderen;

verzoekt de regering te bezien op welke wijze een dergelijk onderzoek naar het Nederlandse antiterrorismebeleid het beste kan worden vormgegeven en de Kamer hierover te informeren, en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Pechtold. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 79 (31200-VI).

Algerije – Nederland historische betrekkingen

Hr. Ms. Ambassadeur
De heer drs. H.J.W.M. Revis
Januari 2006

Contacten tussen Nederland en Algerije zijn meer dan vier eeuwen oud: Rond 1600 vervoerden koopvaardijsschepen van de Republiek graan uit de Oostzee naar Italië en kwamen zo in aanraking met de Barbarijse zeerovers die vanuit Algiers opereerden.

Algerije behoorde toen tot het Ottomaanse rijk. Het nominale gezag van de Sultan in Istanboel werd hier uitgeoefend door diens vertegenwoordiger de pasja, later de dey van Algiers. Hij steunde op de janitsaren en kaperkapiteins die het lucratieve piratenbedrijf uitoefenden. Aan het eind van de zestiende eeuw was Algiers met honderdduizend inwoners op Napels na de grootste en misschien wel rijkste stad in het westelijk deel van de Middellandse Zee.

Ondanks gelegenheidsallianties tussen de Republiek en de Barbarijse zeerovers in de strijd tegen Spanje (80-jarige oorlog), leidde gekissebis bij "inspecties" toch tot opbrengen van Nederlandse schepen en hun bemanning naar Algiers. In 1604 deden de Staten-Generaal in Den Haag een eerste poging Nederlandse gevangenen in Algiers vrij te krijgen. Zij vaardigden Pieter Gerritsz af die als teken van goede wil 38 Algerijnse roeiers, die van een Spaanse galei waren bevrijd, naar huis bracht. Gerritsz keerde na maanden onderhandelen niet meer dan acht Nederlanders terug: "Gespuis" noemde hij de Algerijnen "die zich niet aan hun woord hielden". Maar de Staten-Generaal zagen het anders: zij noteerden met plezier dat de pasja positief reageerde op hun verzoek Nederlandse schepen gastvrijheid te verlenen als ze, achtereenvolgd door de Spanjaarden, de haven van Algiers binnenvoeren. Zo begon een periode van besprekingen en onderhandelingen, die afgewisseld met wapengekletter twee eeuwen zou duren. Inzet was het principe van *vrij schip vrij goed* dat de republiek voorstond, maar waar de Algerijnen niets van wilden weten: zij stonden op inspecties.

Er waren overlopers als Simon de Danser en Jan Jansz die aan de zijde van de Algerijnen opereerden en de zee van de Canarische eilanden tot Zuid Engeland onveilig maakten. Het was de glorietijd van de kaapvaart. Jan Jansz is in Algerije bekend geworden onder de naam Murad Rais, een wijk van Algiers is naar hem genoemd.

De Staten-Generaal reageerden met strafexpedities. Een eerste vond in 1615 plaats onder bevel van Jan Pellecoren, maar hij kwam niet verder dan kanongebulder op de rede van Algiers. Een tweede werd in 1618 uitgerust. Een eskader onder aanvoering van Lambrecht Hendricxsz ving bij Gibraltar 20 Algerijnse schepen op. Maar bij Algiers kon hij niets uitrichten. Het bleef bij een schotenwisseling, die niet goed afliep: een voltreffer raakte de kajuit van Hendricxsz waarna een kist met 100 zilverstukken zoek was. In Algiers moest de Nederlandse consul Wijnant de Keyser boeten voor het succes in de Straat. Hij belandde in de gevangenis en zijn huis werd geplunderd.

De Keyser was in 1616 door de Staten-Generaal als eerste residerende consul in Algiers benoemd. Hem wachtte geen gemakkelijke taak: in de elf jaar die hij hier doorbracht, werd hij drie keer in het gevang geworpen, één maal in het openbaar gegeseld en moest hij een maal

gedurende een maand onderduiken. Maar hij spoerde na enkele maanden ook 76 Nederlandse gevangenengen op van wie hij er 54 wist los te kopen. Zijn belangrijkste opdracht was te verhinderen dat opgebrachte Nederlandse schepen tot "goede prijs" werden verklaard, de lading geconfisqueerd en de bemanning als slaaf verkocht. Hij had het er druk mee: in de elf jaar van zijn verblijf werden 218 Nederlandse koopvaardijsschepen binnengebracht. Hij kreeg er 25 vrij. Besprekingen vonden plaats ten paleize van de pasja in de Grote en de Kleine Diwan. Het ging om vredesverdragen, bepaling van losgeld en het soort van geschenken. Wapens prijktten vaak op de verlanglijst: kanonnen, buskruit, een keer zelfs een heel oorlogsschip, maar ook vredelievende artikelen; Delfts Blauw deed het goed. Bij de besprekingen ging het soms heftig toe en kwam het wel eens tot een handgemeen, dat dan over het algemeen in het nadeel van de consul werd beslecht. Steun uit Den Haag bleef voor de Keyser vaak uit: zijn salaris werd niet of met vertraging uitbetaald en schulden stapelden zich in Algiers op. In 1627 verliet hij de stad berooid; hij werd gefouilleerd en moest vrouw en zoontje als borg achterlaten.

Laatstgenoemden kwamen vrij tijdens het bezoek van een Nederlands eskader onder bevel van Jan Wendelsen in 1630. Het bezoek maakte echter ook duidelijk dat Algiers niet in vrede met de Republiek geïnteresseerd was: de kaapvaart was veel lucratiever. De Republiek had haar handen vol met de oorlog met Spanje, de zeerovers in Duinkerken en later ook de oorlogen met Engeland. Het duurde tot 1654 voordat Nederlandse oorlogsbotems weer voor Algiers verschenen.

De vloot stond onder bevel van Michiel Adriaanszoon de Ruyter en vormde de eerste van drie expedities die hij naar de Middellandse Zee maakte. Op zee wist de Ruyter in dat jaar de Algerijnse kapers zware slagen toe te brengen, maar van een aanval op Algiers liet hij zich door de geduchte fortificaties weerhouden. In 1662 verscheen hij er opnieuw: een voorlopig vredesverdrag kwam tot stand. Het hield maar twee jaar stand. Besprekingen van de Ruyter over de lossing van gevangenengen tijdens zijn derde expeditie in 1664 liepen vast. De Ruyter brak op: het was weer oorlog.

Tien jaar later nam de dey van Algiers het initiatief de banden met de Republiek weer aan te knopen. De Staten-Generaal benoemden Thomas van Hees, een ongehuwde arts, tot consul. Hij werd in 1675 door vier oorlogsschepen in Algiers aan land gezet. Tot vrede kwam het echter pas vier jaar later en van Hees kon intussen weinig anders doen dan afwachten, een kaartje leggen met de Engelse consul, enkele gevangehouden schippers op de maaltijd uitnodigen en in zijn woning voor slaven kerkdiensten houden waarbij een ziekenrooster voorging. Het vredesverdrag kwam tegemoet aan het principe *vrij schip vrij goed* en bedong de levering van acht kanonnen en een losgeld voor slaven. In 1680 bracht een Nederlands oorlogsschip goederen en geld, waarna van Hees met hetzelfde schip Algiers verliet. Hij keerde nog twee maal in Algiers terug waar hij onderhandelde over losgeld voor slaven. Op aandrang van de dey drong hij in Den Haag aan op de invoering van een uniforme Nederlandse zeebrief, later de Turkse pas genoemd. Ook kreeg hij gedaan de instelling van een Fonds voor de financiering van geschenken aan Algiers. Het zou over een kapitaal van 60 000 gulden beschikken. Met geschenken kon misschien worden bereikt wat met kanonnen niet was gelukt. Het bleek een ijdele wens.

Het politieke krachtenspel verschoof: Frankrijk liet met bombardementen van Algiers in 1682, '83 en '88 de tanden zien en ook de Engelse vloot patrouilleerde geregeld voor de stad. Nederlandse oorlogsschepen schitterden sedert 1670 echter door afwezigheid. In 1686 zegde de dey het vredesverdrag met de Republiek op. Kaapvaart was lucratiever en er viel van

Nederland minder te duchten. Consul Paulus Timmermans vertrok in mei van dat jaar uit de stad.

Na enkele bemiddelingspogingen van Joodse kooplieden, met name Juda Cohen, kwam in 1709 weer een vredesverdrag tot stand. De prijs voor de Republiek was nu aanmerkelijk hoger: 24 kanonnen, 25 masten, 600 vaatjes met elk honderd pond buskruit, 800 geweerlopen, acht kabels en een partij bommen. Het duurde een jaar eer de geschenken bijeen waren. Ze werden gekocht door de nieuw benoemde consul, de Rotterdamer Joahan van Baerle. Na veel tegenslag arriveerde hij met vrouw, twee kinderen, drie dienstboden en de partij geschenken aan boord van een Nederlands oorlogsschip in juni 1712 in Algiers. Twee weken later was de vrede beklonken.

Van Baerle had echter geen losgeld voor de slaven bij zich. Wel stelde hij een lijst op van alle aangetroffen Nederlandse gevangenen. Hij telde er 161. Toen de slavenbezitters begrepen dat van de consul niets was te verwachten, toonden zij hun ontevredenheid door op straat voor zijn woning gevangenen te mishandelen. Zij deden dat zo hardhandig dat van Baerle "door het gekerm deser ellendigen" liever binnenhuis bleef. Het uitblijven van losgeld leidde er echter mede toe dat de dey in 1715 de vrede met de Republiek opzegde. De dey was bezwiken voor de druk van de kapers die op zee meer buit wilden halen dan de Hollanders bereid waren aan geschenken te betalen. Van Baerle kon ongehinderd met zijn gezin vertrekken.

De Republiek reageerde aanvankelijk weinig energiek. Zij zond in 1717 een eskader van drie schepen onder leiding van Matthias Bodaan om jacht te maken op de kapers. Maar Bodaan kwam het jaar erop met lege handen terug. Plannen om een slavenkas in te stellen, kwamen niet tot uitvoering. Verzoeken om bemiddeling via de Sultan van Istanboel strandden. Kritiek van de reders die op de grote verliezen wezen, bracht de Staten-Generaal er toe een eskader van acht schepen uit te rusten. François van Aerssen van Sommelsdijck kreeg het commando. Na een wisselende strijd van enkele jaren kreeg Den Haag berichten dat de Algerijnene bereid waren serieuze vredesonderhandelingen te beginnen. Van Aerssen kreeg opdracht naar Algiers te gaan. Daar arriveerde hij op 4 september 1726; vier dagen later was de vrede een feit. Van Aerssen liet in Algiers als consul Ludovicus Hameken achter. Nieuw was de bepaling dat voortaan een predikant in het Nederlandse consulaat kerkdiensten voor alle protestantse slaven mocht houden.

In 1726 begon een periode van vrede: de Republiek en Algerije hadden aan sterkte ingeboet en waren tot compromis bereid; de een bood meer geschenken, de ander toonde meer respect voor Hollandse schepen.

Met de lossing van slaven wilde het aanvankelijk echter nog niet vlotten. Hameken stelde een lijst van 256 gevangenen op, maar toen Cornelis Schrijver in 1720 naar Algiers kwam om deze op te halen, kreeg hij er maar 66 aan boord. De dey wenste niet van al zijn slaven afstand te doen; bekwame stuurlui en timmerlieden wilde hij in dienst houden. In 1736 werden de laatste vijf Hollandse gevangenen vrijgelaten.

Hameken bleek als consul geen succes. Binnen de kortste tijd leefde hij met iedereen in onmin: de dey verweet hem dat zijn woorden slechts "windt" waren. Dominee Hermanus van Gempt weigerde kerkdiensten in het consulaat te houden. De bezoekende commandant Cornelis Schijven sprak hem er op aan dat hij met een Engelse vrouw van bedenkelijke reputatie samenwoonde. Voor de Staten-Generaal was dit alles voldoende hem in 1732 te

ontslaan. Zijn opvolger Paulus Paravicini vervulde zijn ambt gedurende 20 jaar zonder in opspraak te komen.

De Turkse pas bleek in de praktijk goed te voldoen en het aantal incidenten tussen Algerijnse kapers en Hollandse koopvaarders daalde naar één à twee per jaar. Paravicini praatte de opgebrachte schepen met hun bemanningen vrij. In een ander geval stuurden de Staten-Generaal extra geschenken. Dey Ibrahim was zo verguld met een diamanten ring en een Indische kris dat hij de zakken met geld niet eens natelde.

Het jaarlijkse "kleine geschenk" was het cement van vrede. Bij aankomst in 1733 deelde Paravicini drie gouden horloges, 600 flessen reukwater, 25 pond snuiftabak en de nodige textiel uit. Het had hem 6000 gulden gekost.

De geschenken werden kostbaarder: zilveren ringen werden vervangen door gouden sieraden bezet met diamanten. Bij de ambtsaanvaarding van dey Ibrahim Kudjuk (1745-48) eiste deze een "groot geschenk". De Staten-Generaal durfden niet te weigeren en zonden drie koopvaarders met kanonnen, masten, kruit en touwwerk. Zijn opvolger Ibn Bukays (1748-54) herhaalde de eis en ontving vier koopvaarders met balken, planken, kabels, lood en kogels. Paravicini troostte de Staten-Generaal: het onderhouden van de vrede kostte de Republiek jaarlijks minder dan de waarde van één koopvaarder en het losgeld van tien matrozen.

In 1755 laaide de kaapvaart op, nadat de dey door janitsaren uit de weg was geruimd. De oorlog leverde Algiers niet veel op en twee jaar later herstelde de nieuwe dey Ali (1754-'66) de vrede. Wèl bedong hij van de Staten-Generaal nog grotere geschenken en Paravicini, die na de staatsgreep het veld had moeten ruimen, mocht niet terugkeren.

Tijdens de laatste jaren van de regering van Ali, die in 1766 in zijn bed overleed, en onder zijn opvolger, Mohammed Ibn Uthman (1766-'91) waren er tussen de Republiek en Algiers nauwelijks problemen. Dey Hasan (1791-'98) zag echter gelegenheid de Europeanen weer meer uit te schudden. Hij verklaarde in 1793 de oorlog aan de Republiek. Het was voor de Algerijnse kaapvaart het begin van een laatste bloeiperiode, waarbij deze gretig gebruik maakte van de oorlogen die Europa teisterden.

Consul Antoine Pierre Fraissinet die in 1785 was benoemd, poogde met kunst en vliegwerk aan de grillen van de opeenvolgende heersers de voldoen. Dey Ahmad (1805-08) dwong hem zijn zoon Antoine Joseph naar Den Haag te zenden om een "groot geschenk" te vragen. Het antwoord uit Den Haag beviel Ahmad niet en hij liet Fraissinet in de gevangenis aan ketenen slaan. De bejaarde Fraissinet, die er 6000 gulden uitgaf voor hij drie dagen later naar huis mocht, was zo ontstaan door deze ervaring dat hij enkele maanden later overleed.

Na het herstel van de onafhankelijkheid in 1813 wilde Nederland de draad weer oppakken. De zoon van Fraissinet, Antoine Joseph, werd tot consul benoemd en in 1815 aan boord van een eskader naar Algiers gezonden. De dey verbood hem voet aan wal te zetten.

De wind keerde echter voor Algiers: in augustus 1816 verscheen een Engelse vloot onder Lord Exmouth voor de stad. Een Nederlands eskader voegde zich daarbij. Exmouth stelde een ultimatum: vrijlating van alle slaven zonder losgeld, teruggeven van geld, herstel van de vrede met Nederland en afschaffing van de slavernij. Toen antwoord uitbleef, werden 400 kanonnen afgevuurd: binnen een half uur waren de versterkingen aan zee vernietigd. Het bombardement op de stad werd daarna nog zeven uur voortgezet.

Eind 1816 kon Fraissinet zijn functie in Algiers aanvaarden. Nog één maal herhaalde zich het uitdelen van geschenken. In 1824 deed de dey nog een vergeefse poging Nederland tot een jaarlijks geschenk te dwingen. In 1826 werd voor de laatste keer een Nederlands schip opgebracht. Op aandrang van Fraissinet gaf de dey de lading vrij.

Toen Frankrijk in 1830 Algiers aanviel, was Fraissinet met verlof in Marseille. Hij keerde niet terug. Frankrijk liet de laatste kaperschepen naar Toulon overbrengen: aan de kaapvaart was definitief een einde gekomen¹.

Vanuit de Franse tijd verdiensten vermelding de reizen door Nederlandse kunstenaars en andere prominenten naar Algerije, zoals²:

Alexandrine Tinne ((1835-1869), bekend als een van de eerste fotografen van ons land. Zij was gefortuneerd genoeg om met een groot gevolg uitgebreid zowel Europa als het Midden Oosten en Noord Afrika te bereizen. De Maghreb deed zij aan met een eigen schip, *De Meew*. Ze trok in 1866/67 door het Atlasgebied en de Sahara, hetgeen steeds moeilijker verliep. Zo werd zij met een aardbeving en de cholera geconfronteerd. De tournee verliep uiteindelijk noodlottig: in Libië werd zij door Toearegs vermoord³.

Louis Couperus maakte mede om gezondheidsreden in 1920/21 een rondreis door Noord Afrika, bekostigd door de *Haagsche Post* die zijn reisbrieven afdrukte, later uitgegeven in: *Met Louis Couperus in Afrika*⁴. Hij droeg dit op aan Consul P.M. Ruys, van wie hij in Algiers veel steun had ontvangen. Algiers was Couperus trouwens bevallen en veel van wat hij er zag deed hem aan Indië denken. Al te diepgaand heeft hij echter niet over zijn Algerijnse verblijf geschreven. De hoofdzaak was hem er inspiratie voor zijn werk vanwege de exotische sfeer op te doen⁵.

Marius Bauer, een van onze zeldzame orientalistische schilders en tekenaars, kwam tot drie keer toe met zijn echtgenote naar Algerije. Over de eerste reis in 1909 is niet zo veel bekend; zijn verblijf te Biskra leidde tot zes schetsboekjes. Meer weten wij van zijn tweede reis in 1922: Marseille- Algiers-Tlemcen-Constantine- en weer Biskra, waar hij te maken kreeg met zware sneeuwval, waarna er nog een reis het jaar daarop volgde, mede naar Marokko⁶.

Abraham Kuyper was, na zijn aftreden als Premier drie jaar eerder, in 1908 een reis naar Algerije begonnen die hij om familieredenen moest afbreken om deze een maand later via Tanger en Oran te hervatten. Daarover schreef hij twee delen van *Rond de oude wereldzee*⁷. Het hoofdstuk *De Algerijnsche kolonie* gaat voornamelijk over staatkundige verhoudingen, zeden en gewoonten, en met name over de Islam en de positie daarin van de vrouw.

¹ Gerard van Krieken, *Kapers en kooplieden, De betrekkingen tussen Algiers en Nederland*, De Bataafsche Leeuw, 1999

² Het volgende is gebaseerd op aantekeningen van Gerben Meihuizen, ambassadeur te Algiers van 1998-2000.

³ J.G. Kikkert, *Een Haagsche Dame in de Sahara*, Rainbow Pockets 2005

⁴ L.J. Veen, 1995

⁵ Frederic Bastet, *Louis Couperus- een biografie*, Querido 1987

⁶ Brieven van Marius Bauer- de Spieghel Amsterdam ,het Compas Mechelen 1933

⁷ Van Holkema en Warendorf 1910

Nederlandse vertegenwoordigers in Algiers

1604	afgezant Pieter Gerritsz
1616-1627	consul Wijnant de Keyser
1626-1629	consul Pieter Maertensz Coy + Algiers
1662-1664	consul Andries van der Burgh
1675-1680	resident Thomas Hees, geb.: 1634/1635
1680-1681	consul Jacobus Tollius
1681-1682	consul Carel Alexander van Berck
1682-1685	consul Thomas Hees
1685-1686	consul Christoffel Matthias
Id.	secretaris Paulus Timmermans
1702-1716	consul Johan van Baerle
1726-1732	consul Ludovicus Hameken, ontslagen
1733-1755	consul Paulus Paravicini
1757-1760	consul François Levett, ontslagen
1760-1761	consul Robbert Guthrie + Algiers
1761-1773	consul Pieter Ellinkhuysen
1773-1785	consul Simon Rijs
1785-1808	consul Antoine Pierre Fraissinet + Algiers
1816-1830	consul Antoine Joseph Fraissinet
1942-1943	CNLF, vertegenwoordiger, mr Eduard Star Busman, geb.: 1904/05/20 te Bussum
1943-1944	CFLN Gerth van Wijk
1958-1960	consul-generaal D. de Roo van Alderwerelt
1960-1962	consul-generaal Frederik Adolph Hoefer, geb.: 1911/12/13 te Malang
1963	TZ Frederik Adolph Hoefer,
1963-1967	BGA dr. Herman Henry Dingemans, geb.: 1907/04/10 te 's-Gravenhage
1968-1972	BGA mr. Gerardus Johannes Antonius Veling, geb.: 1907/08/23 te Amsterdam
1972-1976	BGA mr. Gerhard Wolter Baron Bentinck, geb: 1919/11/14 te 's-Gravenhage
1976-1979	BGA Jhr. Mr. Eduard Olof van Suchtelen, geb.: 1918/10/28 te Stockholm
1979-1982	BGA dr. Herman Anthony Hendrik Schouten, geb.: 1920/10/14 te Hoek van Holland
1982-1985	BGA mr. Georges Albert Henri Wehry, geb.: 1935/03/23 te Batavia
1986-1989	BGA mr. Jan Tonny Warmenhoven, geb.: 1932/10/20 te Soemeneep
1989-1992	BGA mr. Patrick Sjoerd Jan Rutgers, geb.: 1927/05/10 te Londen
1992-1994	BGA drs. Ludovicus Marinus Petrus Maria van Ulden, geb.: 1940/12/19 te Leiden
1996-1998	BGA mr. Cornelis Willem Anton de Groot, geb.: 1939/04/30 te Soerabaja
1998-2000	BGA mr. Gerben Meihuizen, geb.: 1934/12/30 te Groningen
2000-2004	BGA mr. Jan Willem de Waal, geb.: 1944/04/21 te Kortgene
2004-	BGA drs. H. Revis

Islam

De islam in Noord-Afrika heeft vele gezichten. De mystieke traditie is duidelijk aanwezig en heeft sterke wortels in de Berbercultuur (de cultuur van een grote etnische minderheid in Algerije). Dit uit zich in heiligenverering ('maraboutisme') en allerlei vormen van bijgeloof. In Noord-Afrika wordt in het algemeen de malikitische rechtsschool gevolgd (een van de vier rechtsscholen binnen de soennitische islam). Ten slotte heeft de 'salafia' (van salaaf dwz 'voorvaders' ofwel de metgezellen van de profeet) in Noord Afrika een bijzondere aantrekkingskracht, hetgeen in de jaren negentig van de vorige eeuw mede aanleiding was voor de burgeroorlog die Algerije toen trof.

Salafisme

De 'salafia' komt neer op een letterlijke lezing van de heilige teksten en een terugkeer naar de 'pure' islam van de voorvaders. Oorspronkelijk ontstond dit in de 13^e/14^e eeuw, maar halverwege de 18^e eeuw werd dit gedachtegoed op het Arabisch schiereiland opnieuw (en dit keer met blijvende invloed door de band met de familie al-Saoud) gelanceerd door Ibn al-Wahaab, naar wie het wahhabisme is genoemd. De boodschap van de salafia waar het de positie van Westerse landen in de islamitische wereld betrof, was dat het overwicht van Westerse mogendheden te wijten was aan het verval van islamitische waarden bij de eigen bevolking. Een spiritueel reveil, of terugkeer naar het geloof van de oertijd van de islam, was nodig als men zich wilde bevrijden van het koloniale juk. Het salafia sentiment heeft een belangrijke rol gespeeld in de vorming van nationalisten die in Noord-Afrika de onafhankelijkheid bevochten. Sheikh Larbi Tebessi, de leider van de Algerijnse salafia-beweging in de aanloop naar de Algerijnse onafhankelijkheidsstrijd, bracht de salafia-beweging onder de vleugels van het Front de Libération Nationale (FLN) in 1956.

Zowel de mystieke traditie als de malikitische rechtsschool liggen in Noord-Afrika onder vuur. De mystieke traditie wordt door de salafieten als ketters gezien. Daarnaast

prefereren zij de hanbalitische rechtsschool, de meest strenge van de vier soennitische rechtsscholen (waarvan het wahhabisme de meest puriteinse stroming is). Na de vestiging van de theocratische staat in Iran ontbrandde een zendingss strijd in Afrika tussen door Iran gefinancierde shi'ietische groepen en door Saoedi-Arabië gefinancierde wahhabitische groepen. De salafia beweging werd in de jaren '70 het vehikel voor de wahabi zending in Noord-Afrika.

De 'salafia' manifesteert zich op twee manieren. Enerzijds is er de salafia van de schriftgeleerden die de lotsverbondenheid van moslims en een zuivere, islamitische levenswandel prediken. Deze variant heeft in Noord-Afrika, mede met Saoedi geld, een indrukwekkend parallel netwerk van scholen en zorginstellingen opgebouwd. Het appèl aan islamitische normen en waarden vertaalt zich in de politieke arena in oppositie tegen de francofone elites. Het salafia sentiment manifesteert zich overigens ook in Noord-Afrikaanse migrantengemeenschappen. De pan-islamitische boodschap geeft moslims in het Westen een referentiekader waaraan houvast en identiteit wordt ontleend.

Jihadistisch terrorisme

Wanneer de salafitische benadering wordt gecombineerd met politieke doelen, ontstaat in het algemeen een stroming die strijdbaar wordt en daarbij geweld niet schuwt. Dit wordt vaak 'de salafia jihadia' genoemd. Deze jihadistische manifestatie kreeg de wind in de zeilen bij de terugkeer van Noord-Afrikaanse muhaddyedin uit Afghanistan. Het bijzondere van de salafia jihadia is niet alleen het strijdbare karakter ervan. Het richt zich namelijk niet alleen op de eigen landen en op moslims, maar ook tegen het Westen en zijn vermeende 'kruistocht' tegen de wereld van de islam. Het Algerijnse Front Islamique du Salut (FIS), dat in 1991 een verkiezingsoverwinning dreigde te halen, staat in deze salafia traditie.

Het waren Afghanistan-veteranen van de salafia jihadia die in 1991 de kern vormden van de Armée Islamique du Salut (AIS) die Algerije in een spiraal van geweld stortten. Op het hoogtepunt van de confrontatie rond 1995 vielen gemiddeld 300 doden per week. Een amnestie in 1999 bracht naar schatting 3,500 muhaddyedin uit de bergen. Hierdoor

konden de jihadisten zich niet meer op het hele grondgebied manifesteren. De opeenvolgende islamistische terreurbeweigingen als de Groupe Islamique Armé (GIA), de Groupe Salafiste de Prédication et Combat (GSPC) en Al-Qaida du Magreb zetten met gewapende middelen het streven de Algerijnse regering omver te werpen voort. Midden jaren '90 eiste de GIA het de verantwoordelijkheid op voor aanslagen in de metro van Parijs.

Het GSPC en Al Qaida du Magreb zijn verantwoordelijk voor aanslagen in Algerije. Doelen daarbij zijn overheidsfunctionarissen, politici en meer recentelijk ook buitenlanders. Kabilië is vaak de uitvalbasis van deze organisatie en er vinden regelmatig schermutselingen plaats met het Algerijnse leger, zoals in mei 2007.

Ontwikkelingen sedert de onafhankelijkheid

De Democratische Volksrepubliek Algerije werd in 1962 onafhankelijk, na een onafhankelijkheidsstrijd van negen jaar, die ongeveer anderhalf miljoen mensen het leven kostte. De macht kwam in handen van de Armée de Libération Nationale (ALN) en zijn politieke arm, de Front de Libération Nationale (FLN). De verhouding tussen het leger (voortgekomen uit de ALN) en de politiek (FLN) is nog steeds in sterke mate bepalend voor de verhoudingen in de Algerijnse politiek. De eerste president werd Ben Bella, die voor een socialistische koers koos. In 1965 leidde de minister van Defensie Houari Boumediene een militaire coup. Algerije werd éénpartijstaat en Boumediene president. Het waren de hoogtijdagen van de Beweging van Ongebonden Landen, waarin Algerije een toonaangevende rol speelde. In deze periode kwam de exploitatie van de enorme gas- en olievelden in Algerije op gang. De Franse oliemaatschappijen werden in 1971 genationaliseerd. Overigens was de huidige president Bouteflika minister van Buitenlandse Zaken tijdens het Arabisch olie embargo op Nederland in 1974.

Na de dood van Boumediene in 1978 volgden presidentsverkiezingen. De pragmatische Bendjedid volgde hem op. Hij koos voor versoepeling van het dirigistische en autoritaire regime, maar kreeg te maken met dalende olieprijs, recessie en opkomst van islamitisch fundamentalisme. Een bijkomend probleem was de groeiende structurele werkloosheid als gevolg van de bevolkingsexplosie in de gouden jaren '70. Een verdere bron van spanningen was de arabisering van de overheid en het onderwijs, die leidde tot vervreemding van de Berbers, die ongeveer éénvijfde van de bevolking uitmaakten. Daarnaast was er het toenemende appèl van fundamentalistische interpretaties van de islam, die het draagvlak van de seculiere staat en het gezag van de FLN ondermijnden.

In de jaren '80 kwamen de sociale spanningen tot ontlading. De president diende in februari 1989 een nieuwe grondwet in, die van Algerije een meerpartijendemocratie maakte. Op 12 juni 1990 behaalde het Front Islamique du Salut (FIS) de overwinning bij de lokale verkiezingen. Het FIS stond de vorming van een islamitische republiek voor. In juni 1991 leidden confrontaties tussen het FIS en ordetroepen tot de arrestatie van voorzitter Abassi Madani en vice-voorzitter Ali Belhadj van het FIS, die pas in 2003 in vrijheid zouden worden gesteld. Op 26 december 1991 won het FIS de eerste ronde van de parlementsverkiezingen. Voor het tot een tweede ronde kwam, greep het leger in. De president werd in januari 1992 tot aftreden gedwongen: een Haut Comité d'Etat kwam aan het bewind, die de gerespecteerde Boudiaf als president koos. Op 29 juni werd hij vermoord. De periode van terrorisme barste in volle kracht los. In februari 1992 werd de noodtoestand afgekondigd. Het FIS werd verboden en leiders werden gedetineerd of vluchten naar het buitenland. Extremistische leden van het FIS besloten tot gewapende strijd. Naar schatting 150.000 personen verloren het leven in de strijd. Rond de eeuwwisseling trad een kentering op en verbeterde de veiligheidssituatie in Algerije.

Imiddels, heeft het FIS geweld afgezworen en is de Armée Islamique du Salut (AIS) ontbonden. Opvolgende terreurbewegingen plegen echter nog steeds aanslagen in Algerije.

In 1999 werd Abdelazziz Bouteflika tot president gekozen. Hij heeft een essentiële rol gespeeld in het transformatieproces waarin Algerije sinds de eeuwwisseling verkeert. Zijn eerste ambtstermijn werd gekenmerkt door inspanningen om de binnenlandse vrede te herstellen. In 2004 werd hij herkozen. Hij zette zijn programma van nationale verzoening, hervorming van de economie en opening naar het buitenland voort.

Staatsinrichting

Algerije kent een bicameraal stelsel. De Assemblée populaire nationale met 380 leden en de Conseil de la nation met 144 zetels vormen respectievelijk het lagerhuis en het hogerhuis. De Assemblée wordt gekozen door directe verkiezingen. De Conseil wordt voor éénderde door de president benoemd en voor tweederde bepaald door de Wilaya's (departementen). De belangrijkste politieke partijen zijn: Front de Libération Nationale (FLN: partij van president en premier), Rassemblement nationale démocratique (RND), Front des forces socialistes, Rassemblement pour la culture et la démocratie (RCD), Mouvement pour la réforme nationale (Islah, islamistisch), Mouvement de la société pour la paix (islamistisch) en de Parti des travailleurs. Staatshoofd is de president, die voor vijf jaar gekozen wordt. De president benoemt de premier. De premier zit het kabinet voor. De huidige premier is Abdelazziz Belkhadem. Een mogelijke wijziging van de grondwet, die op stapel staat, zou de mogelijkheid geven om de president voor nog eens vijf jaar te kiezen. Ook voorziet dit voorstel in de post van vice-president.

Economie

De sterk gestegen prijzen van olie en gas op de wereldmarkt hebben Algerije in een financieel comfortabele positie gebracht. Algerije heeft zijn buitenlandse schulden versneld afbetaald. De liberale en open wet op de minerale brandstoffen werd tot teleurstelling van de grote oliemaatschappijen in 2006 in restrictieve zin aangepast met meer toezicht van de nationale oliemaatschappij Sonatrach. Maar aan suggesties van president Poetin om tot een gaskartel met de RF te komen, gaf Algerije geen gehoor.

Intern poogt Algerije de hoge gasopbrengsten om te zetten in een ambitieus programma voor de verbetering van de infrastructuur en een diversificatie van de economie. Doel en zijn een jaarlijks economisch groeicijfer van 8% en de hoge werkloosheid terug te dringen. Structurele aanpassingen (modernisering van het bankwezen, sanering van de onroerend goed sector en controle van de zgn parallelle economie) vinden stapvoets plaats. Buitenlandse investeringen worden aangemoedigd. De transitie naar een vrije markteconomie, die in 1994 een aanvang nam met de implementatie van een IMF-gestuurd aanpassingsprogramma, verloopt traag. De transitie is politiek gezien des te moeilijker gegeven de bijzonder jonge bevolking (60% is onder de 25) .

Buitenlands beleid

Bouteflika heeft een actief buitenlands beleid gevoerd en daarmee Algerije uit het isolement gehaald waarin het gedurende het "décennie noire" (terorisme) verkeerde. De

betrekkings met het oude moederland Frankrijk zijn nauw maar gevoelig. In het algemeen zijn met andere landen aan de overzijde van de Middellandse Zee en in het algemeen met de EU sterk verbeterd. Algerije is opgeschoven in de richting van het Europese waardepatroon op politiek, economisch en sociaal gebied.

Ook met de VS onderhoudt Algerije intensieve betrekkingen: de aanslagen van 11 september 2001 hebben de VS Algerije doen ontdekken als partner bij de bestrijding van terrorisme. Algerije loopt aan kop onder de zuidelijke Middellandse Zeelanden in zijn samenwerking met de NAVO. Met Marokko blijft de positie over de Westelijke Sahara voortduren: Algerije verlangt uitvoering van het zelfbeschikkingsrecht volgens de beginselen van het dekolonisatieproces. Met betrekking tot het Israëlie-Palestijns conflict, volgt Algerije de Arabische lijn en verwijt het Westen te meten met twee maten. Ook binnen de Afrikaanse Unie (AU) is Algerije actief, zo heeft Algerije zich bijzonder ingezet voor de vestiging van een centrum inzake terrorismebestrijding van de AU in Algiers.

EU – Algerije

In het Associatieakkoord is, naast politieke prioriteiten, een groot aantal terreinen geïdentificeerd voor samenwerking met de EU, bijvoorbeeld op het gebied van hervorming van de economie, migratie, onderwijs en ontwikkeling en projecten op het gebied van energie en transport. De tweede Associatieraad heeft in april 2007 plaatsgevonden. Algerije heeft daarbij duidelijk aangegeven dat samenwerking met de EU op energiegebied conditioneel is, waarbij met name gedoeld werd op de mogelijkheden voor Algerijnse export en toegang tot de Europese markt voor Sonatrach.

Naast de associatieovereenkomst is het van belang dat Algerije onderdeel gaat uitmaken van de European Neighbourhood Policy (ENP) d.m.v. het aanvaarden van een ENP Actieplan. Volgens de CIE heeft Algerije echter aangegeven zich voorlopig te willen richten op de Associatieovereenkomst. De financiële voordelen van een Actieplan lijken voor olie- en gasproducent Algerije voorlopig niet op te wegen tegen de nadelen van een extra handvat voor de EU om hervormingen aan de orde te stellen. Vanuit EU-optiek is dit "gat" in het ENP uiteraard teleurstellend.

Algerije heeft aanspraak op financiële middelen uit het Europees Nabuurschaps- en Partnerschapsinstrument en heeft voor de periode 2007-2010 een bedrag toegekend gekregen van 220 miljoen euro. Hiertoe is voor Algerije een Country Strategy Paper (CSP) en een National Indicative Programme (NIP) uitgewerkt, dat eind januari 2007 is goedgekeurd. Er wordt voorzien in economische hervorming, hetgeen ook een Europees belang is. Minpunt was echter dat het thema mensenrechten wel wordt genoemd, maar weinig expliciet wordt gemaakt.

Nederlands – Algerijnse betrekkingen

De Nederlands – Algerijnse betrekkingen zijn over de laatste jaren verbeterd. Illustratief zijn in deze zin de bezoeken die zowel de minister van Buitenlandse Zaken als de minister van Economische Zaken aan Algerije hebben gebracht, evenals het tegenbezoek van de Algerijnse minister van Buitenlandse Zaken in 2006. De bezoeken waren gericht

op een hechtere (economische) relatie met Algerije. Onderwerpen die op de agenda stonden waren interne hervormingen, samenwerking tussen Algerije en de EU, de situatie in de Westelijke Sahara, terrorismebestrijding en energie.

De Algerijnse gasleveranties vormen een aannemelijk economisch belang voor Nederland. Om hier verder vorm aan te geven zal meer geïnvesteerd moeten worden in infrastructuur t.b.v. LNG terminals in Nederland en Algerije. De samenwerking tussen Nederland en Algerije is in een verklaring opgenomen, die op 16 januari 2006 door de minister van Economische Zaken Brinkhorst en de Algerijnse minister van Energie en Mijnbouw Khelil is ondertekend. Hierin is sprake van het management en de exploitatie van (haven)terminals, de toegang tot de terminals in de haven van Rotterdam, exploratie van energiebronnen in Algerije en ontwikkeling van duurzame energie.

Van 5 tot en met 8 november 2007 heeft een handelsmissie o.l.v. DGET een bezoek gebracht aan Algerije. De delegatie ambtelijke delegatie heeft een bezoek gebracht aan verschillende vakdepartementen, zoals de Algerijnse ministeries van Economische Zaken, Financiën, Investeringen en Water. De bedrijven kwamen voornamelijk uit gas- en oliesector en de landbouwsector. Met name voor deze laatste sector bestaat aan Algerijnse zijde veel belangstelling. Het is de bedoeling dat de minister van Economische Zaken in 2008 een bezoek aan Algerije brengt om de betrekkingen in het kader van het Nederlandse beleid t.a.v. energievoorzieningszekerheid aan te halen.

De Nederlandse export naar Algerije is de afgelopen jaren toegenomen. In 2003 werd er voor 214,2 miljoen geëxporteerd, in 2004 voor 242 miljoen, in 2005 voor 223 miljoen en in 2006 voor 263 miljoen euro. De hoofdmoot van de Nederlandse export komt voor rekening van voedingsmiddelen, levend vee, machines en vervoermaterieel, chemische producten en kunststof. De Nederlandse import uit Algerije is van een grotere orde. In 2003 werd er voor een bedrag van 772 miljoen euro geïmporteerd. In 2004 was dit bedrag opgelopen tot 1033 miljoen euro, in 2005 tot 1471 miljoen en in 2006 tot 1615 miljoen euro. Dit bedrag kwam grotendeels voor rekening van minerale brandstoffen en afgeleiden daarvan. Algerije is de op één na belangrijkste Arabische handelpartner van ons land en de op twee na belangrijkste Afrikaanse.

Mensenrechten

De noodtoestand van 1991 is nog altijd van kracht. Zo blijven er voor de veiligheidsdiensten ruime bevoegdheden en voor burgers beperkingen in het genot van de civiele vrijheden. Er zijn geloofwaardige berichten dat bij opsporing en vervolging van verdachten nog ontsporingen plaatsvinden. Wat betreft vrijheid van vereniging is aan te merken dat de regering nog steeds weigert verbanden van nabestaanden van vermisten rechtspersoonlijkheid te verstrekken. Na het aantreden van Bouteflika in 1999 kan ook gesproken worden over positieve ontwikkelingen. In 2001 bleek voor het eerst een zekere gevoeligheid voor de roep verantwoording af te leggen voor het optreden van de veiligheidsdiensten. Een onderzoek naar het optreden van de gendarmerie in Kabylie in 2001 leverde kritische bevindingen op en het besluit de gendarmerie uit Kabylie terug te trekken.

Algerije kent een mate van persvrijheid die bijzonder is in de regio. De schrijvende pers krijgt de ruimte, al kwamen hierin beperkingen ten tijde van Bouteflika's herverkiezingscampagne. De totale oplage van de geschreven pers bevat zo'n 500.000 exemplaren. Vaak neemt zij geen blad voor de mond, maar er zijn natuurlijk materiële en juridische mogelijkheden voor de overheid om al dan niet terechte kritiek te temperen. President Bouteflika weigert het monopolie van de staat op radio en televisie op te heffen. Deze zijn machtig media in een land waar 40% van de bevolking nog analfabeet is. Maar daar staat tegenover dat vrijwel iedereen via satellietschotels toegang heeft tot buitenlandse zenders, vooral Franse en Arabische.

Internationale monitoring van de mensenrechtensituatie was lang taboe. Wel hebben de Algerijnse autoriteiten in 2005 de VN Speciale Rapporteur inzake vrijheid van geloof in Algiers ontvangen en kregen Amnesty International, Human Rights Watch en de International Crisis Group toegang tot het land. Het ICRC heeft thans een vertegenwoordiging in Algiers. Dit wil niet zeggen dat de Algerijken de hele weg naar openheid hebben afgelegd. Zo blijven verzoeken in Algerije te worden ontvangen van de VN Werkgroep inzake gedwongen en onvrijwillige verdwijningen, van de VN Rapporteur inzake buitenrechtelijke, standrechtelijke en willekeurige executies en van de VN Rapporteur inzake foltering nog onbeantwoord. In 2003 stelde president Bouteflika een 'ad-hoc mechanisme' in dat de dialoog met verbanden van nabestaanden van verdwenen personen moet onderhouden.

Over de mensenrechtensituatie in Algerije in de afgelopen jaren is in juli 2006 een rapport verschenen van Amnesty International. Amnesty heeft zorgen geuit over de wijze waarop om is gegaan met verdachten van terrorisme. Amnesty International protesteert tegen marteling van terrorismeverdachten en tegen langdurige wederrechtelijke detentie. Met name de rol van de Algerijnse veiligheidsdienst DRS wordt in dit verband genoemd.

CAERT

Het 'Centre Africain de Recherche et d'Etudes' (CAERT) in Algiers opereert onder aegis van de Afrikaanse Unie. Het doel van het CAERT is het fungeren als expertise-centrum op antiterrorismegebied, waar kennis wordt verzameld, trainingen en seminars plaatsvinden en waarvandaan telecommunicatie netwerken opgezet moeten worden. Nederland heeft en vanuit het POBB het CAERT te ondersteunen met 436000 USD voor twee seminars: over "Enhancing critical infrastructures and sensitive sites protection" (dit heeft reeds plaatsgevonden) en over "Aviation Airport Security Capacity-building" (dit seminaar zou december 2007 plaats moeten vinden. Ook in EU verband is besloten bij te dragen aan het CAERT (1 miljoen Euro uit het GBVB-budget). A.s. januari, na de verkiezingen voor de African Union Commission zal het EU-voorzitterschap een bijeenkomst met de AU en CAERT in Addis Abeba beleggen, om aan deze samenwerking inhoud te geven. De opzet van een database en de organisatie van inhoudelijke seminars behoren tot de mogelijkheden.

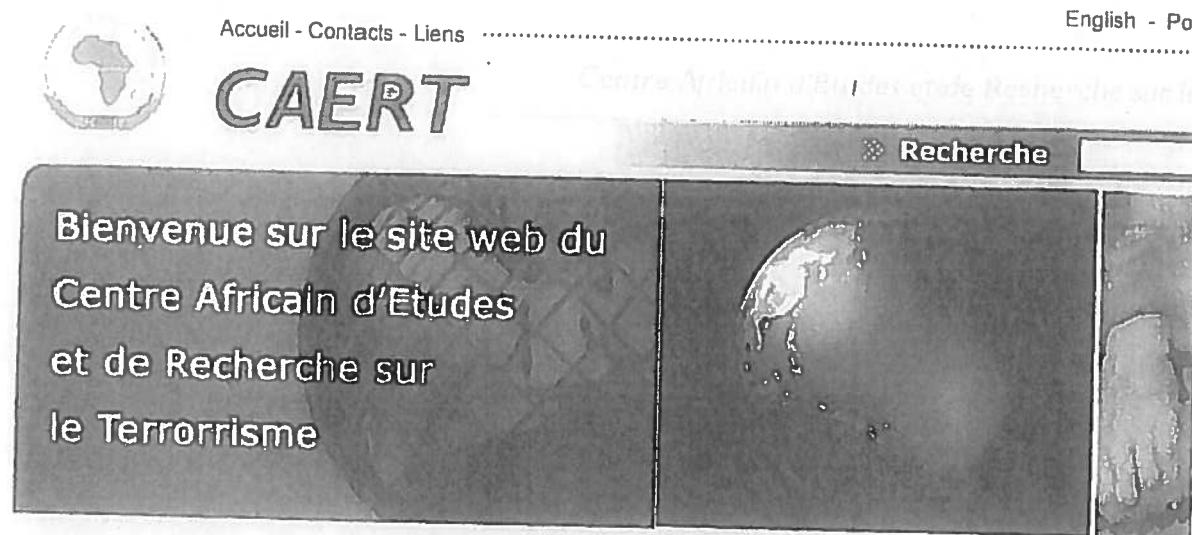
De directeur van CAERT, ambassadeur Diarra, heeft in de jl. bijeenkomst van COTER in Brussel verslag gedaan van de activiteiten van het centrum, zie hieronder het desbetreffende deel uit het COTER-verslag.

Ambassador Diarra, Director of the CAERT, gave a detailed background to the setting-up and main functions of the CAERT. He also referred to the AU legislation adopted to date. He pointed to the creation of future instruments such as an African Arrest Warrant and an AU Terrorist List. He also mentioned that Focal points had been appointed already in 44 countries of the AU. Current activities included capacity building programmes, seminars, setting-up of a database and the drawing-up of a questionnaire on the threat assessment, which had been sent to all members.

When asked by Member States what were the needs of the CAERT, Ambassador Diarra put great stress on the need for education and training and appealed to the EU for assistance in this field. African countries did not have the competent human resources or the equipment necessary to fight terrorism. Some countries did not even recognise the threat of terrorism, as their priorities lie elsewhere, e.g. in the fight against organised crime and money laundering.

UK mentioned the importance the EU attaches to the question of promoting and protecting human rights in the fight against terrorism. Ambassador Diarra replied that this aspect had been highlighted in all seminars organised by CAERT, as well as in all activities undertaken with UNODC in order to help African countries to improve their legislation.

Slovenia recalled that the EU/Africa Strategy was scheduled for adoption in December and asked what would be the role of CAERT in the implementation of the Strategy and its Plan of Action. Ambassador Diarra replied that terrorism was linked to the Peace and Security field within the AU; therefore it will be the Commissioner for Peace and Security who will be responsible and CAERT will work closely with him in the implementation.

A propos du CAERT**Mandat du CAERT****Consolidation des capacités****Coopération internationale****Action de l'Union Africaine contre le terrorisme****Documentation****Listes et registres****Editions et publications****Communauté du CAERT****Liens****Nouvelles du CAERT****Actualités et évènements****Formulaires et documents****Bulletin d'information****Téléchargement****Inscription des experts**

Accueil > A propos du CAERT

A propos du CAERT

Pour avoir souffert des affres du terrorisme, longtemps avant que d'autres ré soient elles-mêmes concernées, l'Afrique s'est diligemment employée à dé moyens les plus appropriés de prévention et de lutte contre ce phénomène temps modernes et a adopté, en 1999, la Convention de l'Organisation de sur la prévention et la lutte contre le terrorisme. Ce faisant, notre continent a fait œuvre utile mais s'est aussi distingué par le caractère pionnier de son en

Le Centre Africain d'Etudes et de Recherche sur le Terrorisme a été créé aux dispositions contenues dans la section H, paragraphes 19 à 21, du F l'UA pour la prévention et la lutte contre le terrorisme, (Alger 2002) et sui pertinentes adoptées par les organes politiques de l'Union" qui prévoit :

- à rendre opérationnelle la Convention de l'OUA par la mise en concrètes.
- la création du Centre Africain d'Etudes et de Recherche sur le Terroris

L'inauguration du Centre Africain d'Etudes et de Recherche sur le T effectuée, le 13 Octobre 2004, par S.E.M Abdelaziz BOUTEFLIKA PR République algérienne démocratique et Populaire et le Professeur A KONARÉ Président de la Commission de l'Union Africaine en présen Ministres africains et de nombreuses personnalités, représentant les partai Africaine dans le domaine de la prévention et de la lutte contre le terrorisme.

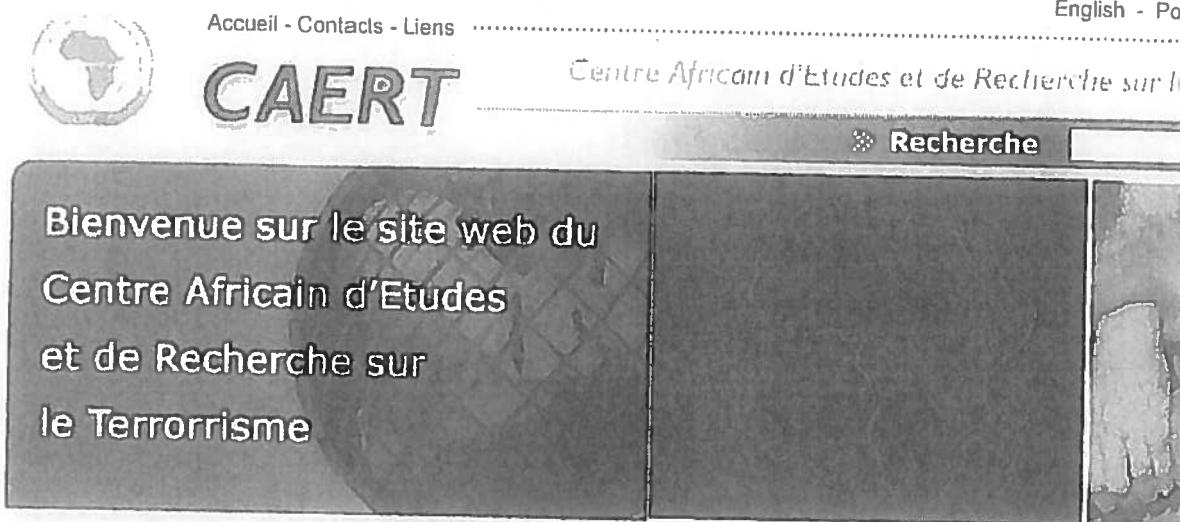
Le Centre est une Structure de la Commission de l'Union Africaine. IL a pour

- compléter l'action internationale en renforçant la coopération entre le pour prévenir et lutter contre le terrorisme.
- aider à l'application intégrale des conventions internationales relatives
- Assurer le rôle d'outil de veille et d'alerte en intégrant dans sa dém: de gestion préventive des situations.

[Aide](#) - [Plan du site](#) - [Archives](#) - [Bases de données](#) - [Webmaster](#)

© CAERT, 2007. Tous Droits Réservés.

A propos du CAERT**Mandat du CAERT****Consolidation des capacités****Coopération internationale****Action de l'Union Africaine contre le terrorisme****Documentation****Listes et registres****Editions et publications****Communauté du CAERT****Liens****Nouvelles du CAERT****Actualités et événements****Formulaires et documents****Bulletin d'information****Téléchargement****Inscription des experts**

Accueil > Mandat du CAERT

Modalités de Fonctionnement du Centre Africain de Recherche et de Recherche sur le Terrorisme (CAERT)

- I. Crédit
- II. Siège
- III. Statut et situation
- IV. Objectif du Centre
- V. Fonctions
- VI. Code de conduite
- VII. Composition et structure
- VIII. Financement
- IX. Conditions de Service

I. CREATION :

Le Centre africain de recherche et d'études sur le terrorisme (appelé ici « créé conformément aux dispositions contenues dans la section H, paragraphe 1, de la Convention de l'UA sur la prévention et la lutte contre le terrorisme, aux décisions pertinentes adoptées par les organes politiques de l'Union, à savoir : Assembly/AU/Dec.15 (II) ; EX.CL/Dec.13 (II) ; EX/CL/Dec.126 (V).

Le Centre est créé en tant qu'une structure de la Commission, en vertu du paragraphe 1, de la Convention de l'UA sur la prévention et la lutte contre le terrorisme, qui confère au Centre la responsabilité de mettre en place des instruments régionaux, continentaux et internationaux de lutte contre le terrorisme, et de coordonner les efforts.

II. SIEGE :

Le siège du Centre sera à Alger, en Algérie. Dès que le Centre sera opérationnel, l'Union africaine signera un Accord de siège avec le pays hôte conformément aux principes de l'Union africaine et aux règles internationales en la matière.

III. STATUT ET SITUATION :**1. Le Centre :**

- (i) est une structure de la Commission de l'Union africaine chargée de renforcer la capacité de l'Union à traiter les questions relatives à la prévention et à la lutte contre le terrorisme ; elle fonctionnera comme centre d'excellence pour la recherche dans les domaines de la prévention et de la lutte contre le terrorisme en Afrique ;
- (ii) sert les intérêts de l'Union africaine en lui fournissant les compétences techniques nécessaires dans le domaine de la prévention du terrorisme en Afrique ;
- (iii) est guidé par les objectifs et les principes inscrits dans le Statut Constitutif de l'Union Africaine, le Protocole relatif au Conseil de Paix et de Sécurité de l'Union Africaine, l'Accord de partenariat pour la prévention et la lutte contre le terrorisme, ainsi que dans le Plan d'action adopté en septembre 2002, de même que par les autres décisions pertinentes de l'Union, la Charte des Nations Unies et tout autre instrument légal que les pays africains auront adopté ;
- (iv) travaille en coopération avec des points focaux nationaux désignés par les Etats membres ;
- (v) développe son propre programme d'études et d'activités, y compris un budget pour chaque exercice financier, et ce, en collaboration avec les points focaux nationaux.

IV. OBJECTIF DU CENTRE :

L'objectif du Centre est de contribuer au renforcement des capacités de l'Union africaine dans les domaines de la prévention et de la lutte contre le terrorisme en Afrique. L'objectif final est l'élimination de la menace qu'il représente pour la paix, la sécurité et le développement de l'Afrique. A cet égard, le Centre devra centraliser les études et les analyses relatives au terrorisme et aux groupes terroristes, mettre en place des programmes de formation et organiser, avec l'appui des partenaires internationaux, des séminaires, des réunions et des colloques.

V. FONCTIONS:

1. Conformément à l'objectif qui apparaît dans la section , fonctions dévolues au Centre sont, entre autres, les suivantes
  - (i) aider les Etats membres de l'Union africaine à élaborer des stratégies de prévention et de lutte contre le terrorisme ;
  - (ii) définir des méthodologies pour la collecte, le traitement et la diffusion de l'information ;
  - (iii)
  - (iv) créer et entretenir une base de données couvrant diverses informations relatives à la prévention et à la lutte contre le terrorisme, en se concentrant plus particulièrement sur les groupes de terroristes en Afrique, ainsi que sur les experts et l'assistance technique disponible. La base de données et les analyses se rapportant à tous les Etats membres de l'Union ;
  - (v) promouvoir la coordination et l'harmonisation des politiques visant à renforcer la capacité des Etats membres en matière de lutte contre le terrorisme ;
  - (vi) entreprendre et diffuser périodiquement les résultats des analyses des politiques en vue de sensibiliser les Etats membres sur les tendances actuelles. Le Centre peut publier périodiquement les conclusions de ses recherches sous la forme d'un journal africain sur la prévention et la lutte contre le terrorisme ;
  - (vii) mettre en place des programmes de coopération avec des institutions de même type et/ou intéressées, nationale, régionale, continentale pour ce qui est de collecter des informations et les analyses des questions de prévention et à la lutte contre le terrorisme ;
  - (viii) entreprendre des études convergentes sur d'autres questions de sécurité mondiale liées au terrorisme qui représentent un danger pour la paix et la sécurité en Afrique ;
  - (ix) développer les capacités d'alerte précoce en vue de réagir rapidement, en intégrant le concept de la gestion des crises ;
  - (x) donner un avis technique et d'expert sur la meilleure manière pour l'Afrique de contribuer, avec plus d'impact, à l'effort international de lutte contre le terrorisme, notamment en œuvre des instruments internationaux pertinents pour les Etats membres de l'Union africaine ;
  - (xi) réaliser des études et faire des recommandations pour renforcer et à la standardisation des normes de coopération dans les questions de partage de l'information entre les Etats membres, d'entre aide, d'extradition, de police et de lutte contre le terrorisme aux frontières (terrestres, maritimes et aériennes) et
  - (xii) entreprendre des études et des analyses afin de déterminer les meilleures stratégies et méthodes pour mettre en œuvre ces recommandations.

financement du terrorisme ;

(xiii) organiser des ateliers, des séminaires, des programmes de formation pour le renforcement des Etats membres et des mécanismes régionaux de prévention et de lutte contre le terrorisme en Afrique

(xiv) soumettre au Président de la Commission des rapports annuels, pour examen par les organes délibératifs africaine. Lesdits rapports comprendront le bilan de l'année précédente et le budget pour les activités en prochain exercice financier.

2. Le Centre peut aussi avoir à s'acquitter de tâches qui sont confiées par la Commission de l'Union africaine ou par le Comité de sécurité dans le domaine de la prévention et de la lutte contre le terrorisme en Afrique.

VI. CODE DE CONDUITE:

1. Etant donné la nature sensible des questions traitées par le Centre pour sauvegarder sa crédibilité, le Centre :

(i) Devra maintenir un certain degré de confidentialité de sécurité draconiennes, lors de la collecte et de l'analyse d'informations et des données relatives au terrorisme.

(ii) Veillera à ce que les informations qu'il publie soient fiables et vérifiables.

(iii) Respectera les codes de conduite et d'éthique gouvernant la recherche et l'analyse.

(iv) Organisera régulièrement des colloques pour les experts afin de les conscientiser, d'aborder les problèmes et de favoriser les efforts visant à prévenir et à combattre le terrorisme en Afrique.

VII. COMPOSITION ET STRUCTURE:

1. Le Centre aura à sa tête un Directeur. Celui-ci rendra compte à la Commission par le biais du Commissaire en charge de la sécurité. La Commission élaborera un organigramme détaillé pour le Centre. Cet organigramme et cette structure seront approuvés par les organes de décision pertinents de l'Union africaine.

2. Le Centre sera doté d'une bibliothèque et d'équipements électroniques (logiciels et matériel).

3. Le Centre sera doté de personnel local et international. Le

personnel pour le Centre sera régi par le Règlement intérieur de

4. Le Directeur sera assisté par un Conseil consultatif, mis en place par le Président de la Commission. Le Conseil sera composé d'un représentant de chacune des cinq régions et d'un Représentant de chaque point focal du Centre et sélectionnés en consultation avec les membres, les CER. Des représentants de la Commission seront également nommés au sein du Conseil. Ce Conseil servira de la Commission pour l'examen et/ou l'évaluation périodiques des études et d'activités, du budget et des finances et d'autres aspects opérationnel et administratif du Centre en vue de la performance du Centre, conformément au Règlement intérieur de l'Union. Les autres fonctions suivantes :

- (i) réviser et évaluer les programmes d'études et d'activités pour s'assurer qu'ils sont orientés et réalisables et déterminé, conformes au mandat et aux fonctions contenues dans les Modalités, mis à jour selon la tendance sur le terrorisme et répondent aux besoins des Etats et l'Union ;
- (ii) réviser la structure et le budget du Centre compte tenu des besoins en vue de faire des recommandations de décision de l'Union ;
- (iii) faire des recommandations au Président de la Commission pour moyens d'amener le Centre à avoir une performance

VIII. FINANCEMENT:

1. Sans préjudice à l'autonomie et au Statut du Centre en tant que la Commission,

- (i) Le Centre sera financé par le budget régulier et par le financement extrabudgétaire devant être proposé par la Commission ;
- (ii) Le Centre prépare son budget annuel et le soumet à l'Union africaine pour examen et approbation par les organes compétents de l'Union.

IX. CONDITIONS DE SERVICE:

Les conditions de travail et termes de service, notamment la rémunération du Centre, seront basés sur le Règlement intérieur de l'UA.

Aide - Plan du site - Archives - Bases de données - Webmaster

© CAERT, 2007. Tous Droits Réservés.

- urgent and competing demands on its revenues.
- Prevalence of extreme poverty is often a direct cause for the other factors that undermine the capacity of the country to implement any regulatory or law enforcement measures: informal economy, and lack of skilled labor.
  - The size of the financial sector may not have direct bearing on the capacity of the country to implement AML/CFT measures, it is however relevant to defining low-capacity countries in this context for the following reasons:
    - The size of the banking sector specifically and the financial sector more generally is indicative of the level of modernity and organization of the economy of the country.
    - The development of the financial sector affects directly the methods of payment and the level of reliance on cash in conducting transactions;
    - It is also indicative of the level of formality of the economy, and
    - Finally, the lack of development of the financial sector was observed as a common feature amongst all the countries that triggered the questions leading to this work.

38. Comparative Table in the US State Department's International Narcotics Control Strategy Report (Source: Comparative Table, International Narcotics Control Strategy Report, US Department of State, March 2006):

	Actions By Governments															
	Criminalized Drug Money Laundering	Criminalized Beyond Drugs	Record large Transactions	Maintain Records Over Time	Report Suspicious Transactions (NMP)	Financial Intelligence Unit	System for Identifying/Forfeiting Assets	Arrangements for Asset Sharing	Cooperates w/International Law Enf.	Int'l Transportation of Currency	Mutual Legal Assistance	Non-Bank Financial Institutions	Disclosure Protection "Safe harbor"	States Party to 1988 UN Convention	Criminalized Financing of Terrorism	Int'l Terrorism Financing Convention
Angola	Y	N	N	N	N	N	N	N	N	N	Y	N	N	Y	N	3
Benin	Y	N	Y	N	M	N	Y	N	Y	Y	N	N	Y	Y	N	9
Botswana	Y	Y	Y	Y	M	N	Y	Y	Y	Y	Y	N	Y	Y	N	12
Burkina Faso	N	N	Y	N	N	N	N	N	N	N	N	N	Y	Y	N	3
Burundi	N	N	N	Y	N	N	N	N	Y	N	N	N	Y	Y	N	3
Cameroon	Y	Y	Y	Y	M	N	Y	N	N	N	N	N	Y	Y	N	3
Cape Verde	Y	Y	Y	M	N	Y	N			Y			Y	N	N	7
Chad	Y	Y	Y	Y	M	N	Y	N	N	Y	N	N	N	Y	N	8
Comoros	Y	Y	N	Y	M	N	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	14
Congo (Dem. Rep.)	Y	Y	Y	Y	M	N	Y	N	N	N	Y	Y	Y	Y	N	10
Congo (Republic)	Y	Y	Y	Y	N	M	N	N	N	N	Y	Y	Y	Y	N	10
Côte D'Ivoire	Y	Y	Y	Y	M	N	Y	N	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	13
Equatorial Guinea	Y	Y	Y	Y	M	N	N	N	N	N	N	N	N	N	Y	6
Eritrea	N	N	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	N	N	Y	N	N	5
Ethiopia	Y	Y	Y	Y	M	N	N	N	N	N	N	N	Y	N	N	6
Gabon	N	N	Y	Y	M	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	3
Gambia, The	Y	Y	N	Y	M	N	Y	N	N	N	N	N	Y	Y	N	8
Ghana	Y	Y	N	Y	N	N	Y	N	Y	Y	Y	Y	N	Y	N	10
Guinea	Y	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	Y	N	Y	3
Guinea-Bissau	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	Y	N	N	1
Kenya	Y	N	Y	Y	P	N	Y	N	Y	Y	Y	N	N	Y	N	9

ANNEX 3

Overview of answers of assessor bodies to Questionnaire on existing tools for assessing low capacity countries

Question 1: Is the assessment preceded by a self evaluation or some kind of risk analysis? If so, please describe. If not, why not? Does the assessment include a risk analysis?	
WB	<p>According to the commonly used Detailed Assessment Questionnaire, countries are supposed to provide a description of the situation of money laundering and terrorist financing. This section is designed to provide a sense of the risks involved. Also, as part of the preparation for the assessments, the law enforcement expert typically considers publicly available information to try to understand the crime situation in the country. It is important to note, that in low capacity countries the questionnaire are hardly ever completed. To deal with this situation, the world bank conducts pre-assessment preparatory workshops using video conference tools and assessment teams dedicate time to in-depth discussions with the authorities during the on-site visit to reach a view (together with the authorities) on the country's risk-profile and vulnerability, and aim at reflecting this view in the relevant part of the Detailed Assessment Report.</p>
IMF	<p>Prior to the 'on-site' assessment mission, countries complete and submit a "Detailed Assessment Questionnaire" (DAQ) which address the general ML/FT situation in the country, the AML/CFT measures put in place, including the implementation measures and the results obtained. On some occasions, there may be a 'pre-assessment' exercise aimed at ensuring that the country is sufficiently prepared for the assessment process.</p> <p>The DAQ seeks information about countries' ML and FT risks. The assessors generally do not conduct an independent risk assessment prior to the assessment.</p> <p>The assessment does not include a risk analysis as such, and indeed Fund staff notes that to date insufficient attention has been paid by the international community to defining ML and FT risk analysis and developing tools to do such work in a meaningful fashion. In accordance with paragraphs 17 and 18 of the Methodology, however, the assessors will examine the degree to which country officials may take ML and FT risks into account in the country's AML/CFT system, and specifically with respect to measures required to be taken by financial institutions. Recommendation 5 and its essential criteria also provide for the possibility for assessors to consider sectoral or institutional risks in the assessment of implementation.</p>
APG	<p>Yes. All jurisdictions are asked to complete a Mutual Evaluation Questionnaire (MEQ) which essentially mirrors the format of the MER. This is requested to be completed one month in advance of an on-site visit. This document is utilized to prepare the Mutual Evaluation Team, and can (depending on ultimate accuracy) be incorporated into the draft report. The APG does not however currently require, nor provide direct support for, the jurisdiction to conduct a comprehensive national risk analysis beyond what's included in the MEQ. Such risk analyses are complex and there is a clear need for guidance/support on such assessments.</p> <p>With respect to technical assistance and training (TA&T), and with some particular recommendations, some self-evaluations may be carried out in order to assess what progress may be made prior to the assessment going ahead –i.e. identifying the most significant gaps and seeking technical assistance to fill as many as possible prior to the MEQ and on-site visit. This information may be presented in a TA&T matrix format, clearly identifying the priorities. Members of the APG Donors and Providers Group (DAP Group) may assist with the preparation of the matrix and in delivering the pre-ME assistance.</p> <p>The APG's NPO Sector Review/self-assessment program supports all APG jurisdictions to undertake a self-assessment of the arrangements with their NPO sector. This can be useful in the preparation for the Mutual Evaluation.</p> <p>The APG Secretariat holds seminars with APG members that are going to be assessed to assist them to prepare for the Mutual Evaluation – explaining the process, advice on steps they need to take to efficiently prepare. As a more recent development there have been additional videoconferences set up – some of which have involved preparatory support by donors - for a number of low-income countries which are going to be</p>

	summary) to build on this set of recommendations to identify the most crucial ones and to define a proposed "road-map" (prioritization and sequencing) on this basis, tailored to the country situation (and its risk profile).
IMF	<p>Clearly, some Recommendations are more important than others. The FATF has identified Recommendations on criminalization, customer identification, suspicious transaction reporting, and international cooperation that applicants for FATF membership must be "largely compliant" with in order to be accepted as an FATF member. In contrast, for example, Recommendation 19 is considerably less important. Measures described in the various Recommendations may also be prioritized by countries in developing action plans for working with technical assistance providers and developing AML/CFT systems.</p> <p>IMF staff does not believe, however, that some Recommendations should be overlooked for purposes of assessing compliance. If assessors were to assess only certain Recommendations (the choice of which could vary per country), it would be difficult to compare assessment results and this would hamper the creation of a level playing field for comparisons among countries. This could undermine the standard and does not appear to be an appropriate response to a global issue.</p>
APG	The APG does not prioritise recommendations for the purposes of assessment. However, the APG may be able to provide some comments in respect of priority next steps in the MER. That is, priority recommendations being linked to statements of priority in recommendations.
UN/CTED	UN/CTED accepts that the 40+9 form an integrated whole. However, given the provisions of resolution 1373 (2001), CTED is particularly interested in recommendations that relate to the scope of the offences, and to international cooperation (R. 35), mutual legal assistance and extradition (R. 36, R.37, R.38, R.39), and the Nine Special Recommendations on terrorist financing. These issues simply reflect the priorities of the Committee's work and are not intended as recommendations of core priorities to apply to any other organization's work.
Question 4: Does the assessment include technical assistance? If so, how is it combined?	
WB	Assessments carried out by the Bank are often followed up by a comprehensive TA program (if and when the country expresses interest in Bank assistance). Discussions on TA needs and possibilities are deferred until the finalization of the assessment process.
IMF	<p>As a matter of Fund internal law, assessments constitute technical assistance that feed into the Fund's surveillance of its member countries. As a matter of practice, however, assessments are a very distinct and particular type of Fund mission, and they are not combined with other types of technical assistance. The end product of compliance assessments is also distinct from other, more traditional forms of TA activity. For example, detailed assessments and their final reports cover all Recommendations and Essential Criteria whereas TA can deal with any specific aspect of the recommendations and eventually the TA report will cover only the specific issue covered under the TA activity, as requested by the member country.</p> <p>A compliance assessment may result in further TA to a particular country, at its request, based on the plan of action defined on the basis of the recommendations of the assessment. The plan will typically address all deficiencies noted by the assessment team, including non-compliant ratings.</p>
APG	<p>All APG MERs try to include details in the Recommendations for future action, including identifying areas that may benefit from TA&T support.</p> <p>After the MER has been adopted, the report is available to members of the APG DAP Group. Individual TA&T sessions with the DAP Group are held immediately following the APG Plenary to follow up on recommendations for priority 'next steps' which may require TA&T. There is no ratings-linked mechanism for TA&T follow-up.</p> <p>As stated above, various members of the APG DAP Group are becoming increasingly engaged with assisting jurisdictions to prepare for mutual evaluations. This is of considerable value as it strengthens the understanding of the jurisdiction in the donors and, therefore, the follow up work that can be carried out.</p>
UN/CTED	Yes. The facilitation of technical assistance is a core element of CTED's assessment. The report of an on-site visit includes a set of recommendations that form the basis for identifying technical assistance needs. The recommendations are prioritized in terms of urgent, short-term and longer-term objectives, which, in effect, become the basis of a roadmap for discussion with the State of further TA and implementation. CTED then makes a clear distinction between those recommendations which it believes the State has the capacity to implement without further technical assistance and those which it does not. CTED is not a provider of TA; its

	language would indicate priority and sequencing issues for particular recommendations on steps for future action.
UN/CTED	A roadmap must be individually tailored to the circumstances of each State.
Question 7: Is your approach subject to a certain timeframe? If not, how do you structure your procedure?	
WB	Technical assistance and reform within countries cannot be subjected to strict timeframes. In designing our assistance we try to maintain the momentum by implementing the various stages of the program within short timeframes, but it depends entirely on the receptiveness and absorptive capacity in the country concerned.
IMF	There is no universal timeframe for implementation. However, in order to start and continue a TA program, the countries' officials and politicians need to show a willingness to work on AML/CFT, including by but not limited to submitting a TA request, and a country needs to show a long-term commitment and continuous progress in this area. Staff tries to design road maps with countries authorities that do include timeframes for specific steps.
APG	The ME process itself is obviously governed by timeframes. Beyond that, the jurisdiction themselves largely create their own timeframe. As discussed above, there is a 12 month reporting back timeframe against ME recommendations which is a formal part of the ME procedures.
UN/CTED	Yes. Recommendations are subject to a timeframe agreed with the State.

Memo

Aan Deelnemers Algerije bezoek
Van [REDACTED]
Datum 28 november 2007
Onderwerp Terrorismefinanciering / Witwassen

---

1. Inleiding

Zowel nationaal als internationaal is er veel op het terrein van de bestrijding van terrorismefinanciering ondernomen. In het bijzonder na de aanslagen van 11 september 2001 zijn er verschillende aanvullende maatregelen genomen om terroristische activiteiten, en de financiering daarvan, tegen te gaan. De rol van het Ministerie van Financiën is hierbij ook in het bijzonder de kwetsbaarheid van de financiële sector voor terrorismefinanciering te verminderen. Enkele belangrijke stappen zijn geweest: het uitvoeren van bevriezingsbeslissingen (van tegoeden van terroristische organisaties), het aanpassen van het anti-witwas systeem voor anti-terrorismefinanciering en het strafbaar stellen van (de financiering van) terrorisme.

Veel van de maatregelen vinden hun basis in internationale afspraken. Zo zijn er tegoeden bevroren van personen en organisaties die voorkomen op lijsten die door de VN en EU zijn opgesteld. Daarnaast heeft de Financial Action Task Force (FATF-GAFI) negen speciale aanbevelingen uitgevaardigd om financiering van terrorisme tegen te gaan. Vele daarvan zijn inmiddels uitgewerkt op EU en nationaal niveau. De aanbevelingen gaan over:

- Uitvoering van bevriezingsbeslissingen,
- Strafbaarstelling witwassen en terrorisme
- Adequate meldingssystemen en effectieve opsporing van ongebruikelijke/verdachte transacties
- Adequaat systeem voor identificatie van klanten
- Registratie transacties ('papertrail')
- Effectief toezicht op financiële sector
- Effectieve internationale samenwerking en informatie-uitwisseling
- Verminderen kwetsbaarheid non-profitorganisaties voor misbruik terrorismefinanciering
- Het tegengaan van grensoverschrijdend cash geldvervoer.

2. Door en in Nederland zijn in grote lijnen sinds september 2001 de volgende maatregelen getroffen:

- **Bevriezen van tegoeden:** Nederland heeft samen met de VS de aanzet gegeven om best practices op het gebied van bevriezing van tegoeden vast te stellen. Deze best practices zijn later, in FATF-verband, tot wereldstandaard verklaard. In die best practices ligt meer nadruk het inzetten van bevriezingsmaatregelen bij het voorkomen van terroristische acties. Er is een Financial Sanctions Protocol opgesteld die de procedures beschrijft om snel namen van te bevriezen 'entiteiten' (personen/organisaties) te verspreiden en te verwerken.
- **Het Financieel Expertisecentrum** is opgezet als schakel voor samenwerking tussen inlichtingen- en opsporingsdiensten, belastingdienst en financieel toezichthouders.
- **Toezicht op geldtransactiekantoren:** Regulering van geldwisselen en money transfers waardoor drempels voor witwassen en terreurfinanciering verhoogd zijn
- **Herziening rechtspersonenrecht:** op initiatief van de minister van Financiën heeft de MR besloten om de verklaring van geen bezwaar bij oprichting van BVs en NVs te laten vervallen (immers, waarom zou men zich laten goedkeuren als boef als men gewoon een 2e hands of plank-BV kan kopen) en te vervangen door een doorlopende screening van de (uiteindelijke) eigenaren, bestuurders en beleidsbepalers van BVs, NVs en stichtingen. Op die manier kan Bona Fide NL aan de slag, terwijl malafide personen weggehaald kunnen worden, o.a. als bestuurders van haatzaaiende of terreurdikende stichtingen.
- **Non-profit sector:** Gelet op internationale indicaties dat goede doelen en andere stichtingen misbruikt zouden kunnen worden voor de financiering van terrorisme, is besloten dat wetgeving zal worden geïntroduceerd die stichtingen ertoe zal verplichten hun jaarrekeningen te publiceren. Nationaal wordt voorts gestreefd naar zelfregulering, die in overeenstemming met de aanbeveling van de FATF terzake en de wensen van de sector zelf, transparantie en goed bestuur, van goede doelen vraagt.
- **Meldpunt Ongebruikelijke transacties:** De wet Melding Ongebruikelijke Transacties is aangepast waardoor er voor financiële instellingen naast de verplichting om transacties te melden die verband kunnen houden met witwassen ook formeel de verplichting hebben om transacties te melden die verband zouden kunnen houden met de financiering van terrorisme. Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties ontvangt deze meldingen. Om ervoor te zorgen dat die meldingen direct daar komen waar ze horen, namelijk in het hart van de opsporing, is het Meldpunt verplaatst van ambtelijk Justitie naar de KLPD (de nieuwe naam is FIU Nederland). In een bijlage

wordt kort het Nederlandse anti-witwassysteem uiteen gezet. Dit systeem is er sinds enkele jaren ook op gericht om terrorismefinanciering tegen te gaan.

3. Bilaterale samenwerking Algerije-NL

Naar aanleiding van het bezoek van Algerije is vanuit Minister van Financiën/Justitie toegezegd om te pogen de weg vrij te maken voor TA door NL FIU aan Algerije FIU. Meer in het bijzonder om Algerije bij te staan bij de voorbereiding bij het verkrijgen van het lidmaatschap voor de Egmont groep (om zo informatie uitwisseling op het gebied van witwassen en terrorismefinanciering mogelijk te maken). Dit is tot op heden een moeizaam proces. Dit houdt verband met de ratificatie van verdragen inzake de mensenrechten.

Voorts bestaat er een obstakel wat betreft capaciteit bij het FIU Nederland, welke onlangs een reorganisatie heeft afgerond. TA lijkt momenteel te worden beperkt tot de TA die nu loopt. Vanuit het Ministerie van Financiën bestaan er geen mogelijkheden om het FIU andere keuzes te laten maken. Meerdere verzoeken van onze kant hebben nog niet geleid tot het gewenste resultaat.

4. Bijlagen

Bijlagen (in dit memo):

1. Nederlands-Marokkaanse startconferentie terrorismebestrijding (15-20 juli 2007).
Conclusies t.a.v. Terrorismefinanciering.
2. Conference on countering the financing of terrorism, maart 2006. Conclusies. (Engels)
Toelichting: Uitkomsten van deze conferentie zijn door MinFin verder gebruikt als leidraad afgelopen periode. Bijvoorbeeld de NL inzet voor een andere evaluatie van low income countries (zoals Algerije). Maar ook de nadruk op informatiedeling (bijv. FEC) en meer richten op de daadwerkelijke opsporing (meer opsporingscapaciteit i.p.v. nieuwe regels en nader ontwikkelen van de samenwerking met private sector).
3. Beschrijving anti-witwassysteem van Nederland (Engels).
4. Korte beschrijving Algerije en MENAFATF.

Bijlagen bij dit Memo:

5. MOU MENAFATF
6. Jaarverslag 2006 MENAFATF
7. AML/cft implementation in low capacity countries, Discussion paper

Bijlage 1

1. Nederlands-Marokkaanse startconferentie terrorismebestrijding (15-20 juli 2007). Conclusies t.a.v. Terrorismefinanciering.

Tegengaan financiering terrorisme:

De Marokkaanse delegatie had explicet de wens uitgesproken om te spreken over de bestrijding van terrorismefinanciering (TF) in brede zin.

Zowel het feitelijk detecteren van TF als het daarvoor benodigde financiële toezichtskader zijn uitgebreid besproken. De delegatie bracht een bezoek aan DNB, waar een algemene inleiding op het financiële toezicht en het toezicht op de Sanctiewet in het bijzonder werd gegeven. Marokkaanse delegatie verzorgde zelf eveneens een presentatie over de aanpak van TF in Marokko. Min Fin presenteerde vervolgens de Nederlandse positie en inzet binnen de FATF. Het Financieel Expertisecentrum verzorgde een presentatie over de samenwerking van verschillende overheidsorganisaties in de strijd tegen financiële criminaliteit en terrorismefinanciering. ECORYS, (onderzoeks- en adviesbureaus en is gespecialiseerd in economisch onderzoek en advies) presenteerde de studie die is gedaan naar de financiële corridor tussen Marokko en Nederland. Het bezoek aan de Financial Intelligence Unit Nederland leverde een schat aan informatie voor de Marokkanen op. Deze organisatie verzamelt en verwerkt de meldingen van ongebruikelijke transacties die door onder andere de financiële sector worden gedaan. Deze meldingen gaan voornamelijk over witwassen maar ook meldingen van TF komen hier terecht. Ook bij FIU Nederland is ingaan op de financiële corridor tussen Marokko en Nederland. Daarnaast is de rol en totstandkoming van FIU Nederland toegelicht, waar de rol in het kader van de bestrijding TF dieper is uitgelicht.

Concrete samenwerking is voorzien op hieronder vermelde thema's:

- Het Ministerie van financiën zal als intermediair optreden om een dialoog op gang te brengen tussen de Marokkaanse en Nederlandse centrale bank. (o.a. het onderzoeken van de mogelijkheden toegang van Marokkaanse banken tot Nederlands grondgebied, samenwerking op het gebied van toezicht en het onderzoeken van de mogelijkheden om migranten geldstromen via formele kanalen)
- Het onderzoeken van de mogelijkheid tot kennisuitwisseling tussen de Nederlandse FIU en de Marokkaanse FIU (o.a. kennisuitwisseling over het door NL gebruikte informatiesysteem en de benodigde software alsmede kennisuitwisseling over het doen van operationele analyses).
- Besprekking van praktische vormgeving van mogelijke Nederlandse ondersteuning van de voorbereiding van het Marokkaanse lidmaatschap bij de Egmont-groep.
- Het onderzoeken van mogelijkheden om de praktische toepassing van het bestaande verdrag tot uitwisseling van fiscale informatie te verbeteren. Sinds 1977 bestaat een Verdrag met daarin een

specifieke paragraaf over uitwisseling van informatie. Nederland acht het verloop in de praktijk hiervan niet goed en wenst hierin verbetering aan te brengen.

Bijlage 2. CONFERENCE ON COUNTERING THE FINANCING OF TERRORISM

THE HAGUE

16 March 2006

NB. Uitkomsten van deze conferentie zijn door MinFin verder gebruikt als leidraad afgelopen periode. Bijvoorbeeld de NL inzet voor een andere evaluatie van low income countries (zoals Algerije). Maar ook de nadruk op informatiedeling (bijv. FEC) en meer richten op de daadwerkelijke opsporing (meer opsporingscapaciteit i.p.v. nieuwe regels en nader ontwikkelen van de samenwerking met private sector)

Ministerial Conclusions

In the past four years significant progress has been made in the fight against terrorist financing. Several instruments have been created putting up a barrier against terrorists and terrorist organizations misusing the financial sector. All countries, international institutions concerned and the private sector, now face the challenge of expanding and refining their systems and ensuring that we come to a global effective and comprehensive system.

The partnership of the financial sector (not only banks but also insurance industry, securities industry, money remitters and others) is key in an effective fight against the financing of terrorism and with that an effective fight against terrorism.

We strongly encourage the leadership of the Ministers of Finance around the globe when facing this challenge. They have the ultimate responsibility for ensuring an appropriate exchange of information with the private sector and for the existence of an effective financial toolkit for countering concrete terrorist financing risks. We see the establishment of mutual trust and awareness of each other's responsibility, the development of sufficient tools and instruments and ensuring sufficient exchange of information as key priorities for Finance Ministers.

We welcome the participation of so many countries and international organisation these two days and hope that this will ensure effective follow-up within countries around the globe as well as in relevant international fora such as the Financial Action Task Force, the United Nations, the European Union and the Association of South East Asian Nations (ASEAN)

Furthermore we hope that we can inspire Ministers of Finance to take their responsibility in this area. We therefore propose to discuss the outcomes of this conference at the upcoming G- 20 meeting

Enhancing the effectiveness of financial investigations

Ministers agreed on the need for enhanced financial investigation as a standard component of (criminal) investigations into terrorist activity. The need to further improve the effectiveness of financial investigation

as part of the fight against terrorism was underlined.

Investigations should focus on the broad spectrum of terrorist financing. This includes the financing of attacks but moreover the sustaining of terrorist networks abroad. Furthermore the financial footprints of designated persons and entities should be the subject of investigations.

It needs to be recognised that financial intelligence not only plays a vital role in the investigations into terrorist activity. Financial investigation should also be used to recognize potential threats within the financial sector.

Several instruments to enhance the effectiveness of financial investigation were discussed. More specifically, instruments to ensure that all relevant domestic information and international financial information, coming from both public and private authorities, is gathered, analyzed and applied towards counter-terrorism investigations. It was underlined that such co-operation requires both the legal possibilities to exchange information as well as the building of trust between all stakeholders.

Ministers put emphasis on:

- The need for financial investigation that serves the gathering of pro-active intelligence in addition to the investigations that take place after terrorist attacks.
- The development of operational interagency task forces to ensure an expedited low threshold exchange of information among investigative authorities and avoid conflict between possible counter-terrorism actions. These should include intelligence services, police, customs, tax revenue services, financial regulators, public prosecution, FIU's, and other investigative authorities.
- The exploration of the use of specialized services for analyzing and data-mining of financial intelligence initiated by the Ministries of Finance.
- The need to lower the thresholds for exchange of information with foreign counterparts. These possibilities should be further elaborated in the appropriate international fora in order to agree on practical operational measures in this field.
- The need for countries (worldwide) to invest in training programs for financial investigation.

Ministers welcomed the European Commission / Europol initiative to promote the use of financial investigation via common minimum training standards in the EU Member States. We look forward to the establishment of funding under the forthcoming EU framework programme on Security and Safeguarding Liberties for the Prevention of and Fight against Crime.

Effective use of information from financial investigations; adjusting financial controls that are

designed to protect the financial sector in reaction to actual threats

Information from financial investigations and other typologies should be used to the fullest extent possible to help the financial sector to recognize possible threats and suspicious transactions. At the same time information about specific risks or threats gathered through financial investigation should be used to the fullest extent possible in order to apply targeted financial controls. These controls can range from targeted freezing orders to specific advisories to apply enhanced customer due diligence or reporting obligations in relation to certain entities.

Information should focus on both the actual funding of terrorist attacks and terrorists as well as on characteristics regarding the storing and moving of terrorism-related funds within the financial sector.

To summarize information could take different forms such as:

- Concrete freezing orders;
- specific threat or risk information and targeted advisories;
- specific feedback from court cases;
- red flag indicators;
- broader trends and typologies;
- general risk assessments.

Ministers underlined that the development of guidance as mentioned above should be a priority nationally as well as in the relevant international fora. Jurisdictions should, where possible, share their findings and experiences in the broadest possible way. Furthermore, Ministers call upon the Financial Action Task Force to adopt this subject as part of its typology program for 2006-2007.

Communication between the public/private sector Financial institutions have a clear interest in avoiding any links with financing of terrorism. They have made it clear they stand ready to contribute, within their capabilities, to the prevention and detection of funds being made available to persons or institutions connected to international terrorism.

Cooperation between the public and the private sector should be built on mutual trust and requires an effective exchange of information. It is the task of the Ministers of Finance to ensure that there are clear points of contacts and a clear distribution of responsibilities within governments to ensure a systematic provision of relevant information to the private sector.

It is the task of senior management of financial institutions to ensure awareness within their institutions from top to bottom of the need to keep terrorists and other criminals from misusing the financial sector and to ensure that they have systems, informed by public information, in place to adequately assess risks, know their customers and report suspicions to law enforcement.

The intelligence-led and risk-based approach that forms the basis of our counter terrorism effort requires us to change the way that government agencies, financial supervisors and the financial sector work together as a single team. It does not only require an extensive exchange of information but also a thorough understanding of each other's goals, responsibilities and possibilities.

Ministers agreed that in order to optimize the implementation of the counter terrorism efforts countries should have the appropriate national responses in place to allow and ensure the necessary exchange of information between the public and the private sector on all levels. Such responses could include:

- Clear public sector confirmation of the importance it places on the practice of sharing public sector information with the private sector.
- Structures which lead to coordinated, effective and swift communication between the public and private sector to counter the financing of terrorism.
- Advisory groups of industry and government representatives to ensure that the public and private sector work together to develop effective risk based guidance.
- A network of specific points of contact in financial institutions with regards to the communication of specific threat information for example through security vetted staff members.

Furthermore countries and international organisations should consult financial institutions on policy issues relating to AML/CFT as early as possible. This way, implementation problems can be recognized and addressed in an early stage and unnecessary administrative burdens can be prevented.

Ministers propose that the Financial Action Task Force takes on the challenge of gathering and evaluating the systems for communicating with the private sector used in the various countries, in particular on the issue of terrorist financing, in order to come to best practices in this regard.

Obstructions in information exchange The financial markets are not limited to national boundaries, nor are the institutions which operate on this market. It has to be recognised that large conglomerates operate beyond national boundaries. International and national measures prescribe obligations for private financial institutions to implement counter terrorism instruments which require information exchange between and

within institutions. Simultaneously information exchange is bound to data protection regulation, making compliance with counter terrorism measures extremely hard to achieve. The conflict between obligations to manage integrity risks and restrictions in the field of information exchange requires legislative revision.

Given the international dimension of terrorist financing on the financial markets maintaining the corporate integrity can only be accomplished if information on clients and transactions, where there are suspicions, can be exchanged between parts of a financial conglomerate or between financial institutions.

Countries should enhance the possibilities and, where possible, lift legal obstacles to exchange relevant information in the fight against terrorist financing and money laundering within the private sector, notably between financial institutions and within international financial conglomerates. We note the work being taken forward in the FATF on mapping out the international restrictions on information exchange between and within financial institutions and believe the importance of this work has been demonstrated by the issues discussed at this conference.

Helping countries towards improved implementation of the FATF-recommendations.

It is important to realise that all countries are at risk of being misused by those who finance terrorism, not only those countries that have suffered from terrorist attacks or currently experience a terrorist threat. It is also important to recognize that these risks apply regardless of the level of development of countries.

We stress the importance of raising awareness of AML/CFT risks, and of ensuring that there is the political commitment and urgency to counter these threats in all countries. AML/CFT should be considered an integral part of combating crime generally and as an element of good governance. The development of a sound and corruption proof institutional framework in the financial sector is a pre-condition for an effective CFT structure. Conversely, an effective framework to protect the integrity of the financial sector is a pre-condition for balanced and sustainable development and economic growth.

Since basic measures to combat money laundering such as customer due diligence also form the foundation for the fight against terrorist financing, AML and CFT measures should be considered as a package.

While recognizing that the ultimate objective for all countries is to fully implement the FATF 40 + 9 recommendations, it should be recognized that the pace at which this can be achieved varies from country to country. Countries in all categories face certain limitations, but in particular low income countries have capacity and resource constraints that inhibit their ability to implement all the necessary measures simultaneously. Ministers agreed that this requires further work in the FATF and other international fora to help countries with significant resource constraints progressively implement a full AML/CFT system.

Ministers recommended that for countries with severe resource constraints further consideration be given to assessment mechanisms and technical assistance processes that allow for the identification of clear priorities and a roadmap towards full implementation of the 40 + 9 recommendations. This should allow such countries to focus on the most fundamental requirements and largest threats first before they move on to a more comprehensive level of implementation. All the relevant international organisations should join this effort under the leadership of the FATF.

Based on this road map:

- The provision of customized technical assistance should be further enhanced. Existing Trust Funds could be used to this effect.
- Coordination mechanisms for technical assistance should be further improved. Donors should support these coordination processes, both by providing the necessary financial means and by actively using these mechanisms.
- Regional organisations (FATF-Style Regional Bodies) should play an important role in bringing together the demand and supply of technical assistance, for example by organising separate country coordination meetings in the margin of their Plenary meetings.
- Recipient countries should remain in the "driver's seat" and should have appropriate internal coordination mechanisms to agree on their technical assistance needs.
- Recognition should be given to the contribution the private sector can make to the technical assistance.
- International organisations, in particular the World Bank and the UN, should further strengthen technical support and guidance to countries in the transition from informal to formal systems for both domestic and cross border remittances.

Bijlage 3. The Netherlands AML/CFT System

I. Introduction

1. In this document we have formulated this summary description of our AML system. However, our legislation will be amended in the near future pursuant to the 3rd European Money Laundering Directive. Therefore it needs to be taken in consideration that the description might not be completely accurate.
2. The policies against Money Laundering and the Financing of Terrorism are embedded in the Integrity policy of the Minister of Finance, in co-operation with the Minister of Justice. The main aim of this policy is to prevent criminals and terrorists from (mis)using the financial system.\
3. AML policies have been developed since the mid 1980s, simultaneously with the development of the FATF. Therefore, most of the features of the Netherlands AML systems are directly derived from the FATF recommendations. After the revision of the FATF-recommendations in 1998, the Netherlands has adapted its system to the new recommendations. In 2001, the mandate of the FATF has been extended to include the fight against terrorism. The implementation of the 8 special FATF-recommendations on TF has been linked to existing AML policies. Next to that, new policies for CFT have been introduced.
4. Although the Netherlands AML/CFT system is based on the FATF recommendations, the Netherlands does not limit itself to these recommendations. Of course, the Netherlands is bound to the provisions of the 1st and 2nd European Money Laundering Directives ("the EU directive"). Second, many other international agreements, like United Nations Security Council Resolutions, or treaties, like the Palermo Treaty, do shape the Netherlands AML/CFT system. Whenever deemed necessary, the Netherlands does enact laws and issue regulations that go beyond any international obligation. An example could be the Act on Money Transaction Offices (Wet inzake Geldtransactiekantoren), that enabled the authorities to exert full supervision on money transfer and bureaux de change, with an obligation to identify all customers.

II. Legislation en regulations

5. Below is an enumeration of the most important laws and regulations that govern the Netherlands AML system.

III. Penalization of Money laundering article 420bis Penal code

6. Important is the penalization of ML in the Penal code, articles 420bis and further. Before the separate ML penalization was introduced, ML was legally fencing of money. With the enactment of 420bis and further, the Netherlands has implemented the main recommendation of the second mutual FATF evaluation. Legally, there is still no difference between proving the fencing of money or ML as a separate offence: both do not require a direct or proven link between the predicate

offence and the money laundered. The concept of predicate offences is in the Netherlands broadly interpreted, as all offences are designated as predicated offences. In practice this means all offences with a maximum of more than one year imprisonment (although there are some less punishable predicate offences).

IV. Disclosure of Unusual Transactions Act (Wet Melding Ongebruikelijke Transacties, wet MOT)

7. Together with the Identification of Services Act (WID) and the penalization of ML, the Disclosure of Unusual Transactions Act (Wet MOT) is the heart of the AML-system in the Netherlands. These three laws would most probably in many other countries be the anti money laundering act. In the Netherlands, it is split up.
8. The Disclosure of Unusual Transactions Act (Wet MOT) is composed of seven chapters. Chapter one contains definitions. Chapter two creates the MOT (the Office for Disclosure of Unusual Transactions = FIU) and regulates its duties and organization. Chapter three is the reporting duty. Chapter four sets up the BC MOT (Advisory committee to the ministers of Finance and Justice on the functioning of the Disclosure of Unusual Transactions Act), chapter five is the basis for the supervision on the reporting duty and chapter six is the basis for the secrecy requirements. Chapter seven consists of some formal transitional provisions for the enactment of the law.
9. The main characteristic feature of the Dutch reporting system is that it is based on what we call "unusual transactions" (UTRs). The most important difference with STRs (suspicious transactions reporting) is that there is no legal requirement for a link between the reporting of a transaction and a predicate offence. Therefore, reporting institutions can report whenever they feel that an (attempted) transaction is unusual or, to use a synonym, "strange". The information gathered by the MOT and forwarded to the BLOM (see paragraph 22) can be used for any investigation, not only for ML investigations.
10. UTRs are reported on the basis of the lists of indicators. These lists can be split up according to different features. Indicators are enacted by a ministerial decree / royal decree and are based on typologies.
11. UTRs can be split up into objective indicators and subjective indicators. Objective indicators are internationally mostly named currency transaction reports (CTRIs). The CTRIs focus on a threshold, above this threshold an institution has to report a transaction, regardless of their judgement. The subjective indicators are partly similar to the internationally common STRs (like the indicator "suspicion of ML", but without the legal requirement of a legal suspicion of ML), partly they consist of (sub-) indicators that point at unusual or strange behaviour that might eventually

lead to the detection of ML. (like the sub-indicator "customer seems to act as straw men").

12. Indicators can also be split up according the industry they are enacted for. Every industry has its own list of indicators. Nonetheless, all the indicator lists are similar, they share some indicators (like the "smurfing-indicators").
13. Below is a table of industries that are required to report unusual transactions, inclusive supervisors.

Central Bank of the Netherlands (DNB)	<ul style="list-style-type: none"> - Credit institutions - Casinos¹ - Credit card institutions - Bureaux de change - Money transfer institutions - Investment funds - Company Service providers - Life insurers
Financial Markets Authority (AFM)	<ul style="list-style-type: none"> - Securities - Asset managers - Insurance brokers
Bureau Financial Supervisor (BFT)	<ul style="list-style-type: none"> - Accountants - Lawyers - Tax advisors - Notaries
National Tax authority (Belastingdienst, unit MOT)	<ul style="list-style-type: none"> - Real estate agents - Dealers in high value goods: - Precious metals - Jewellery - Vehicles (cars e.g.) - Ships
Precious stones	

¹ "Holland Casino", is the state owned Casino in the Netherlands. It is the only casino with a licence to operate in the Netherlands. Holland Casino has branches in 12 locations in the Netherlands. All customers are identified and are constantly taped on CCVS (Closed Circuit Video System). Internet Casino's are not legal in the Netherlands, foreign internet casino suppliers, wherever located, are not allowed to offer their services to people in the Netherlands (confirmed by court orders).

Antiques

14. Legally, the reporting obligation is determined according to the service that is offered. So, although in day-to-day speak (as in the table above) one would refer to an industry that is covered by the reporting obligation, legally it is a particular service that is covered. This applies equal to natural and legal persons.
15. Some (governmental) agencies do report as well:
16. The Central Bank of the Netherlands ("De Nederlandsche Bank N.V.", DNB) has a reporting obligation for any transaction that seems to have any connection with ML. This includes transactions detected while supervising financial institutions. The reporting obligation of the independent supervisor DNB is not supervised.
17. Customs ("de Douane"), an agency of the Ministry of Finance, has a reporting duty according to an internal instruction. This is mainly detection of money, or other valuables like diamonds, during regular customs controls.
18. The Royal Military Police (Koninklijke Marechaussee) is a branch of the Military and is responsible for immigration control, border patrol and security at the airports, like Airport Schiphol Amsterdam. As such, it has duties very similar to the regular police. The Koninklijke Marechaussee does report unusual amounts of money. As a police-like body, the Koninklijke Marechaussee does not report to the MOT, it reports directly to the BLOM, the police unit that is responsible for processing all suspicious transactions received from the MOT (see also paragraph 22).
19. The Tax authorities ("de Belastingdienst") are in the process of developing internal guidelines for reporting of unusual transactions.
20. The MOT receives and analyses all unusual transaction reports (for the exception see paragraph 18). It is an administrative body, part of the Ministry of Justice. However, the organisational structure has subject to a change; as of 1 january 2006 the MOT will be part of the National Police Forces ("Korps Landelijke Politie Diensten", KLPD). The MOT is managed by the Head of MOT, an official appointed by the minister of Justice, in close cooperation with the minister of Finance. Although appointed by the minister, the Head of MOT has independent responsibilities, which manifests itself for example in the secrecy provisions of the MOT and for the head of MOT.

21. UTRs are analysed in various ways by the MOT and if found suspicious forwarded as STRs to all police forces. The BLOM receives a copy of every STR. All STRs are lead into the Intranet Suspicious Transactions of the police ("Intranet Verdachte Transacties").
22. The BLOM is a hybrid body. Formally a police unit, part if the National Police Forces ("Korps Landelijke Politie Diensten", KLPD) it has been set up to drive and assist other police forces (regional police forces or other units of KLPD) in investigating ML cases. To this end, it analyses STRs on its own initiative, to be able to present ready-made AML cases to other police forces. It is also the police unit that has been set up to assist the National Public Prosecutor for AML/CFT. For the prosecutor, BLOM is analysing STRs as well. Thus, the BLOM is an expert centre for AML/CFT, a regular police unit and a supporting organization for the prosecution. This structure might cause some confusion. However, it is best understood if one thinks of it as a common specialized investigative police unit (that can be found everywhere), that has however in addition some tasks that are internationally common to judicial FIUs (in contrary to administrative FIUs).
23. The MOT and the BLOM do cooperate in the MBA-unit, a unit for mutual analysis of unusual and suspicious transaction reports.
24. UTR / STR information can be used for ML cases, or any other case in which the police or the prosecution are of the opinion that the information could be useful.
25. UTRs / STRs are used to detect TF. As UTRs cover al lot of transactions (approx. 100000 per year), there is a bigger chance that they include possible TF than in a STR system. However the changes to find terrorist money are still very low, it is the Netherlands policy that any tool to trace terrorist is worth using.
26. Reporting industries that detect an attempted transaction with a person or organization on the various anti-terrorism freeze lists have to report these attempted transactions to the MOT.
27. Non-compliance with the MOT constitutes an economic offence under the Economic Offences Act 1950 (comparable to penal code offences). The Netherlands is in the process of introducing administrative enforcement and penalization (fines, penalties and punitive damages) for the supervisors of the MOT (similar to the review of the WID, the supervisors for Wet MOT and WID are the same). For that, the Administrative Law Act will be applied.

V. Identification of Services Act (Wet Identificatie bij Dienstverlening, WID)

28. The WID is the Identification of Services Act. This act is the indispensable tool to ensure that transactions of those industries that have to report UTRs (further referred to as "the service provider") are linked to an identified customer. Although the WID is a somewhat difficult law, the general principle is simple: before a transaction or a service is conducted, the service provider has to identify the customer (and the one that is acting on behalf of the customer). The service provider has to make a copy of the identification document (passport, identification card or drivers licence) before a transaction is conducted and keep this copy in its files.
29. One exception to the prior record keeping requirement is what is called in Dutch "afgeleide identificatie" or in English could be called "derived identification". It is possible to conduct a service without prior record keeping if the identification is derived from an existing identified account by means of a first (down) payment or lodgement. To understand this, some elaboration on the Dutch payment system is necessary. The Dutch payment system is almost completely computerized. The heart of this system is the debit card ("Pin-pas", "Giro-pas" or "Euro-pas") linked to a bank account that customers receive after full identification. The first debit card of an account that is issued (and mostly any renewed card as well) has to be collected personally at the bank office, where a copy of the identification document is made. With this debit card, with its unique and traceable account number, it is possible to open another account with an electronic first lodgement, after which the customer can immediately carry out transactions.
30. In the WID, there are sometimes thresholds, mostly linked to the thresholds of the Wet MOT with its reporting obligation. However, it's the lowest threshold that applies. So, if the threshold for the reporting of unusual transactions is lower than the threshold for the WID, then the threshold for the Wet MOT applies (for example in case of a UTR on the basis of the subjective indicator of "smurfing"). The opposite applies as well, if the threshold for the WID is lower than the threshold of the Wet MOT, then the WID applies.
31. The above has in the practice not lead to confusion or misunderstandings. On the contrary, keeping the rules a bit fuzzy has lead to a practice where service providers choose to adopt full identification for all their customers at the start of their business – client relation. A benefit of this full identification practice is that customers can never tell if their transaction is reported (something many customers would interpret as a breach of confidence) and are not warned if suddenly asked for an ID at the end of a transaction.
32. Non-compliance with the WID constitutes an economic offence under the Economic Offences Act 1950 (comparable to penal code offences). The Netherlands is in the process of introducing

administrative enforcement and penalization (fines, penalties and punitive damages) for the supervisors of the WID (similar to the review of the Wet MOT, the supervisors for Wet MOT and WID are the same). For that, the Administrative Law Act will be applied.

VI. Act on the supervision of Money Transaction Offices (Wet inzake geldtransactiekantoren, Wgt)

33. The Wgt (Act on the supervision on Money Transaction Offices) regulates money transfers offices and money exchange (bureaux de change). It is a supervisory law, unlike many other jurisdictions; the Netherlands has chosen to introduce full supervision on money transaction offices. The law introduced a registration obligation, the registration will be cancelled by DNB (the supervisor), if a money transaction office does not comply with the law or any other regulation by the supervisor.
34. Underground banking (like Hawala, Hundi, Chit or Fei Chien) and regular money transaction offices have to comply with the law equally. Underground banking is not by its nature banned in the Netherlands as in other jurisdictions. Needless to say however that a real underground banking office would have a hard time to obtain a registration by DNB. Thus, underground bankers that want to obtain a registration have to become formal bankers and would therefore no longer be underground bankers in the true understanding of the word.
35. Non-compliance with the Wgt and regulations based on the Wgt is penalized by criminal law (Economic Offences Act 1950) as well as by administrative law (Administrative Law Act). The supervisor has the possibility to issue warnings, instructions, fines, penalties and punitive damages against non-compliers.

VII. Act on the supervision of company service providers (Wet toezicht trustkantoren, Wtt)

36. As of 1 March 2004 the Act on Supervision of Company service providers has come into force (Wet Toezicht Trustkantoren). The company service providers are obliged to submit an application for a license with the supervisor, the Dutch Central Bank. Part of the application procedure is a fit and proper test not only on the directors and the management of the company service providers, but as well on the administrative procedures of the company service provider. Furthermore, the licensed company service providers are subject to constant supervision on the requirements of the Wtt and regulations based on the Wtt by the Dutch Central Bank. Similar to the Wgt non-compliance with the Wtt and regulations based on the Wtt is penalized by criminal law (Economic Offences Act 1950) as well as by administrative law (Administrative Law Act). The supervisor has the possibility to issue warnings, instructions, fines, penalties and punitive damages against non-compliers.

Bijlage 4. Positie Algerije m.b.t. internationale samenwerking op het gebied van witwassen/terrorismefinanciering

- o Lid Middle East and North Africa Financial Action Task Force (MENAFATF, Frans:GAFIMOAN, opgericht in 2004)
- o Door middel van 'mutual evaluations' beoordelen leden elkaar over de stand van zaken. Algerije is nog niet beoordeeld. Marokko pas geleden, het rapport is nog niet openbaar.
- o Ondertekening van MOU onderschrijft de wens van Algerije om zowel op het gebied van de bestrijding van witwassen als op het gebied van de bestrijding van terrorismefinanciering om te voldoen aan internationale standaarden.
- o Zie overige bijlagen voor overige informatie omtrent MENAFATF.

MENAFATF Statement

Recognizing the threat posed by Money Laundering and Terrorist Financing to countries in the Middle East and North Africa Region ("MENA Region"),

Considering that this threat can only be effectively tackled by co-operation between countries within the MENA Region,

Recalling measures taken by the United Nations with regard to countering ML/TF,

Recognizing the Financial Action Task Force ("FATF") 40 Recommendations on AML and the Special 9 Recommendations on CFT as the worldwide-accepted international standards for AML/CFT;

Determining that the countries in the MENA Region should work together to comply with these standards and those measures to enhance the fight against ML/TF in the region through the creation of an effective system which countries need to implement according to their particular cultural values, constitutional frameworks and legal systems,

Accordingly, at an inaugural Ministerial Meeting held in Manama, Bahrain on the 30th of November 2004, the Governments of 14 countries decided to establish MENAFATF as a FATF Style Regional Body (FSRB).

It was agreed that the headquarter of this body will be in the Kingdom of Bahrain.

The MENAFATF is voluntary and co-operative in nature and is established by agreement between its members. It does not derive from an international treaty. It is independent of any other international body or organization and sets its own work, rules and procedures. Its work, rules, and procedures will be determined by consensus between its members and it will co-operate with other international bodies, notably the FATF to achieve its objectives.

Middle East & North Africa Financial Action Task Force

Second Annual Report (2006)

All rights reserved.
Copyright © 2007 MENAFATF, PO. Box 10881, Manama,
Kingdom of Bahrain.

Foreword by MENAFATF President

**Dear Members,
Observers, Executive Secretary and Staff**

At the outset, I would like to extend my deepest thanks and appreciation to you for having confidence in me to assume the Presidency of MENAFATF for 2006. During the last year, MENAFATF made many achievements to keep up with the rapid international developments in the AML/CFT field.

Combating ML and TF crimes has gained an utmost importance at local, regional and international levels, particularly in light of economic globalization, and the growth of international financial markets. Hence the fight against these two crimes has become an important and complicated matter at the international level, as a result of the high level of professionalism demonstrated by money launderers and terrorist financiers, who are now equipped with organized mechanisms that are increasingly making use of various modern techniques and sophisticated communication systems.

In this context, the decision to create MENAFATF taken on 30 November 2004 was a regional response by the fourteen founding countries to comply with AML/CFT international standards in the MENA region, recognizing the risks posed by ML/TF in the region, which cannot be efficiently addressed and countered without cooperation among countries of the region.

Year 2005, the first year of MENAFATF, witnessed the start of establishing the MENAFATF infrastructure, the formation of the Mutual Evaluation Working Group, the Technical Assistance and Typologies Working Group, and many ad hoc committees that were also created to study topics of interest to MENAFATF, as well as the approval of membership requests submitted by the Republic of Iraq and the Islamic Republic of Mauritania.

On this occasion, it gives me pleasure to express my deepest thanks to Dr. Muhammad Baasiri for his laudable work during his tenure as President of MENAFATF for 2005.

Based on previous achievements, the infrastructure of MENAFATF was completed in 2006 with the adoption of the By-Laws which organize MENAFATF internal affairs, the first strategic plan for the period 2007-2009, the work plan of 2007, and the adoption of MENAFATF Mutual Evaluation Procedures which include the schedule of the first round of Mutual Evaluation, assessors' selection and qualifying program, Follow up process for assessed member countries, and the proposal of creating the Experts Review Team.

Achievements of 2006 were not limited to the completion of the infrastructure, as many other milestones were built on the way, the most important of which was the adoption of the Mutual Evaluation Report on AML/CFT system in the Arab Republic of Syria. This report was the first MER issued by MENAFATF;

it was prepared by an assessment team composed of MENAFATF experts who carried out an on-site visit to Syria. In this regard, I would like to extend my sincere thanks to the assessment team, which fulfilled its mission with high competence and professionalism. I would also like to express my thanks and appreciation to the Arab Republic of Syria for its full and fruitful cooperation with the team. Moreover, the MER of Bahrain, prepared by IMF, and the MER of Mauritania, prepared by the World Bank, were adopted.

In 2006, the Republic of Sudan became a MENAFATF member. Besides, the Palestinian Authority and the Kingdom of Spain obtained an observer status and MENAFATF also approved the signing a cooperation agreement with the Union of Arab Banks in the field of AML/CFT.

The achievements made so far represent a continuity of AML/CFT efforts, in line with MENAFATF strategy aimed at building an integrated AML/CFT system in the MENA region, and at developing this system to keep up with new international developments and to honor international obligations, according to the set rules and standards.

As this year witnessed important achievements that enabled MENAFATF to keep pace with successive international changes in AML/CFT, winning the appreciation of observers and international financial institutions. I am confident that Dr. Umayya Toukan, Governor of the Central Bank of Jordan, will succeed during his tenure as President of MENAFATF for 2007, in building on the previous achievements and pave the way for MENAFATF to continue achieving its objectives.

Finally, I take this opportunity to express my deepest appreciation to the Executive Secretary and his assisting team, and for his cooperation with us to strengthen the MENAFATF work.

Best Regards,

Mahmoud Abdel Latif
MENAFATF President

Preface by Executive Secretary

Mr. President,

Your Excellencies, Representatives of Member Countries and Observers,

I am honored to present the Second Annual Report on the work of MENAFATF and the Secretariat for 2006.

MENAFATF was created in November 2004, at the initiative of founding member countries, to support regional cooperation, go along with the international trend in combating these two serious crimes, and comply with international AML/CFT standards.

In the first year of MENAFATF (2005), many achievements and successes were made, and several challenges were overcome through launching a tremendous institutional work through regional and international cooperation in the field of AML/CFT.

MENAFATF embarked on its second year (2006) the continued story of success and achievements of MENAFATF, and strengthened its regional AML/CFT efforts. The most important achievements were the adoption of the By-Laws which organize its internal affairs, and the adoption of the first Strategic Plan of MENAFATF for the period 2007-2009.

Furthermore, the first round schedule of the Mutual Evaluation process was put in force after MENAFATF completed its first on-site visit in May 2006 to evaluate AML/CFT system applied by a member country, namely the Arab Republic of Syria. The assessment team was composed of experts from MENAFATF member countries and the Secretariat, prepared its report and submitted it to the 4th Plenary held in the UAE during the period from 13 to 15 November 2006, which adopted it. All concerned parties commended the high qualifications of the assessment team and the high quality of the MER. This positive feedback was like a certificate of appreciation to MENAFATF, especially that it was given by international bodies well experienced in AML/CFT and Mutual Evaluation, and by countries which have prominent international positions.

In addition, 2006 witnessed the approval of Sudan's membership request, giving an observer status to the Palestinian Authority and the Kingdom of Spain, besides the approval of signing a special cooperation agreement with the Union of Arab Banks in the field of AML/CFT, things that underline the success of MENAFATF and recognize the pioneering role it is playing in the region.

The numerous achievements made by MENAFATF over the years is an evidence that MENAFATF is steadily moving on the right track toward supporting regional AML/CFT cooperation. There is no doubt that the joint efforts and the sincere cooperation among member countries, observers, and the Secretariat, is the main driving force behind the success of MENAFATF and the enforcement its regional role.

At the end of the 2nd year of MENAFATF upon which the annual report was submitted, I would like to extend my thanks to all those who contributed to these achievements, particularly the President of MENAFATF, Mr. Mahmoud Abdel Latif for his strenuous efforts and laudable work. I would also like to thank all representatives of member countries and observers for their active contribution to MENAFATF activities, and I take this opportunity to express my sincere thanks to the Secretariat team for their remarkable efforts.

Best wishes of luck and advancement to MENAFATF, and may all efforts be crowned with success.

**Adel H. Al-Qulish
Executive Secretary**

Table of Contents

CHAPTER ONE: Brief Overview of MENAFATF	2
A/ Overview of MENAFATF and its Nature	3
<i>1/ Foundation and Establishment</i>	3
<i>2/ MENAFATF Objectives</i>	4
<i>3/ Founding Members Countries and Observers</i>	4
<i>4/ New Members and Observers</i>	5
<i>5/ Criteria for Accession to MENAFATF Membership</i>	5
<i>6/ Criteria for Holding an Observer Status at MENAFATF</i>	5
B/ MENAFATF Structure and Funding	6
<i>1/ MENAFATF Structure</i>	6
a- The Plenary	6
b- The Secretariat	7
<i>2/ Funding</i>	8
CHAPTER TWO: MENAFATF Activities and Achievements	9
A/ MENAFATF Meetings	10
<i>1/ Third Plenary</i>	10
<i>2/ Fourth Plenary</i>	10
<i>3/ Meetings of WGs and Committees</i>	11
B/ MENAFATF Participations	11
C/ Visits to Member Countries	12
D/ Identifying Topics Related to the Nature, Size and Methods of ML/TF Operations in the MENA Region.	12
<i>1/ The TATWG</i>	12
<i>2/ Typologies Workshops</i>	12
<i>3/ Cross Border Payment Methods</i>	13
<i>4/ Proposed Typologies Topics</i>	13
E/ Implementation of FATF Recommendations on AML/CFT	13
<i>1/ Identifying the Needs and Provision of Technical Assistance</i>	13
<i>2/ Best Practices</i>	14
<i>3- Mutual Evaluation</i>	14
a- Mutual Evaluation Working Group (MEWG)	15
b- First Round of ME	15
c- Assessors' Training	16
CHAPTER THREE: Conferences and Seminars	17
A/ Conferences and seminars	18
B/ Dialogue with the private sector	19
CHAPTER FOUR: Financial Performance	20
A/ Auditor's Report	21
B/ Financial Statements	22

CHAPTER ONE: Brief Overview of MENAFATF

- A/ Overview of MENAFATF and its Nature
- B/ MENAFATF Structure and Funding

A/ Overview of MENAFAF and its Nature

The widespread expansion of the ML phenomenon through which criminals seek to legitimatize the proceeds of their predicate offenses, and the negative impacts of this phenomenon on the national economy and the banking system, in addition to their negative social and political impacts on one hand, and the widespread expansion of terrorism financing with its serious consequences in terms of terrorizing secure citizens and threatening public security on the other hand, have led to the necessity of laying and adopting international principles and standards to combat these two serious phenomena.

Therefore, MENAFAF was created at the initiative of the founding member countries to promote and implement international AML/CFT standards in the region. These countries have recognized the risks emanating from ML/TF operations in the MENA region, and recognized that these risks can only be efficiently tackled and countered through cooperation among the countries of the region.

Item 2 of the Memorandum of Understanding¹ provides that MENAFAF is voluntary and co-operative in nature and is established by agreement between its members. It does not derive from an international treaty. It is independent of any other international body or organization and sets its own work, rules and procedures. Its work, rules, and procedures will be determined by consensus between its members and it will co-operate with other international bodies, notably the FATF to achieve its objectives.

I/ Foundation and Establishment

On 30 November 2004, a ministerial meeting was held in Manama in the Kingdom of Bahrain and decided to create MENAFAF. Item 8-2 of the MOU provides that MENAFAF plenary will elect a President and President Elect/Vice President who will remain in that office for one year, from amongst its members, provided that the said President and President Elect are not from the same country.

During that meeting, member countries agreed that the positions of President and Vice-President shall be assigned in rotation following the first two years, according to the Arabic alphabetical order, starting with the Hashemite Kingdom of Jordan which will assume the presidency of MENAFAF in early 2007. During the meeting, member countries also decided to appoint Mr. Adel Hamad Al-Qulish from the Kingdom of Saudi Arabia, as Executive Secretary of MENAFAF for a period of four years that may be renewable once.

---

¹ The Memorandum of Understanding pursuant to which MENAFAF was established, signed by member countries.

2/MENAFATF Objectives

The MOU – pursuant to which MENAFATF was created – provides for six objectives which MENAFATF will work towards achieving:

- 1- To adopt and implement the 40 Recommendations of the FATF against money laundering;
- 2- To adopt and implement the Special Recommendations of the FATF against terrorist financing;
- 3- To implement the relevant UN treaties and agreements and United Nations Security Council Resolutions dealing with countering money laundering and terrorist financing;
- 4- To co-operate together to raise compliance with these standards and measures within the MENA Region and to work with other international organizations to raise compliance worldwide;
- 5- To work together to identify money laundering and terrorist financing issues of a regional nature, to share experiences of these problems and to develop regional solutions for dealing with them; and
- 6- To build effective arrangements throughout the region to combat effectively money laundering and terrorist financing in accordance with the particular cultural values, constitutional framework and legal systems in the member countries.

3/Founding Members Countries and Observers

The number of founding member countries of MENAFATF is 14 namely, the Hashemite Kingdom of Jordan, the United Arab Emirates, the Kingdom of Bahrain, the Republic of Tunisia, the Popular Democratic Republic of Algeria, the Kingdom of Saudi Arabia, the Arab Republic of Syria, the Sultanate of Oman, the State of Qatar, the State of Kuwait, the Republic of Lebanon, the Arab Republic of Egypt, the Kingdom of Morocco and the Republic of Yemen.

Upon the creation of MENAFATF, member countries agreed that the observer status would be given to: France, United Kingdom of Great Britain and North Ireland, the USA, the International Monetary Fund (IMF), the World Bank, the Gulf Cooperation Council (GCC), FATF, the UN Office on Drugs and Crime, and Egmont Group.

4/ New Members and Observers

In 2005, the number of MENAFATF member countries increased to 16, as the Republic of Iraq and the Islamic Republic of Mauritania joined MENAFATF in September 2005. In 2006, the Plenary approved the membership of the Republic of Sudan, thus the number of member countries reached 17. MENAFATF also approved the Palestinian Authority and the Kingdom of Spain as observers.

5/ Criteria for Accession to MENAFATF Membership

The MENAFATF 4th Plenary, held in the UAE in November 2006, adopted the following accession criteria to its membership:

- 1- The applicant country should belong to the MENA region.
- 2- The applicant country should have laws promulgated to combat money laundering and financing of terrorism, or at least laws are underway to take efficient steps and arrangement to promulgate them.
- 3- The applicant country should apply or be taking steps and measures to commit to the implementation of UN conventions and Security Council Resolutions relevant to AML/CFT.
- 4- The applicant country should adopt the FATF 40 Recommendations relevant to AML, as well as the 9 Special Recommendations relevant to CFT, or any upcoming amendments.
- 5- The accession of this country should not affect the MENAFATF competent and efficient work.

6/ Criteria for Holding an Observer Status at MENAFATF

The accession criteria to MENAFATF include the following criteria of holding observer status:

- 1- The country should be outside the region, and be compliant with AML/CFT international criteria.
- 2- The applicant country should enjoy rich experience in AML/CFT, and it should define the objectives sought behind holding an observer status at the MENAFATF, the results that would benefit it, the fields in which it could ensure support and assistance to the MENAFATF in its work, as well as the expected benefits for the MENAFATF if it held an observer status.
- 3- The country should be from the region, where it applied for the MENAFATF membership which has not been decided yet.

- 4- The organization should be international or regional, and it should not work according to private sector mechanisms.
- 5- The organization should be experienced in AML/CFT and should determine the objectives sought behind holding an observer status at the MENAFATF, the results that would benefit it, the fields in which it could ensure support and assistance to the MENAFATF in its work, as well as the expected benefits for the MENAFATF if it held the observer status.
- 6- The applicant organization should have a prominent role in the field of its work.
- 7- Holding the post of an observer at MENAFATF by a country/organization should not affect the MENAFATF continuous competent and efficient work.
- 8- It should be one of the counterparts FATF Style Regional Bodies that has granted the status of "Associate Member" in FATF, and it should approve of the reciprocity principle through offering MENAFATF the observer status.

B/ MENAFATF Structure and Funding

I/ MENAFATF Structure

MENAFATF comprises two bodies: the Plenary and the Secretariat.

a- The Plenary

The Plenary is composed of appointed representatives by member countries and who have an experience in AML/CFT issues. The Plenary forms the structure of the organization, and will be the decision making body of MENAFATF.

Item 8-4 of the MOU provides that the Plenary will meet at least once a year and will have the following functions:

1. To determine MENAFATF policy;
2. To determine MENAFATF rules and procedures;
3. To approve the annual report, work plan, and budget for the organization;
4. To appoint the Executive Secretary and approve the Secretariat's structure and other functions;
5. To appoint an independent auditor;

6. To adopt any revisions to this MOU that may be necessary in future;
7. Decide upon new members and observers;
8. Consider mutual evaluation reports of members' compliance with FATF standards;
9. To identify technical assistance needs of member States and co-ordinate delivery of such assistance needs of member States and co-ordinate delivery of such assistance with countries and international and regional organizations providing such assistance; and
10. To establish working groups if needed to undertake special tasks.

b- The Secretariat

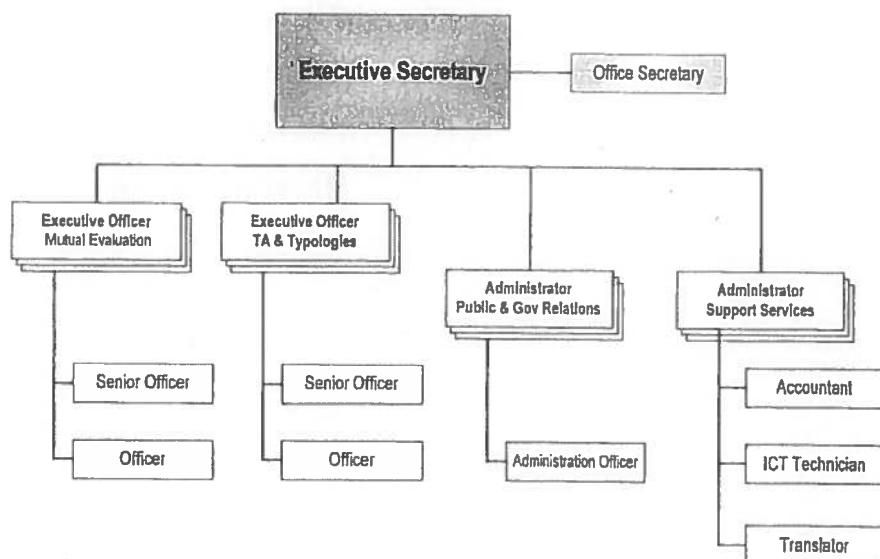
MENAFATF Secretariat, based in Manama in Bahrain, fulfills all technical and administrative functions to perform MENAFATF work, as follows – according to item 9-4 of the MOU:

1. To prepare drafts of the annual report, financial reports, work plan and budget for the Plenary;
2. To implement the work programme as approved by the Plenary;
3. To submit to the Presidency, members and observers a regular progress report;
4. To administer the approved budget;
5. To co-ordinate mutual evaluation exercises;
6. To identify the training and technical assistance needs of member states and facilitate the provision of appropriate technical assistance;
7. To liaise with other organizations and countries involved in combating money laundering and terrorist financing;
8. To monitor worldwide AML/CFT developments and provide appropriate information to the Plenary; and
9. To carry out any other functions assigned by the Plenary.

The MENAFATF 4th Plenary also adopted the Secretariat Organizational Structure which will best serve the operational needs of the secretariat at this stage. This structure can be expanded and the business needs increase and the span of responsibilities grow. However, the secretariat will be the core coordinator of all activities and shall utilize the countries assigned recourses to achieve its objectives.

This organization is only a governing structure to best manage the reporting of all personnel under the responsibility of the "Executive Secretary".

(Organizational Chart)

2/ Funding

Item 5 of the MOU provides that MENAFATF activities will be funded by contributions from its members on the basis agreed by the Plenary, and that the Kingdom of Bahrain, as host country for the Secretariat, has offered to meet reasonable start-up costs for creating the MENAFATF Secretariat and reasonable operating costs for a period of 5 years from the date of the MENAFATF Secretariat commencing its operations. The 3rd MENAFATF Plenary, which was held in Cairo, Egypt, in March 2006, approved that the contributions of member countries in funding MENAFATF would be on an equal basis.

CHAPTER TWO: MENAFTF Activities and Achievements

- A/ MENAFTF Meetings
- B/ MENAFTF Participations
- C/ Visits to Member Countries
- D/ Identifying Topics Related to ML/TF Operations
- E/ Implementing International AML/CFT Recommendations

Introduction

This chapter presents MENAFATF activities and achievements internally and externally. In fact, MENAFATF performed many internal activities such as holding its third and fourth Plenaries and the WG meetings. With regard to external activities, MENAFATF participated in many meetings and international conferences and seminars.

A/ MENAFATF Meetings

1/ Third Plenary

MENAFATF held its third Plenary in Cairo on 20 – 21 March 2006 in the presence of AML/CFT experts from member countries, and observers. During that meeting, the agenda items were discussed, and the most important decisions were as follows:

- Approval of the first annual report 2004-2005.
- Approval of the closing account for 2005 and the reappointment of Jawad Habib to audit MENAFATF accounts for the second time.
- Reaffirming the principle of equal contribution in financing the budget among member countries on the basis of the estimated budget prepared by the Secretariat in the future.
- Applying for the status of “Associate Member” and authorizing the President of MENAFATF to take the relevant necessary actions.
- Approval of the 2006 budget.
- Adoption of The Memorandum of Accession (MOA) as a form for accession in order to emphasize the existence of an explicit and legal obligation by the new member countries to abide by the requirements of the MOU.
- Approval of Sudan as a new MENAFATF member.
- Granting the Palestinian Authority the status of “Observer” until it finishes forming the government and discussing the requirements for signing the MOU.

2/ Fourth Plenary

MENAFATF held its fourth Plenary in Al Ain city in the UAE, from 13 to 15 November 2006, in the presence of representatives from member countries and observers. At the meeting, the agenda items were discussed, and the most important decisions taken were as follows:

- Approval of the Strategic Plan for the coming period of three years, from 2007 to 2009.
- Approval of the Work Plan of 2007.
- Approval of the Secretariat Organizational Structure.
- Approving the By-Laws as amended by the Plenary.

- Approving the budget of 2007
- Approving MENAFATF ME procedures
- Approving the accession criteria.
- Approving the admission of the Kingdom of Spain as an observer.
- Approving the MER of the Arab Republic of Syria.
- Approving the MER of the Islamic Republic of Mauritania.
- Approving the MER of the Kingdom of Bahrain
- Approving the signing of a special agreement with the Union of Arab Banks.

3/ Meetings of WGs and Committees

In addition to the two Plenaries, MENAFATF Secretariat held many meetings for WGs and the charities committee in 2006, as illustrated below:

3/1 Meetings of the MEWG

	Date of meeting	Place of meeting
1	19 March 2006	Cairo, Egypt
2	3-4 July 2006	Tunis, Tunisia
3	12 November 2006	Al Ain, UAE

3/2 Meetings of the TATWG

	Date of meeting	Place of meeting
1	19 March 2006	Cairo, Egypt
2	12 November 2006	Al Ain, UAE

3/3 Charities Committee

In 2006, the Committee held only one meeting on 19 March 2006 in Cairo, to discuss the latest developments which occurred, such as the interpretative note of the SR VIII issued by FATF on the regulation and control of the non-profit sector.

B/ MENAFATF Participations

MENAFATF has been keen to keep track of new developments in the field of AML/CFT through the participation of the President and the Secretariat in international meetings, conferences and seminars, the most important of which are the meetings of FATF and Egmont Group. The following table illustrates MENAFATF participations in 2006:

	Date	Place	Meeting
1	12 – 17 February 2006	Cap Town	FATF meetings
2	4 – 5 April 2006	Washington	Meeting of WGEI at FATF
3	14 – 16 June 2006	Cyprus	Egmont meeting
4	19 – 23 June 2006	Paris	FATF meetings
5	9 – 13 October 2006	Canada	FATF meetings
6	28 – 30 November 2006	Shanghai	Workshops on typologies of FATF and EAG

C/ Visits to Member Countries.

In order to further introduce MENAFATF and its future role, and in order to build strong relations with member countries and discuss the aspects of cooperation in MENAFATF's scope of work, MENAFATF - represented by the Executive Secretariat - made several official visits to some member countries in 2006. During these visits, meetings were held with officials in the Ministries of Finance, Central Banks, Financial Intelligence Units and AML/CFT committees, to discuss topics related to the work of MENAFATF and to review and develop plans and programs which were ready to be implemented.

D/ Identifying Topics Related to the Nature, Size and Methods of ML/TF Operations in the MENA Region.

One of the main objectives of MENAFATF is to work together to identify money laundering and terrorist financing issues of a regional nature, to share experiences of these problems and to develop regional solutions for dealing with them.

In realizing that objective, member countries suggest typologies topics to be discussed by the TATWG. This is followed by the formation of sub working groups to gather information about practical cases and discuss them in special workshops, thus new ML/TF techniques and methods will be identified.

1/ The Technical Assistance & Typologies Working Group

The TATWG was formed with the chairmanship of the UAE, and membership of Bahrain, Lebanon, Morocco, and Yemen, in addition to the following observers: the IMF, the World Bank, and the UNODC. The working group's tasks are to introduce MENAFATF members to the new methods used, as "indicators" to ML/TF operations, and to assist member countries in the AML/CFT training, in order to promote expertise and raise awareness within the scope of MENAFATF. The Working Group targets all governmental sectors and the private sector, particularly banks and other financial institutions within MENA geographical boundaries.

2/ Typologies Workshops

Workshops on typologies are aimed at receiving materials and information which help legislators in MENA countries to develop and enhance AML/CFT laws and regulations, and help stakeholders such as supervisory authorities, law enforcement agencies and FIUs, to strengthen their role in AML/CFT.

On 16 November 2006, in the margin of the 4th MENAFATF Plenary, the Secretariat, in cooperation with the Special Investigation Commission (Lebanon's FIU), held the first workshop on typologies where two SIC experts

presented a number of practical cases. The workshop was attended by a host of member countries' representatives and observers.

3/ Cross Border Payment Methods

The 2nd MENAFATF Plenary adopted the topic "Existing/Emerging Cross Border Payment Methods and their vulnerabilities to ML/TF" as the first topic of MENAFATF typologies, upon Lebanon's suggestion. The work plan of the project was prepared, in addition to a questionnaire to gather information from member countries and submit them for analysis to the project team. In cooperation with the project leaders, MENAFATF Secretariat prepared a draft report of typologies on this topic, and it was discussed at the 4th MENAFATF Plenary. The Plenary decided that member countries should provide the Secretariat with their remarks on the report before adopting it in the fifth Plenary and publishing it on MENAFATF website as a useful tool which could benefit both the private and the public sectors.

4/ Proposed Typologies Topics

Many countries suggested, at the 4th Plenary, six topics to be studied by MENAFATF as topics of typologies in the coming period, namely:

- the Value-Added Tax (VAT) evasion and its relation to ML/TF,
- the requirements of the UN Convention against Organized Crime (Palermo Convention) and its relation to FATF recommendations,
- the UN Security Council Resolutions, from Resolution 1267 to the latest resolution,
- the Weapons of Mass Destruction (WMD) and their relation to money launderers and those who finance terrorism,
- Electronic crimes, and
- ML/TF trends & indicators.

E/ Implementation of FATF Recommendations on AML/CFT

MENAFATF adopted many tools to implement FATF recommendations on AML/CFT by its member countries. The most important of these tools are the following:

I/ Identifying the Needs and Provision of Technical Assistance

TA and training are considered an important part of MENAFATF work plan to help member countries to implement international standards. Identifying member countries' needs for TA and training, and the provision of such TA are one of the major tasks fulfilled by the Secretariat in cooperation with the TATWG, and in coordination with international organizations and countries providing this assistance.

This matter is important for MENAFATF since it enables it to identify the aspects in need of support in AML/CFT systems in member countries. Therefore, MENAFATF will be able to help member countries remedy the deficiencies and strengthen their commitment to international standards.

Therefore, MENAFATF has put in place a clear work strategy which covers the identification of member countries' needs (by preparing a relevant questionnaire), the study and discussion of these needs to reach an appropriate mechanism and, setting practical frameworks to provide TA and training in the best available ways.

The said questionnaire was used to identify the needs and requirements of member countries in terms of TA and training which can be summarized as follows:

- To raise governments' and Parliament's awareness on the level of importance of passing project or draft laws related to AML/CFT.
- To train and increase the level of awareness of the judges, prosecutors and law enforcement officers.
- To train banking, financial and customs employees on risk assessment.
- To train and increase the awareness level in the banking supervisory bodies, capital markets authorities and insurance sectors.
- To participate in drafting laws and legislations related to anti money laundering and combating terrorism financing.

2/ Best Practices

In view of the importance of technical studies and research which could be prepared by MENAFATF experts to combat and prevent ML and TF operations, MENAFATF created three ad hoc committees composed of some member countries. Such committees performed an outstanding work in terms of studying three important subjects related to the region – namely, Hawala, Cash Couriers, and Charities – in order to disseminate the best practices which can be applied by member countries to strengthen their AML/CFT systems and legislations.

Lebanon's suggestion of creating two new ad hoc committees on Designated Non-Financial Businesses and Professions (DNFBPs), and on Politically Exposed Persons (PEPs) was presented to the fourth MENAFATF Plenary. The Plenary requested from the Secretariat to prepare a paper on these two issues and submit it to MENAFATF fifth Plenary in Jordan, to discuss it and take the appropriate decision in its regard.

3- Mutual Evaluation

Item 11-1 of the MOU provides that the Plenary will establish an ongoing program of mutual evaluations coordinated by the Secretariat in which all members agree to participate. MENAFATF implements the first round of evaluation of its member countries to assess their compliance with the FATF 40

Recommendations on AML and the 9 Special Recommendations on CFT, by using the AML/CFT Methodology of 2004 and any amendments thereof.

The Mutual Evaluation aims to assess the current AML/CFT systems of each country, by a group of experts specialized in AML/CFT. The Mutual Evaluation process requires assessors to examine and review all AML/CFT laws and regulations currently applied in the country subject to evaluation, in order to evaluate their efficiency and compliance with the international standards.

a- Mutual Evaluation Working Group (MEWG)

The MEWG was created at the first Plenary under the chairmanship of Egypt and membership of Tunisia, Algeria, KSA, Syria, and Kuwait, in addition to the IMF, the World Bank and the FATF as observers. This WG aims to work with MENAFATF Secretariat to prepare and organize the Mutual Evaluation program of MENAFATF member countries. The MEWG fulfills the following tasks:

- To prepare draft Mutual Evaluation procedures and process, using the AML/CFT methodology issued by the FATF, IMF, and World Bank,
- To work on forming a mutual understanding of the methodology in accordance with the concepts agreed upon by FATF, IMF and the World Bank,
- To set standards for the skills and qualifications assessors must have, and
- Prepare the timetable of the member countries' mutual evaluation, in cooperation with other financial institutions to avoid duplication or contradiction among their mandates.

The MENAFATF 4th Plenary held in November 2006 approved the new version of the Mutual Evaluation Procedures suggested by the Secretariat, in light of the remarks submitted by the MEWG at the 4th WG meeting held in Tunisia on 3 and 4 July 2006.

The Mutual Evaluation procedures included the formation of an Expert Review Team who meets the required standards. This group is aimed at assisting the Secretariat and assessors to verify the quality and consistency of MERs.

b- First Round of ME

In order to verify the compliance of AML/CFT systems in MENAFATF member countries with FATF Recommendations, MENAFATF adopted a timetable for the Mutual Evaluation, where two to three countries will be evaluated each year. The first round of this schedule started in April 2006 when the AML/CFT system applied by the Arab Republic of Syria was evaluated. The MER was prepared by the assessment team, and was approved by the 4th MENAFATF Plenary. Furthermore, MENAFATF approved the MER prepared

by the IMF on the Kingdom of Bahrain, and the MER prepared by the World Bank on the Islamic Republic of Mauritania. The three MERs were published on MENAFATF website www.menafatf.org.

c- Assessors' Training

To complete the ME process, some experts from member countries should be trained on the implementation of the AML/CFT Methodology of 2004. In December 2005, MENAFATF organized a workshop for the "Training the Assessors" in Kuwait, in cooperation with the Central Bank of Kuwait, the IMF, the World Bank and FATF. This workshop contributed to the qualifying of many assessors. Since MENAFATF will perform an increasing number of evaluations in the coming period, it has planned to hold another workshop to which all MENAFATF member countries will be invited in 2007, in close coordination with the authorities involved in the organization for this workshop, namely the FATF, the World Bank and the IMF.

CHAPTER THREE: Conferences and Seminars

- A/ Conferences and Seminars
- B/ Dialogue with the Private Sector

Introduction

MENAFATF cooperated with many international AML/CFT bodies to organize several conferences, seminars and workshops in 2006, as follows:

A/ Conferences and seminars

In 2006, MENAFATF took part in the organization of many conferences and seminars, in collaboration with some bodies, as follows:

- 22 - 23 March 2006: MENAFATF cooperated with the Union of Arab Banks to organize the First International Conference on the "US-Middle East & North Africa Dialogue on AML/CFT", in Cairo.

Many important issues were discussed at the conference, including:

- Private sector development and implementation of core AML controls.
- The Principles of ML/TF Risk Management and Assessment.
- The Role of Islamic Banks in AML/CFT Process.

This conference was aimed to launch a direct dialogue between the financial sectors in the U.S. and MENA region in order to: (i) raise awareness on terrorist financing and money laundering risks; (ii) facilitate a better understanding of effective practices and programs to combat such risks; and (iii) strengthen implementation of effective AML/CFT controls.

- 2 - 6 April 2006: MENAFATF cooperated with the World Bank to organize the workshop "Train the Trainers" in Cairo. The workshop was aimed at building and strengthening the institutional capacity to develop an AML/CFT system through comprehensive training. The program of this workshop provided the participating countries with the necessary tools, skills and knowledge to build and consolidate legal and control frameworks and to execute the work plan in the country.

- 6 - 7 July 2006: MENAFATF organized, in cooperation with the UAB, the First Forum of Compliance Officers, in Sharm Al-Shaikh.

Many important topics were discussed at the Forum, including:

- Identifying the role of compliance officers, and the challenges and difficulties they face.
- Designing and implementing efficient compliance programs to combat ML/TF.
- Creating a unified "Know Your Customer" form in the MENA region.
- Discussing the required international standards to identify the customer's risk profile and their importance in the AML/CFT comprehensive strategy.

This forum was aimed at discussing the axes of commitment and studying the developed and modern strategies in addition to the new

methods and tools used to address compliance officers' challenges, create communication opportunities, and liaise with compliance officers and financial intelligence units.

- 11 - 13 December 2006: the MENAFATF cooperated with the UAB to organize the Second International Conference on the "US-Middle East & North Africa Dialogue on AML/CFT", New York, to complete the dialogue launched in the first international conference mentioned above.

B/ Dialogue with the private sector

MENAFATF seeks to cooperate with the private sector in AML/CFT. In fact, MENAFATF launched dialogue with the private sector through its cooperation with the UAB, by creating a body composed of MENAFATF, the Union, the Bankers Association of North America, and the Bankers Association for Finance and Trade. This body aims to create a real partnership between MENA commercial banks and US commercial banks for AML/CFT purposes, promote international AML/CFT initiatives, cooperate to provide TA and training programs to raise awareness and upgrade communication among different cultures.

CHAPTER FOUR: Financial Performance

A/ Auditor's Report

B/ Financial Statements

A/ Auditor's Report

BDO Jawad Habib
Public Accountants
Management Consultants
CR No. 10201

5th floor UGB Tower
PO Box 787 Manama
Kingdom of Bahrain
Telephone (973) 17530077
Facsimile (973) 17530088
www.bdojawadhabib.com

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT TO MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA FINANCIAL ACTION TASK FORCE (MENAFATF)

We have audited the accompanying financial statements of Middle East And North Africa Financial Action Task Force ("MENAFATF"), which comprise the balance sheet as at 31 December 2006, the statement of income and expenditure and the cash flow statement for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

Responsibility of the management for the financial statements

The management of MENAFATF is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free of material misstatements, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with the International Standards on Auditing. These standards require that we comply with relevant ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free of material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of MENAFATF as at 31 December 2006, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the International Financial Reporting Standards.

BDO Jawad Habib

Manama, Kingdom of Bahrain
15 March 2007

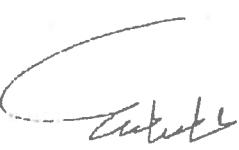
95896

B/ Financial Statements

Middle East And North Africa Financial Action Task Force (MENAFATF)
Balance sheet at 31 December 2006
(Expressed in United States Dollars)

	2006	2005
ASSETS		
Non-current assets		
Machinery and equipment	<u>14,138</u>	15,653
Current assets		
Other receivables	6,024	1,449
Cash and bank balances	<u>181,891</u>	168,338
	<u>187,915</u>	169,787
Total assets	202,053	185,420
FUNDS EMPLOYED AND LIABILITIES		
Funds employed		
Accumulated fund	<u>142,524</u>	128,851
Non-current liabilities		
Employees' terminal benefits	<u>14,165</u>	6,149
Current liabilities		
Other payables	<u>45,064</u>	50,420
Total funds employed and liabilities	202,053	185,420

These financial statements were approved by the Secretariat on 15 March 2007 and signed on its behalf by:

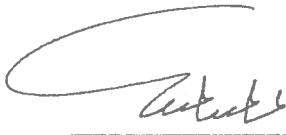
Adel Al Qulish
Executive Secretary

Middle East And North Africa Financial Action Task Force (MENAFATF)
Statement of income and expenditure for the year ended 31 December 2006
(Expressed in United States Dollars)

	Year ended 31 December <u>2006</u>	Period from 30 November 2004 to 31 December <u>2005</u>
Government funding	<u>500,000</u>	<u>500,000</u>
Expenditure		
Staff costs	(257,330)	(194,915)
General and administrative expenses	(224,215)	(174,997)
Depreciation	<u>(4,782)</u>	<u>(1,237)</u>
	<u>(486,327)</u>	<u>(371,149)</u>
Surplus for the year/ period transferred to accumulated fund	13,673	128,851

These financial statements were approved by the Secretariat on 15 March 2007 and signed
on its behalf by:

Adel Al Qulish
Executive Secretary

Middle East And North Africa Financial Action Task Force (MENAFATF)
Statement of cash flows for the year ended 31 December 2006
(Expressed in United States Dollars)

	Year ended 31 December <u>2006</u>	Period from 30 November to 31 December <u>2004</u> 31 December <u>2005</u>
Operating activities		
Surplus for the year/period	13,673	128,851
Adjustment for:		
Depreciation	4,782	1,237
Changes in operating assets and liabilities:		
Other receivables	(4,575)	(1,449)
Other payables	(5,356)	50,420
Employees' terminal benefits, net	<u>8,316</u>	<u>6,149</u>
Net cash provided by operating activities	<u>16,840</u>	<u>185,208</u>
Investing activities		
Purchase of machinery and equipment	(3,287)	(16,870)
Net cash used in investing activities	<u>(3,287)</u>	<u>(16,870)</u>
Net increase in cash and cash equivalents	13,553	168,338
Cash and cash equivalents, beginning of the year/period	<u>168,338</u>	-
Cash and cash equivalents, end of the year/period	<u>181,891</u>	<u>168,338</u>

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE GOVERNMENTS
OF THE MEMBER STATES OF THE MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA
FINANCIAL ACTION TASK FORCE
AGAINST MONEY LAUNDERING AND TERRORIST FINANCING

PREAMBLE

Recognizing the threat posed by money laundering and terrorist financing to countries in the Middle East and North Africa Region ("MENA Region");

Considering that this threat can only be effectively tackled by co-operation between countries within the MENA Region;

Recalling measures taken by the United Nations with regard to countering money laundering and the financing of terrorism;

Recognizing the Financial Action Task Force ("FATF") 40 Recommendations on Money Laundering and the Special Recommendations on Terrorist Financing as the worldwide-accepted international standard for combating money laundering and terrorist financing;

Determining that the countries in the MENA Region should work together to comply with these standards and measures; and adopt other standards and measures that enhance the fight against money laundering and the financing of terrorism in the region through the creation of an effective system which countries need to implement according to their particular cultural values, constitutional frameworks and legal systems;

Accordingly, the Member States to this Memorandum resolve to establish the Middle East and North Africa Financial Action Task Force ("MENAFATF") against Money Laundering and Terrorist Financing on the following basis:

1.- OBJECTIVES

Member countries of the MENAFATF agree on the following objectives and will work towards achieving them:

1.1 To adopt and implement the 40 Recommendations of the FATF against money laundering;

- 1.2 To adopt and implement the Special Recommendations of the FATF against terrorist financing;
- 1.3 To implement the relevant UN treaties and agreements and United Nations Security Council Resolutions dealing with countering money laundering and terrorist financing;
- 1.4 To co-operate together to raise compliance with these standards and measures within the MENA Region and to work with other international organizations to raise compliance worldwide;
- 1.5 To work together to identify money laundering and terrorist financing issues of a regional nature, to share experiences of these problems and to develop regional solutions for dealing with them; and
- 1.6 To build effective arrangements throughout the region to combat effectively money laundering and terrorist financing in accordance with the particular cultural values, constitutional framework and legal systems in the member countries.

2.- NATURE

The MENAFATF is voluntary and co-operative in nature and is established by agreement between its members. It does not derive from an international treaty. It is independent of any other international body or organization and sets its own work, rules and procedures. Its work, rules, and procedures will be determined by consensus between its members and it will co-operate with other international bodies, notably the FATF to achieve its objectives.

3.- MEMBERSHIP

3.1 The States that subscribe to this Memorandum constitute the founding members;

3.2 Other countries in the MENA Region may join in the future provided they subscribe to the terms of this memorandum and their application is accepted by the Plenary;

3.3 Criteria for joining the MENAFATF are:

3.3.1 Countries accept the objectives of the MENAFATF as set out in Article 1 herein, and commit to participate in mutual evaluation programmes as established by the Plenary, and to participate in the other work of the MENAFATF; and

3.3.2 Countries agree to contribute to the budget in accordance with contributions set by the Plenary;

3.4 Applications for future membership should be made to the President (through the Secretariat) in writing, who should transmit them immediately to all members;

3.5 Applications for membership of the MENAFATF will be considered by the next plenary, if such applications are submitted at least 90 days before the date of the said Plenary or, if submitted within 90 days of the next Plenary, by the following Plenary; and

3.6 All decisions on membership will be unanimous.

4.- OBSERVERS

4.1 The Plenary will determine observers from the following categories:

4.1.1 International and Regional Organizations which support the objectives of the MENAFATF;

4.1.2 Countries within the MENA Region which have applied for membership and are awaiting a decision; and

4.1.3 Countries from outside MENA Region which support the objectives of the MENAFATF;

4.2 Initial observers to the MENAFATF shall be the Republic of France, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the United States of America and the International Monetary Fund, the World Bank, the Co-operation Council for the Arab States of the Gulf (GCC), the Financial Action Task Force, the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) and the Egmont Group of Financial Intelligence Units (Egmont Group);

4.3 Application for future observers status should be made to the President (through the Secretariat) in writing who should transmit them immediately to all members;

4.4 Applications for observers status at the MENAFATF will be considered by the next Plenary, if such applications are submitted at least 90 days before the date of the said plenary or, if submitted within 90 days of the next Plenary, by the following Plenary; and

4.5 All decisions on observers will be unanimous.

5.- FUNDING

- 5.1 The activities of the MENAFATF will be funded by contributions from its members on the basis agreed by the Plenary;
- 5.2 The Kingdom of Bahrain, as host country for the Secretariat, has offered to meet reasonable start-up costs for creating the MENAFATF Secretariat and reasonable operating costs for a period of 5 years from the date of the MENAFATF Secretariat commencing its operations;
- 5.3 Member countries and observers will bear the cost of their own participation in the MENAFATF; and
- 5.4 The Presidency, with the support of the Secretariat, will submit a proposed work plan and funding proposal annually for the consideration of the Plenary.

6.- LANGUAGES

The official languages of the MENAFATF will be Arabic, English and French.

7.- STRUCTURE

The MENAFATF comprises two bodies:

- 7.1 The Plenary Meeting of Representatives (the Plenary); and
- 7.2 The Secretariat.

8.- PLENARY

- 8.1 The Plenary will decide the structure of the organization, and will be the decision making body of the MENAFATF;
- 8.2 The Plenary will meet at least once a year and will elect a President and President Elect/Vice President who will remain in that office for one year, from amongst its members, provided that the said President and President Elect are not from the same country;
- 8.3 The Plenary will carry forward the MENAFATF work program and will be formed of delegates appointed by the member states with expertise in the areas of combating money laundering and terrorist financing; and

8.4 The Plenary will meet at least once a year and will have the following functions:

8.4.1 To determine MENAFATF policy;

8.4.2 To determine MENAFATF rules and procedures;

8.4.3 To approve the annual report, work plan, and budget for the organization;

8.4.4 To appoint the Executive Secretary and approve the Secretariat's structure and other functions;

8.4.5 To appoint an independent auditor;

8.4.6 To adopt any revisions to this MOU that may be necessary in future;

8.4.7 Decide upon new members and observers;

8.4.8 Consider mutual evaluation reports of members' compliance with FATF standards;

8.4.9 To identify technical assistance needs of member States and co-ordinate delivery of such assistance needs of member States and co-ordinate delivery of such assistance with countries and international and regional organizations providing such assistance; and

8.4.10 To establish working groups if needed to undertake special tasks.

9.- THE SECRETARIAT

9.1 The Secretariat will provide technical and administrative functions under the direction of the Executive Secretary;

9.2 The Secretariat will be located in the Kingdom of Bahrain;

9.3 The Executive Secretary will be appointed by the Plenary and will be a person with appropriate expertise in the field of combating of money laundering and terrorist financing;

9.4 The Secretariat will carry out the following functions:

9.4.1 To prepare drafts of the annual report, financial reports, work plan and budget for the Plenary;

9.4.2 To implement the work programme as approved by the Plenary;

9.4.3 To submit to the Presidency, members and observers a regular progress report;

9.4.4 To administer the approved budget;

9.4.5 To co-ordinate mutual evaluation exercises;

9.4.6 To identify the training and technical assistance needs of member states and facilitate the provision of appropriate technical assistance;

9.4.7 To liaise with other organizations and countries involved in combating money laundering and terrorist financing;

9.4.8 To monitor worldwide AML/CFT developments and provide appropriate information to the Plenary; and

9.4.9 To carry out any other functions assigned by the Plenary.

10.- PROCEDURE AT PLENARY MEETINGS

10.1 The quorum for the Plenary will be when at least three quarters ($\frac{3}{4}$) of the Members are present;

10.2 Meetings of the Plenary will be open to observers as well as members but the members may decide to hold closed sessions;

10.3 All members and observers participate in the meetings but only members have the right to vote. This provision applies to discussions of mutual evaluations; and

10.4 Except for decisions made in accordance with Articles 3.6, 4.5 and 15 all other decisions will be made with the consensus of all members attending the Plenary Meeting.

11.- MUTUAL EVALUATION

11.1 The Plenary will establish an ongoing program of mutual evaluations co-ordinated by the Secretariat in which all members agree to participate; and

11.2 Assistance from experts from observer countries and organizations may be required.

12.- ACCOUNTING PERIOD

The financial year will be from the 1st day of January to the 31st day of December.

13.- FINANCIAL REPORTS

13.1 The Accountant will prepare annual financial statements in accordance with the International Accounting Standards; and

13.2 The external Auditor will carry out the annual audit of the accounts of the MENAFATF which will be submitted to the Plenary.

14.- ENTRY INTO EFFECT

This MOU will take effect as soon as eight (8) member countries have signed and approved the Memorandum.

15.- AMENDMENT OF THE MOU

This MOU may only be amended by a unanimous decision of the member countries.

16.- WITHDRAWAL

A member or observers may resign from the MENAFATF upon written notification of resignation to the President.

Signed at Manama on the 30th day of November 2004 in the Arabic, English and French languages all versions being equally authentic, except in cases of divergence when the Arabic text will prevail.

Dossierbijdrage Aanpak Internet & Terrorisme t.b.v. werkbezoek Algerije

Aanpak gebruik internet voor radicale en terroristische doeleinden

Bestrijding van het internetgebruik voor radicale en terroristische doeleinden vindt vanuit verschillende invalshoeken plaats. Van belang daarbij is het verkrijgen en behouden van het zicht op aard en omvang van de problematiek opdat de juiste maatregelen kunnen worden getroffen. In dat kader zijn diverse projecten geïnitieerd bijvoorbeeld op het gebied van monitoring en surveillance.

Monitoring van het Internet behelst het uitvoeren van open bronnen-onderzoek op het Internet. Op basis van de daarmee gegeneerde informatie worden trends en (lange termijn) ontwikkelingen gesignaleerd, wat weer input levert voor beleidsontwikkeling/-evaluatie. Monitoring kan ook worden ingezet bij zogeheten "trigger events" (bv. de cartoonkwestie), gebeurtenissen die tot maatschappelijke onrust of discussie kunnen leiden; door het internet te monitoren kan in feite de 'temperatuur' wordt gemeten.

Surveillance is een andere wijze waarop structureel naar het internet kan worden gekeken; pro-actief op zoek gaan naar aanwijzingen voor mogelijke strafbare feiten. Hieruit kunnen - in tegenstelling tot monitoring - operationele maatregelen voortvloeien, zoals opsporing en vervolging, blokkering van content of andere maatregelen.

De projecten die zijn gestart op het terrein van monitoring en surveillance hebben enerzijds tot doel meer ervaring op te doen met deze - toch relatief nieuwe - activiteiten. Anderzijds kennen deze activiteiten de nodige samenhang; van belang is dat deze niet met elkaar in het gedrang komen, maar ook dat de betrokken instanties (i.c. NCTb en politie) elkaar wel op het juiste moment van relevante informatie weten te voorzien. Deze zaken worden in het project uitgewerkt. Deze resultaten zijn nog niet gereed maar de eerste tekenen wijzen erop dat de werkzaamheden van insteek (strategisch vs. operationeel) zo verschillen dat deze niet tegen elkaar indruisen. Tevens blijkt dat betrokken partijen elkaar van informatie voorzien zodra men denkt dat deze relevant kan zijn.

Beeld over aard en omvang van de problematiek van radicale en terroristische uitingen op het internet wordt ook gegenereerd via het *meldpunt cybercrime*. Dit meldpunt is in samenwerking met politie, OM en AIVD opgericht. Burgers kunnen bij het meldpunt melding maken van radicale en terroristische uitingen of informatie die zij op het Internet zijn tegengekomen. De politie die het meldpunt beheert, zet de meldingen uit bij de juiste opsporings- of inlichtingendienst. Deze nemen op hun beurt de benodigde vervolgacties. Het meldpunt staat overigens ook open voor het melden van kinderporno op het internet en zal in de nabije toekomst worden uitgebreid met meer cybercrimes.

Naast bovenstaande activiteiten wordt geïnvesteerd in het ontwikkelen van maatregelen om uitingen of informatie op het internet te blokkeren. In het Coalitieakkoord is in dat kader het voornemen opgenomen om "*radicaliserende boodschappen en voorlichting over de middelen van terreur te bestrijden door te voorzien in de mogelijkheid om het doorgeven van boodschappen door 'internet-providers' te verbieden*". Bij uitwerking van deze passage is geconstateerd dat letterlijke uitvoering van dit voornemen niet mogelijk is. Geconstateerd is dat *letterlijke* uitvoering van dit voornemen - in de zin van het opleggen van een algemeen verbod op doorgifte van bepaalde boodschappen - vanwege het geldende (internationale) recht, niet mogelijk is. Preventieve censuur is op grond van artikel 10 EVRM en 7 Grondwet niet toelaatbaar. Daarom wordt aan de passage uit het Coalitieakkoord langs andere wegen invulling gegeven, bijvoorbeeld door vooral ook te investeren in het verkrijgen van een zo gedegen mogelijk beeld over aard en omvang van de problematiek (monitoring, surveillance en het meldpunt cybercrime).

6

Daarnaast wordt wel een systematiek uitgewerkt om websites of content daarop in samenwerking met internetproviders ontoegankelijk te maken: *notice and take down*. Bij de toepassing daarvan zal per geval moeten worden bekeken of het inderdaad gaat om strafbare uitingen en informatie. Ook zal moeten worden gekeken naar de neveneffecten van een eventuele blokkering; de belangen van de opsporings- en inlichtingendiensten mogen immers niet worden geschaad. Tenslotte moet een inschatting worden gemaakt van de te verwachten effectiviteit van de maatregel. Halverwege 2008 is de *notice and take down*-systematiek, die zich leent voor allerlei vormen van content op het internet gereed.

6

De inspanningen richten zich tenslotte op het tot stand brengen en versterken van *internationale samenwerking*. Binnen de EU participeert Nederland in een project ("Check the Web") gericht op uitwisseling van informatie over trends en ontwikkelingen die via monitoring van het internet wordt gegenereerd. Deze samenwerking draagt bij aan het verkrijgen en behouden van het zicht op aard en omvang van de problematiek, wat ook de focus ook moet liggen. Daarnaast is het van groot belang dat landen meer gaan samenwerken bij het tegengaan van bepaalde content op het internet. Binnen Europa maar ook juist met landen daarbuiten aangezien de servers waarop websites met terroristisch materiaal draaien, veelal buiten Europa staan. Alleen op die wijze kan de effectiviteit van maatregelen als blokkering worden verhoogd. Vanuit Nederland worden de internationale ontwikkelingen op dit terrein ondersteund.

To the President of the House of Representatives of the States-General
 Postbus 20018
 2500 EA The Hague

Re

Presentation of the report *The Radical Dawa in Transition* and explanation of its policy implications.

Enclosed please find the report by the General Intelligence and Security Service (AIVD) entitled *The Radical Dawa in Transition: the Rise of Islamic Neoradicalism in the Netherlands* (Radicale dawa in verandering; de opkomst van een islamitisch neoradicalisme in Nederland). This letter contains a very brief summary of the report's conclusions, followed by an initial discussion of its policy implications, on behalf of the various ministers concerned, namely the Minister of Justice, the Minister for Housing, Communities and Integration, and myself.¹

Content and context

The report, *The Radical Dawa in Transition*, is based on the AIVD's own operational investigations and intelligence from sister services in Europe. The subject matter is closely related to earlier AIVD publications presented to the House on various aspects of radical Islam. It follows on directly from the AIVD's 2004 publication *From Dawa to Jihad*,² which describes the wide-ranging threat posed to the democratic legal order by radical Islam. The earlier report covered two separate aspects of the threat: violent jihad and radical dawa, which together constitute the two main elements of contemporary Muslim radicalism. Violent jihad involves a readiness to contribute to the armed struggle against the West and other supposed 'enemies of Islam'. A more detailed discussion of violent jihad in the Netherlands can be found in the 2006 AIVD publication, *Violent Jihad in the Netherlands: Current Trends in the Islamic Terrorist Threat*.³ The present report deals with the dawa component of Islamic radicalism.

Radical dawa involves the dissemination of a radical, intolerant, politico-religious ideology. The present report focuses specifically on the Salafist dawa movement, which is described

¹ For a detailed overview, refer to the report itself.

² AIVD, *From Dawa to Jihad: the Various Threats Posed by Radical Islam to the Democratic Legal Order*, January 2005. Parliamentary papers 2004-2005, 29754, no. 4, House of Representatives.

³ AIVD, *Violent Jihad in the Netherlands*, March 2006. Parliamentary papers 2005-2006, 29754, no. 69, House of Representatives.

as ultra-orthodox because of its extremely rigid interpretation of Islam and its rejection of all modern adaptations of Islamic doctrine. The radicalism of the Salafist dawa movement lies in its desire for fundamental social reform on the basis of an ultra-orthodox model. This clearly distinguishes it from more traditional ultra-orthodox movements. It rejects participation in the surrounding non-Muslim societies and propagates extreme forms of intolerant isolationism against not only non-Muslims but also Muslims who do not share the ideology. Although the movement also calls for anti-democratic action, it does not actually incite, support or glorify the use of violence.

The title of the present report refers to the AIVD's observational finding that the Salafist dawa movement in the Netherlands and several neighbouring countries has increased in size, becoming more autonomous and professional in the process. As a result, the movement is increasingly effective in spreading its radical ideology. The AIVD has discovered that the growth of the dawa movement in the Netherlands is closely linked to its advocacy of non-violence. Although there is a growing divide between the adherents of non-violent Islamic radicalism and the supporters of violent jihad, it is nevertheless clear that the spread of the radical dawa's ideology could harm social cohesion and undermine fundamental rights.

Democratic legal order

The AIVD does not believe that the radical Salafist dawa movement poses a threat to the democratic legal order, either at present or in the longer term. Nevertheless, the government will remain vigilant and will continue to invest in further research and monitoring as well as in developing knowledge about extremist groups and relevant trends, both at home and abroad. This knowledge will be shared with the civil service, municipalities, professionals, youth workers and teachers, as announced in the Plan to Combat Polarisation and Radicalisation, 2007-2011.⁴

Increasing resistance to radicalisation in an open society

The AIVD perceives certain risks to our open society (the horizontal dimension of Dutch democracy). Individuals could, for example, be pressured to renounce certain rights and obligations. The phenomenon of individuals being (or feeling) intimidated and thus unable to freely exercise their fundamental rights is not in itself unique. There are some subcultures in which, partly under the influence of group pressure, people reject what might generally be regarded as the acquired privileges of an open society. In the situation described in the report it is Dutch Muslims in particular who are falling under the sway of Salafist groups and running the risk of experiencing group pressure which could limit their ability to exercise their fundamental

rights. Women, homosexuals, liberal-minded individuals or those perceived as infidels, for example, may be compelled to conform to the strict behavioural standards of the Salafists. Homosexuality is also seen as a sinful deviation, and being open or insufficiently discreet about it can lead to social rejection or even denunciation. For this reason, Muslim homosexuals are often loath to admit to their sexual orientation.

The government can use legitimate, democratic means to tackle violations of fundamental rights, although such action is dependent on the victims' own willingness to come forward and complain. By publicising and emphasising the importance of fundamental rights to everyone in this country, the government will also try to reduce the influence of these radical groups, thereby helping to protect the great majority of moderate Muslims and to increase their ability to resist efforts to stop them from exercising their fundamental rights. Investment in this type of social resistance, which is already in progress, will continue to be a major feature of policy (see also the Plan to Combat Polarisation and Radicalisation, 2007-2011).

Confrontation and de-legitimisation

The present report identifies a shift towards the political form of Salafism, which is described as a strategic realignment, aimed at fundamentally changing the whole of society. It labels this shift as the third phase of radical dawa (the rise of Islamic neoradicalism), in which segments of the radical Islamic movement in the Netherlands are adopting new forms of leadership, organisation, ideological argumentation and strategic and tactical thinking. In order to tackle this change of strategy effectively, the government will, wherever possible, seek to confront the small, but influential, group of instigators who propagate this intolerant ideology. To do so purposefully and proportionately, the government must take full account of the complexity of the situation by distinguishing between the various forms of Salafism and the myriad interpretations of the ideology.

Confrontation means spotlighting and challenging each and every controversial statement or act made by the Salafists. They must be called to account for the consequences of their actions and be reminded of their obligations to society. This may also involve actively breaking through their self-chosen isolation from society. Consistent, forceful pressure must be applied to the Salafists, to compel them to interact with the rest of society. This must be done at all levels, by many actors. As part of this process, the national government must also give local authorities the leeway to craft local solutions. The purpose of such confrontation is to de-legitimise the intolerant aspects of the ideology. The strategic approach will be further refined at various levels.

---

⁴ Plan to Combat Polarisation and Radicalisation, 2007-2011, August 2007. Parliamentary papers 2006-2007, 29754, no. 103,

A strategy of confrontation will be more effective than one that ignores, isolates or alienates the Salafists. The decision to take on the Salafists is based on the lessons of the past. Over the past few decades the Muslim world has had a great deal of experience in dealing with radical Islamic groups. It has become clear that a purely repressive strategy, in which such groups are branded as 'enemies' and isolated, is ineffective. In fact, such a strategy has led to the proliferation of ultra-orthodox Islamic groups and fuelled violence. Thanks in part to such failed responses, Salafism has become a global movement. The resilience of Dutch society and of democracy in general is a dynamic phenomenon. Indeed, a further reason for choosing confrontation is our confidence in the strength of our democratic system and its ability to respond to new developments. Whilst pursuing this strategy, it is important to adopt a differentiated approach, bearing in mind the differences between Salafism's hard core and its rank-and-file members, as well as differences in the nature and extent of the political, anti-democratic and anti-integrationist character of the various strands within the movement. Civil society organisations are an appropriate instrument for stimulating discussion about the different interpretations of scripture and basic principles, and they could provide the forum for organised public debate.

Under the Plan to Combat Polarisation and Radicalisation, 2007-2011, a range of general, preventive actions are being supported, aimed at strengthening the ability of young Muslims to resist radicalisation. A number of specific measures are also being taken in regard to Salafism. For example, as it is known that a number of Salafist preachers are very active in promoting radical dawa, informational meetings were held in the summer of 2006 for a number of the affected municipalities. Since the summer of 2007 some of those municipalities have been re-visited to advise them of possible ways of tackling polarisation and radicalisation and to inform them about specific measures that can be used to combat the intolerant politico-religious message being spread by these Salafist clerics. The most important resource available to mayors and other municipal leaders is the ability to engage in discussion based on a sound grasp of the facts, backed up by a willingness to argue robustly. Specific integrationist activities are also possible, such as organising public debates between young people who support the Salafist ideology and those who support other, less orthodox views. By taking such action, we can try to avoid a situation where the Salafists persist in their isolation and win over more young people. All these measures will receive government support as required.

Law enforcement

For some individuals, the non-violent form of Salafism and radical dawa may be a gateway to the violent form, jihadism. A coordinated approach to both forms of Salafism is therefore required.

The Dutch government will continue to take clear, uncompromising and unequivocal action against those who use, threaten or incite violence. The government will be equally energetic in tackling hatemongering in the new media and elsewhere. In addition to finding and identifying the groups in question, other techniques will be used, such as person-specific intervention and the 'hotbed approach'.

Conclusion

Public debate, and the expression of opposing views, and occasionally of mutually exclusive visions of the future, are essential elements of an open society. That, of course, is the basis of democracy. However, polarisation can lead to radicalisation, and in some cases to terrorism and violence. In light of this it is important to continue promoting social cohesion as an instrument to reduce the potential threat. Not out of fear, but on the basis of a belief in the strength of democracy. Not because there is cause to be concerned about the possible Islamisation of the Netherlands, but because of our belief and confidence in the active debate that a democracy needs. The government's response to the Advisory Council on Government Policy report *Dynamism in Islamic Activism*⁵ stated that the ability of a democracy to defend itself is not derived from measures that restrict fundamental rights but rather from the strength of the political and public arena. In fact, vigorous open debate, based on the desire to preserve fundamental rights, together with the pursuit of a just and fair society, is the essence of democracy. The present report demands a careful and clear response from the government, as does Dutch democracy as a whole. The government must state firmly and clearly that attacks on the democratic legal order and individual freedoms and fundamental rights are unacceptable.

Guusje ter Horst

Minister of the Interior and Kingdom Relations

⁵ Government response to the report by the Advisory Council on Government Policy, *Dynamism in Islamic Activism*, Parliamentary papers 2006-2007, 30800 VI, no. 115, House of Representatives.

National Coordinator for Counter- Terrorism (NCTb) from The Netherlands

---

Dutch policy on countering radicalisation and recruitment

Radicalisation

In this presentation a short outline of the Dutch policy on radicalisation and recruitment. In my presentation I will focus on two aspects: first I will elaborate on background and trends, to give you an idea of how we define radicalisation and the situation is in The Netherlands, after that I will give an overview on policy approaches and measures as we developed them in the Netherlands.

SHEET 2

Definitions

When we use the term 'radicalisation' we refer to a process in which an individual becomes prepared to accept the extreme consequences of a philosophy or ideology and turn them into actions or support for fundamental and radical change in society. Moreover, these changes pose a threat to the democratic legal order. And more specifically, these actions may disrupt Dutch society because violence or threat of violence is involved, or because freedom of people is affected, or because entire groups distance themselves from society and establish a parallel society with their own rules.

'Recruitment' involves manipulation of individuals in order to achieve support for a certain ideology or for violent actions.

Three forms of radicalism currently constitute a threat to Dutch society: Radicalism that is based upon a specific interpretation of Islam, right-wing extremism and animal rights activism. The biggest threat however emanates from radical Islamic, salafi, and jihad ideology. I will therefore focus in this presentation on this aspect of radicalisation.

SHEET 3

Who

In the Netherlands the group most vulnerable to radicalisation are **Muslim youngsters**. In Holland this mainly involves youngsters of North African descent. We clearly had to acknowledge that this phenomenon is home grown. Recently we also see that the spread of radical Islamist beliefs extends to Muslims of various other nationalities, in particular second

and third generation Muslims. Some years ago in particular young men between the age of 18 and 30 were sensitive to radical Islam. Currently, we see that also youngsters are already sensitive to radicalisation in their early adolescence. Another worrisome development is that young Muslim women are increasingly sensitive to radical Islam. We also notice that under Dutch Muslim youngsters claiming to be a radical Muslim is part of adolescence behaviour of provoking; it is considered to be cool.

Another development concerns the so-called **native converts**. In The Netherlands an increasing number of native converts are suspected to be involved in, or supportive of terrorist activities. For example, last year a Dutch convert was arrested for the possession of explosives. At this point there is little insight in the motivation of these converts, who have generally converted to Islam in their teens. We do know however, that native converts are generally highly motivated and passionate to internalise their new religion. It is exactly because of this motivation that converts are an interesting source for jihadist networks. In addition, jihadists may admit converts in their networks for tactical reasons. After all, converts have a low profile in the face of intelligence and security services.

SHEET 4

A study conducted in the Netherlands showed that among young Dutch Muslims who adopted a radical salafist interpretation of the Islam, there are three groups, the a-political salafis who aim at a parallel society, the political salafis who want to establish an Islam based government with non violent means en the jihadis who aim at defending the Umma through armed struggle, including struggle in the Netherlands. Interestingly enough these respective groups knew each other and were well aware of each others views and motives. At the same time they all disagreed and accused each other of not being a good Muslim.

SHEET 5

Motives

Now, what makes these young people be attracted to the radical philosophy of Salafiyyah and in some cases even prepared to use violence? Much has already been said concerning the motives behind radicalisation. There are several approaches to these motives.

When we look at the motives that are important in radicalisation we note that specific **national factors** play an important role. These factors are composed of some important political and social developments that have occurred in the Netherlands in the past four

years. Especially the fierce debate concerning the Islam has caused an increasing number of Muslims to feel unaccepted by Dutch society. Especially Muslim youngsters believe the Islam is under pressure in the Netherlands. They also believe that all Muslims are unjustly accounted for the behaviour and activities of some violent Muslims. The sense of exclusion leads to a situation where more and more Muslim youngsters accept radical Islam as a means to distinguish themselves from Dutch society. These developments put pressure on the relations between native Dutch and Muslims. The murder of the film director Mister Theo van Gogh in November 2001 has further put a burden on the inter-ethnic relations.

A growing number of young Muslims that feel alienated from Dutch society, is inspired by the ideology of Salafiyyah. Some salafis feel affinity with the ideology of Al-Qaeda and are positive towards the violent jihad. Therefore, salafis play an important role in the radicalisation of Muslim youth in the Netherlands. The philosophy of the Salafi, in our opinion, appeals to youngsters because it puts forward a clear as well as simple message about the Islam that provide youngsters with direction and grip on their lives in the Netherlands.

In addition to national factors, there are also **international factors** that influence radicalisation of youth. These factors do not only apply to the Netherlands, but are applicable to developments elsewhere. A large part of the Muslim youth identifies themselves with the position of Muslims in various regional conflicts. The war in Iraq and the continuous presence of foreign troops in that country appear a new and important source of motivation for radicalisation. The same applies to a number of other conflicts such as the conflict in Chechnya, the conflict between the Israelis and the Palestinians and the dispute over Kashmir.

In addition I would like to point to the **increasing mobility of networks**. Mobility does not only facilitate the launching of terrorist attacks, but also the dissemination of their philosophy globally and persuade individuals to participate in the violent jihad. For that matter we see travelling preachers, who preach anti-western discourses, conveniently making use of the increased mobility. Finally, another result of the increased mobility is the proliferation of Islamist political violence that has been a familiar phenomenon in several Islamist countries for many years, and that is recently appearing in the Western part of the world.

SHEET 6

Sources of radical ideology

We discovered that the spread of radical-Islamist ideology in the Netherlands occurs through different channels. For instance, **some Islamist houses of prayer and associations** play an important role in the dissemination of radical Islam. This refers mainly to mosques and associations affiliated with the philosophy of Salafiyah, and are often financed by non-governmental organisations in the Persian Gulf. Especially Saudi missionary organisations play a key role.

Another important channel is the **Internet**. The influence of the internet has increased and is nowadays probably more influential than Islamist houses of prayer. Internet appears to be the most effective medium for in particular terrorist networks and organisations who proclaim the radical Islam. In addition, internet serves as an easy accessible forum for youngsters who are seeking information and education about their belief and ethnic background. The process of radicalisation takes place in the virtual world of internet. The anonymity of the internet invites radical youngsters to speak more openly about their beliefs and make contact with other radical individuals, amongst whom are recruiters. The internet also provides a forum for the publication of information, the source and reliability of which is difficult to retrieve.

SHEET 7

Policy approach

This brings me to the possibilities of a policy approach countering radicalisation and recruitment. The Dutch approach can be characterised by a 'comprehensive approach'. The core of this approach is that terrorism, radicalisation and recruitment are intertwined and cannot be challenged separately. In order to prevent people from turning to terrorism and to stop the next generation of terrorists emerging, a comprehensive strategy for combating radicalisation and recruitment into terrorism is needed.

The policy approach seeks a fair balance between prevention and repression. We try to divide our measures into preventive, pro-active and repressive measures. Our comprehensive strategy is a joint responsibility of several ministries, local authorities on the one hand, and society as a whole, including Muslim organisations on the other.

We have regular inter-ministerial meetings to coordinate actions with Ministry of Interior, Ministry for integration, Youth, Justice, Foreign affairs, Education, The Intelligence and security service and our office. Also regular coordination takes place with local authorities.

The policy approach is divided into three strand:

Strengthening of social cohesion within society/stimulate participation in society (labour, education, political participation)

Strengthening resilience of society, including Muslim communities (empower moderate voices, stimulate mutual acceptance and tolerance, curb discrimination)

The last strand is, **Curbing and containing radical forces and recruiters**, where possible through judicial approaches.

I will now give you some examples of the policy approach such as we have developed and are developing in the Netherlands.

SHEET 8

Policy Measures

Early warning

The first example of a specific policy approach is the early observation and recognition of radicalisation. Early warning enables the government to timely interfere and reverse the radicalisation process and to prevent individuals to actually proceed to the use of violence. In order for the government to recognise indicators of radicalisation and recruitment, it is essential that individuals who are capable of recognising these indicators, are involved.

These individuals are for example teachers and social workers. In addition to these professionals, the help of Muslim organisations with the timely recognition of radicalisation processes is essential. Especially mosques can play an important role. The central government advised and helped several cities developing a local policy on combating radicalisation and terrorism. Furthermore a designed pilot started in a number of cities where local authorities, social, youth workers, school authorities regularly come together to discuss the available information and jointly decide what actions is appropriate and who should be in the lead. In early stages of radicalisation talks or support may be the best option.

Dialogue with the Muslim community

I have already indicated that we consider the involvement of the Muslim community essential in the fight against radicalisation and recruitment. It is therefore crucial to continue a constructive dialogue with the national and international Muslim community. There are several Muslim organisations with whom there is a close contact on national level and regional level. In addition, there are also networks of interest groups, such as youth platform (Amsterdam), women, and Muslim fathers with whom cooperation exists in specific projects. The purpose is to encourage these communities to voice peaceful ideas about the Islam,

what it means to be a Muslim, living in Western society, etc. My colleague of the integration department of the ministry of justice, whom you will meet tomorrow, will tell you more about the specific measures and projects which were started with the Muslim community.

The internet and satellite channels

Another example of a policy approach concerns the attempts of the Dutch government to halt the spread of radical Islam through the Internet and other media. On the other hand projects are developed and put in place to promote competitive views and a more moderate ideology to counterbalance the radical range of ideas. Later on Ms Jose van der Wiel will give you a short outline of the special policy approach on countering radicalisation on the internet.

Education

Measures are also taken within the field of education. The task of the education sector in the context of radicalisation is quite comprehensive. First schools might play a role in the identification of radicalisation and take appropriate actions. Secondly, they play an important role in encouraging the internalisation of democratic values, legal order, the fundamental freedoms, respect for religion and beliefs and good citizenship. Schools are now involved in developing a special module on integration and good citizenship in which these values play a key role.

Political-administrative measures

We are also developing a system of political-administrative measures. There is a wide range of possible measures to be taken at national, regional and local level. They range from constraint order, immigration measures to withholding subsidies. Also direct debate takes place with radical actors or persons in charge of a hotbed of radicalisation to impress on them the undesirability/unacceptability of their actions.

Financial investigations

Besides that we have financial investigations taking place by the financial Expertise Centre to look into financial injections into Dutch institutions for the support of radicalisation and recruitment. This may be the case through NGO's mosques, Islamic schools, cultural centres, etc. Where feasible and appropriate sanctions may be imposed. The aim is of course to block these flows of money in order to frustrate the activities of these actors in the short or the long run. Often the money flows from abroad it is, therefore important to cooperate with other countries to be able to stop these money flows.

Penal actions

At present our Penal Code provides the judicial authorities with tools to actively employ the Penal Code in cases of incitement of hatred and discrimination, as well as recruitment for the Jihad.

International cooperation

And last but not least, since radical ideology is transferred internationally through new technology, radical networks are fluid and move beyond borders, we view international cooperation to be crucial. As you know, many actions and measures are set in motion within the framework of the European Union, the United Nations and other multilateral fora. Besides multilateral fora the Netherlands considers bilateral cooperation with certain Islamic countries essential. These countries can help us understand and counter the influence of radical Islamic ideology.

Countering radicalisation and recruitment

National Coordinator for Counter-terrorism

December 2007

www.nctb.nl

(18)

Definitions

Radicalisation

Process in which an individual becomes prepared to accept the extreme consequences of a philosophy or ideology and turn them into actions or support for fundamental and radical change in society.

Recruitment

Manipulation of individuals in order to achieve support for a certain ideology or violent actions.

Nationale Coördinatie Terrorismebestrijding

Who

- Muslim youngsters

Home grown

Second and third generation, aged between 14 – 30

Mostly North African decent

- Native converts

Conversion in teens

Highly motivated

Three Categories

- **A-political Salafis**

Aim at parallel society

- **Political Salafis**

Establish an Islamic based government with no violent means

- **Jihadists**

Aim at defending the Umma through armed struggle

National Coordinating Terrorismesbestrijding

Motives

- National factors

Fierce debate concerning Islam

Feel unaccepted

Sense of exclusion

- International factors

Identification with Muslims in various regional conflicts

Increasing mobility of networks

National Coordinator Terrorismbevechtung

Sources

- **Islamist houses of prayer and associations**
Mosques related to ideology of Salafiyah
Often financed by non-governmental missionary organisations
- **Internet**
Easy accessible forum
Difficult to control, anonymity
Easy way to spread information

Policy Approach

Comprehensive approach

1. Strengthening of social cohesion within society/stimulate participation in society
2. Strengthening resilience of society
3. Curbing and containing radical forces and recruiters

Justiz

Nationaler Koordinator-Terrorismusbeauftragung

Policy Measures

- Early warning
- Dialogue with the Muslim community
- Internet and satellite channels
- Education
- Political-administrative measures
- Financial investigations
- Penal actions
- International Cooperation

Justiz

National Coordinator for Counterterrorism

Chairmans conclusions of the International Conference:

“Countering Radicalisation: perspectives and strategies from around the globe”

- The conference showed the urgent need for a platform for continued consultations on countering radicalisation; also transregional.
- To counter radicalisation it is key to promote the rule of law, also conducive to the “de-legitimisation” of the use of violence by (groups of) citizens. This also includes countering the instigation of violence via the internet and other media, as well as in educational and religious institutions.
- Societal efforts are needed to prevent radicalisation that may lead to the use of violence and the threat thereof.
These efforts have to be supported by authorities at the national, the regional and the local level. The approaches chosen have to take into account the local historical and cultural contexts, which leads to a diversity in approaches. Useful lessons can be learned:
  - There is a need for a research agenda for the analyses of factors contributing to radicalisation, factors contributing to de-radicalisation and the examination of methods for assessments of success and failure factors with reference to historical examples;
  - There is a need for international exchange of knowledge and expertise on radicalisation as well as strategies and best practices for countering it. Cooperation is not only needed between national governments, but also between local authorities in different countries and in different regions;
  - International cooperation at all levels requires a platform for a wide spectrum of voices and ideas, facilitating an open discourse, mutual support and trust;
  - A broad-based approach on countering radicalisation is needed at the local level. This involves general and specific prevention and intervening at individual level as well. Building expertise and a strong information position is necessary to be effective as a municipality;
  - Intervening at the local level to counter radicalisation requires a long term approach to built mutual trust. It also includes investing in citizenship skills and offering a perspective for a hopeful future;
  - The international community is called upon to continue to invest in conflict resolution, to contribute to post-conflict peacebuilding, and to work for democracy and the rule of law. This includes support to civil society organisations working for conflict resolution, tolerance, respect for human rights, and all interpretations of political and religious teaching that aims at de-escalation and a positive agenda for a common way forward.

- Constructive research of Islam in modernity is needed, as well as the interrelation between Islam and democracy, supporting all efforts to promote the democratic interpretation of Islam on the basis of which resistance to violent interpretations of religious teachings can be developed and religious tolerance can be fostered. The West should not claim to be the sole to define how to put democracy into practice. Each country culture and religion has to find the way forward to harmonize diversity with unity, respecting justice and the rule of law. Substantial effort need to be made to foster a mutual self-critical approach.
- Preventing radicalisation requires respect for different cultures and roots. Respect for basic human rights and cultural and religious diversity are key. There is no contradiction between the two. This requires respect for minorities, minority opinions and their representatives and the promotion of social processes aimed at the peaceful integration of minorities.
- In this world of globalisation integration of minorities supposes the right balance between identification with the place, city, country where people live (citizenship) and the roots where people came from; including acceptance of “trans-national” citizenship.
- Globalisation also requires specific attention for the development of a *modus vivendi* with the Islam at all levels including geo-political attention for the future of the relations in the Middle-East and the position of the Arab countries in the international arena, this includes the need to avoid (the perception of) double standards.
- The conference calls on relevant multilateral institutions to support national governments in all the above areas by promoting research, the formulation of national and local counter radicalisation policies or action plans, international exchange, and other activities to resisting radicalisation.
- The conference appreciates the activities already undertaken by the OIC, UN, and the OSCE in the field of countering incitement to terrorism including the use of the Internet for terrorist purposes and in promoting the empowerment of positive voices as important aspects of addressing radicalisation and would welcome a continued OIC, UN and the OSCE involvement in the follow-up to this conference and other related activities.
- While addressing radicalisation we need to avoid alienation and controversies by developing terminology that fosters dialogue and mutual understanding.
- While acknowledging that conditions and situations may vary throughout the world we nevertheless need to underline the universality of common values (e.g.: human rights, justice, respect and good governance).
- While countering radicalisation we recognize the relevance of communication through the media with the ambition to develop a robust media-strategy including attention for Internet.

- An effective approach to countering radicalisation requires a positive agenda with perspectives for future generations.

The Hague; 24 October 2007

Memo

20

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

VERTROUWELIJK

Aan NCTb
Kopie aan Directeur DKA
Van [REDACTED]
Doorkeusnummer(s) 488
Datum 28 november 2007
Onderwerp Situatieschets Algerije

Samenvatting

Sinds 1992 voeren islamistische groepen in Algerije een guerrillaoorlog die al meer dan 200.000 levens heeft geëist. Het belangrijkste jihadistische netwerk is de *Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat* (GSPC). De groep pleegde bijvoorbeeld in de herfst van 2006 bomaanslagen op politiebureaus in diverse steden. De GSPC is in januari 2007 'gefuseerd' met Al Qa'ida en noemt zich nu de "al Qa'ida in de Islamitische Maghreb" (AQIM). Marokkaanse, Tunesische en Libische netwerken hebben zich hierbij aangesloten. In de zomer van 2007 werd Algerije getroffen door diverse zelfmoordaanslagen. Er zouden thans binnen AQIM verschillen van mening bestaan over de te volgen koers: een nationale of internationale oriëntatie. Frankrijk, dat gezien wordt als vijand nummer één, neemt de dreiging van AQIM serieus. Madrid maakt zich vooral zorgen over het overheidsbeleid waarbij al ruim 10.000 gevangen genomen personen (vastgezet wegens aanklachten die verband hielden met terrorisme) werden vrijgelaten op grond van de amnestiewetten. De noodtoestand is in 1992 ingevoerd en gaat gepaard aan hard overheidsoptreden. Marteling en mishandeling van verdachten van terrorisme zouden voorkomen en er kunnen vraagtekens gezet worden bij de eerlijkheid van processen tegen vermeende terroristen en politieke tegenstanders. Journalisten, vakbondsleden en mensenrechtenactivisten worden nog steeds lastiggevallen en veroordeeld tot gevangenisstraffen. Hoewel Algerije wordt beschouwd als een belangrijk 'exporteur' van terroristen zijn contacten tussen lokale Nederlandse jihadisten met een Noord-Afrikaanse achtergrond en terroristische netwerken in Noord-Afrika zelf, tot nu toe niet vastgesteld. Er zou thans geen concrete dreiging van Noord-Afrikaanse netwerken uitgaan richting Nederland.

Algemeen

Algerije is een volksrepubliek met ca. 33 mln. inwoners. De Islam is de staatsgodsdienst. Ondanks het ontbreken van godsdienstvrijheid is er een kleine katholieke minderheid. Algerije maakt, naast Marokko en Tunesië, formeel deel uit van de Maghreb: landen waarvan de bevolking vrijwel helemaal uit moslims (soennieten) bestaat. Het zijn drie strak geleide presidentiële democratieën met beperkte vrijheden, die grotendeels bestaan uit woeste en arme landbouwgrond en een hoge werkloosheid kennen (25 tot 30 procent), vooral onder jongeren in de grote steden.

Geschiedenis

Algerije is een voormalige Franse kolonie waarin het *Front de Libération Nationale* (FLN) vanaf 1954 een onafhankelijkheidsstrijd voerde. Dit resulteerde in 1962 in de Democratische Volksrepubliek Algerije. Als in 1991 de verkiezingen werden gewonnen door het islamistische *Front Islamique du*

Salut (FIS) pleegt het leger een staatsgreep. Het FIS werd verboden. Frankrijk steunde de staatsgreep ondanks het ondemocratische ingrijpen van het leger omdat de voormalige kolonie land immers van het 'islamitische gevaar' werd gered. Aan de FIS gelieerde groepen, zoals de *Groupe Islamique Armée (GIA)*, starten in reactie hierop in 1992 een guerrillaoorlog. Vanaf 1998 neemt deze strijd langzaam af. In 2002 zijn de belangrijkste guerrillagroepen vernietigd of ontwapend. De strijd heeft vermoedelijk 200.000 slachtoffers geëist. In 1999 werd Abdelaziz Bouteflika (in 2004 herkozen) gekozen tot president.

Binnenlands terrorisme

De belangrijkste terroristische organisaties zijn de *Groupe Islamique Armée (GIA)* en de *Groupe Salafiste pour la Prédication et le Combat (GSPC)*. De GIA zou nu nog maar 100 leden tellen en geen leider meer hebben. De GSPC (een afsplitsing van het GIA) werd de grootste groep met wellicht 5000 leden. De GSPC wilde de Algerijnse regering omverwerpen en een islamitische staat vestigen. De groep richtte zich op Algerijnse, Franse en Amerikaanse doelen en verklaarde in 2003 trouw te zijn aan Al Qaeda. In juni 2004 werd de leider van de GSPC door het leger gedood maar de groep bleef in staat om aanslagen te plegen. In juli 2004 bliezen ze bijvoorbeeld een elektriciteitscentrale op. De GSPC was vooral actief in dunbevolkte regio's en in de Sahel.

Tot het najaar 2006 werd ervan uitgegaan dat de operationele capaciteit van de GSPC in Algerije beperkt was. De GSPC pleegde in de herfst echter een reeks bomaanslagen op politiebureaus's in diverse steden rond Algiers. Het 'hoogtepunt' was de aanslag op een bus met personeel van een Amerikaans bedrijf. Deze actie, die plaatsvond in een van de meest beveiligde gebieden van het land, werd uitgevoerd met behulp van hoogwaardige technische expertise en ook op video vastgelegd a la al-Qa'ida in Irak. Algerije zou in de Noord-Afrikaanse regio thans het 'centrum' van islamistisch terrorisme zijn.

Samenwerking met Al Qa'ida

In september 2006 kondigde Al Qaeda aan dat samen met de GSPC de strijd tegen Westerse doelen werd aangebonden. In januari 2007 bevestigde de GSPC dat men zich voortaan de "al Qa'ida in de Islamitische Maghreb" (AQIM) zou noemen. Hierbij lijkt de GSPC een leidende en coördinerende rol te vervullen en ernaar te streven strijders en strijdgroepen in heel Noord-Afrika onder de al Qa'ida-paraplu te krijgen. Ook jihadistische netwerken in Tunesië, Marokko en Libië hebben zich hierbij aangesloten. De GSPC toonde eerder aan dat zij in diverse landen 'nationaliteitoverstijgend' werkt. Onder haar leden bevinden zich ook autochtone Fransen, Marokkanen, Tunesiërs, Libiërs, Mauretaniërs, Malinezen en Nigerianen. Er bestonden al lang banden tussen GSPC en de in Marokko actieve, GICM die in 2003 vijf aanslagen in Casablanca pleegde waarbij 34 burgers omkwamen. Maar volgens experts staat het streven om een jihad in de hele Maghreb te laten 'ontbranden' nog in de kinderschoenen.

Doelwit Frankrijk

AQIM zou een grote slagkracht in Frankrijk hebben waar 2 mln. Algerijnen wonen. AQIM uitte begin 2007 explicet dreigementen aan het adres van Frankrijk en riep op tot aanslagen tegen Franse belangen. Parijs nam de

bedreigingen van AQIM serieus en houdt nog steeds rekening met de capaciteit en de wil om op Frans territorium een aanslag te plegen. Al in 2005 werd Frankrijk door de leider van de GSPC aangemerkt als vijand nummer één. AQIM ziet dit land in de Maghreb dezelfde rol vervullen als de VS in het Midden-Oosten. Het steunt afvallige regimes, verhindert de oprichting van een islamitische staat en buit de hulpbonnen (olie) van Algerije uit. AQIM zou ook goed geïnfiltreerd zijn in andere migrantenmilieus in vooral Spanje en Italië.

Er zouden thans binnen AQIM verschillen bestaan over de te volgen koers: zich exclusief richten op Algerije of een internationale koers gaan volgen en aanslagen in de buitenland (vooral Frankrijk maar ook Spanje) plegen. Ook zou AQIM steeds vaker financiële steun alsmede steun van de bevolking ontberen. Door harder overheidsoptreden raakt AQIM steeds verder in de verdrukking. Onlangs heeft het Algerijnse leger nog twintig vermoedelijke terroristen gedood.

Een jihadistische connectie tussen Algerije en Nederland?

Algerije wordt verder beschouwd als belangrijk 'exporteur' van terroristen. In Europa, de VS maar ook Irak zijn veel Algerijnen aangehouden op verdenking van terroristische activiteiten. De GSPC heeft cellen in Frankrijk, Spanje en Italië. Vele Algerijnen zouden door Al Qa'ida worden getraind in Afghanistan en Irak. Contacten tussen lokale Nederlandse jihadisten met een Noord-Afrikaanse achtergrond en terroristische netwerken in Noord-Afrika zelf, zijn tot nu toe niet vastgesteld, maar kunnen ook niet worden uitgesloten. Er zou thans, volgens Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten, geen concrete dreiging van Noord-Afrikaanse netwerken uitgaan richting Nederland. Wel zouden een aantal van de onder een Algerijnse amnestieregeling vrijgelaten vermeende jihadisten (GSPC-leden) naar Europa zijn vertrokken. Enkelen van hen zouden contacten hebben in Nederland.

Het omstreden amnestiebeleid

In 1999 kondigt Bouteflika amnestie aan voor alle strijders die de wapens neerlegden. Circa 2.200 mensen die gevangen waren gezet wegens aanklachten die verband hielden met terrorisme werden vrijgelaten op grond van de amnestiewetten. Ook leden van gewapende groeperingen die zich overgaven werden gevrijwaard van rechtsvervolging. De harde kern, die nu de AQIM vormt, bleef actief. Bij een bezoek van de Spaanse NCTb aan de NCTb werd zorg uitgesproken over dit amnestiebeleid. Vooral het feit dat Algerije op het punt stond om opnieuw ruim duizend Islamistische gevangenen vrij te laten wekte de nodige ongerustheid. Volgens de Spanjaarden zouden zich hieronder veel potentiële terroristen bevinden. In Algerije werden sinds januari 2005 al in totaal ruim 10.000 gevangenen vrijgelaten. In Marokko waren dat er 5000 en in Tunesië 2000. De cynische maar niet uitgesproken gedachte hierachter is dat de betrokken regeringen er vanuit gaan dat veel vrijwilligers zullen vertrekken naar Irak of Afghanistan; aldaar omkomen en als zodanig dan geen bedreiging voor hun land herkomst meer zullen vormen. Deze politiek is echter kortzichtig omdat de vrijwilligers die overleven en naar Algerije terugkeren alleen maar beter getraind en gemotiveerd zullen zijn. Dit laatste lijkt nu het geval te zijn.

Zelfmoordaanslagen in Algerije

In april 2007 werd Algerije geteisterd door zware zelfmoordaanslagen. Opvallend was dat 'nationale' jihadistische groeperingen in Noord-Afrika dit instrument van zelfmoordaanslagen niet eerder toepasten. Sinds AQIM bestaat, is tot dit strijdmiddel (handelsmerk van al Qa'ida) overgegaan. Algerije schrijft deze zelfmoordaanslagen met autobommen in april specifiek toe aan uit Irak teruggekeerde jihadisten. In de zomer van 2007 zijn nog in Algerije tussen de tachtig en negentig vermeende Irak-veteranen opgepakt. Factoren als een mogelijke opleving van de strijd in Algerije en hoop onder jihadisten dat de slechte economische situatie aldaar de steun onder de bevolking voor hun strijd zal toenemen, lagen vermoedelijk ten grondslag aan hun terugkeer.

Mensenrechten

Sinds 1992 geldt de noodtoestand, omdat sprake zou zijn van 'aanhoudend terrorisme'. Volgens Amnesty International introduceerde de regering nieuwe amnestiewetten die straffeloosheid voor grove mensenrechtenschendingen tot norm verhieven; ook stelden de wetten kritiek op eerdere schendingen door regeringstroepen strafbaar. Algerije wil geen onderzoek naar "verdwijningen" en andere ernstige mensenrechtenschendingen uit de jaren negentig en verschafte geen opheldering over het lot van 'verdwoven' personen. Er zijn aanhoudende berichten over marteling en mishandeling van verdachten die door de autoriteiten gedetineerd werden op beschuldiging van terrorisme. Ook bestaan er vraagtekens bij de eerlijkheid van processen tegen vermeende terroristen en politieke tegenstanders. Journalisten, vakbondsleden en mensenrechtenactivisten worden nog steeds lastiggevallen en veroordeeld tot gevangenisstraffen. De veiligheidsdienst (Département du Renseignement et de la Sécurité, DRS) zou tot op de dag van vandaag doorgaan met het mishandelen en martelen van diegenen die worden verdacht van terrorisme. De verdachten mogen geen contact met familie of advocaat hebben. Er wordt zelden een onderzoek naar getuigenissen van martelingen gelast. De DRS staat als het ware boven de wet: volgens Amnesty handelt de veiligheidsdienst zonder enige effectief civiel toezicht. De openbare aanklager wordt zelden op de hoogte gesteld van arrestaties en detentie door de DRS.

Dreigingsinschatting

De AIVD, MIVD en KLPD beschikken thans niet over concrete specifieke dreigingsgerelateerde informatie naar aanleiding van het bezoek van de Nederlandse delegatie aan Algerije. Er zullen door de Algerijnse overheid verder zware veiligheidsmaatregelen getroffen worden omdat rond dezelfde data een bezoek aan Algerije zal plaatsvinden van de Franse president Nicolas Sarkozy.